

Begroting 2026

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	3
Inleiding en opgave	4
Financiën in één oogopslag.....	5
Leeswijzer.....	6
Financiële ontwikkeling.....	11
Algemeen.....	11
Van Begroting 2025 naar beleidsarme begroting 2026	13
Programma's	15
Samenwerkende gemeente	16
Zorgzame gemeente	19
Vitale gemeente	24
Leefbare gemeente	30
Algemene dekkingsmiddelen.....	36
Overhead.....	39
Toelichting.....	40
Vennootschapsbelasting.....	41
Totaaloverzicht	42
Paragrafen.....	43
Lokale heffingen.....	43
Weerstandsvermogen en risicobeheersing	49
Onderhoud kapitaalgoederen.....	60
Financiering.....	64
Bedrijfsvoering	69
Openbaarheidsparagraaf	72
Verbonden partijen.....	73
Grondbeleid	76
Subsidies.....	79
Opvolging aanbevelingen onderzoeken rekenkamer.....	82
Bijlagen.....	84
Meerjarig investeringsplan 2026-2029	85
Overzicht van het verloop van reserves en voorzieningen	89
Overzicht structurele toevoegingen en onttrekkingen reserves	92
Overzicht incidentele baten en lasten	93
Overzicht verplichte BBV indicatoren	94
Overzicht baten en lasten per taakveld	96
Overzicht verbonden partijen	99
Technische uitgangspunten	117
Den Helder in cijfers.....	118

Inleiding en opgave

Voor u ligt de begroting 2025-2029. De gemeentebegroting is een belangrijk sturingsinstrument voor de raad en is het richtinggevend kader voor het college voor de ontwikkeling en uitvoering van beleid in het komend begrotingsjaar. De begroting voor 2026 is in opdracht van de gemeenteraad opgesteld als een beleidsarme begroting. De voorstellen die jaarlijks in de begroting zijn opgenomen voor het nieuw te voeren beleid en nieuwe uitgaven zijn dit jaar in een apart voorstel opgenomen.

Dit aparte voorstel wordt in november 2025 behandeld in de gemeenteraad nadat de beleidsarme begroting is vastgesteld.

De documenten vormen daarna samen de begroting voor 2026 en de meerjarenbegroting voor 2027-2029.

Het uitgangspunt voor de programmabegroting is de 'programmabegroting 2025 en de meerjarenbegroting 2026-2028' en de wijziging hierop zoals verwerkt in de 'eerste tussenrapportage 2025'. Op basis van de meest actuele financiële perspectieven hebben we deze geactualiseerd. In de begroting zijn alleen zogenoemde autonome wijzigingen verwerkt. Dit zijn onvermijdelijke wijzigingen.

Op één onderdeel is in de begroting een keuze verwerkt op het saldo van de begroting en de paragraaf lokale heffingen. Dit betreft de omvang van de BTW die wordt toegerekend aan het tarief voor de afvalstoffenheffing. Als apart besluit de raad voorgesteld om de hogere BTW niet óók aan de afvalstoffenheffing toe te rekenen en daarmee de tariefstijging te beperken.

Voor alle overige beleidsintensiveringen en versoeringen geldt dat deze zijn ondergebracht in een apart document, de 'eerste begrotingswijziging 2026'. De besluitvorming over dit document vindt plaats op 12 november 2025. Na de besluitvorming vormen beide documenten samen de begroting voor 2026.

De opbouw van de begroting is verder uiteen gezet in de leeswijzer.

Proces en besluit

Nadat de begroting is aangeboden aan de gemeenteraad vindt allereerst een technische toelichting plaats op de begroting. Deze toelichting wordt gegeven op 22 september 2025

Na de toelichting kan de gemeenteraad technische vragen stellen. Deze vragen worden uiterlijk 29 september 2025 ingediend en uiterlijk op woensdag 8 oktober beantwoord.

Op 28 oktober 2025 wordt de begroting behandeld in de gemeenteraad.

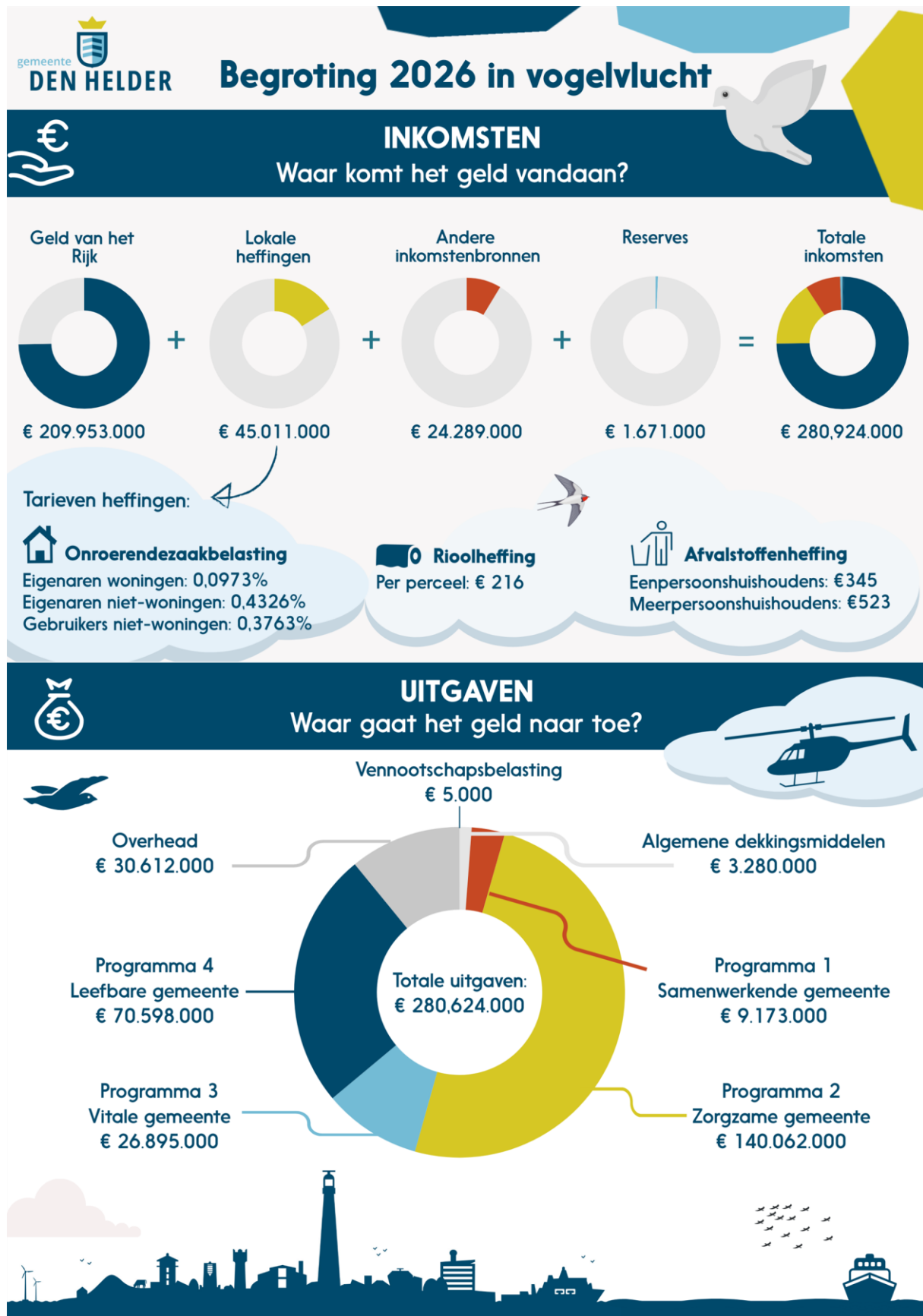
Hierna kunnen de worden moties en amendementen ingediend op uiterlijk 6 november 2025.

Tot slot wordt de begroting vastgesteld in de gemeenteraadsvergadering van 12 november 2025.

De door uw raad te nemen besluiten luiden als volgt:

1. de programmabegroting 2026 en meerjarenbegroting 2027-2029 voor kennisgeving aan te nemen;
2. in te stemmen met het voorstel om in de afvalstoffenheffing de toerekening van BTW met € 218.000 te beperken en de kostendekkendheid vast te stellen op 98%.
3. de begroting 2026 en de doelen en activiteiten voor 2026 vast te stellen conform het totaaloverzicht op pagina 42.
4. een krediet van € 20.752.000, voor de noodzakelijke vervangingsinvesteringen 2026 beschikbaar te stellen conform onderdeel b van het meerjareninvesteringsplan 2026-2029 van het Investeringsprogramma zoals opgenomen in bijlage 1 op pagina 87.

Financiën in één oogopslag

Leeswijzer

In de leeswijzer duiden wij de opbouw van de begroting, We geven een toelichting op de indeling in hoofdstukken, programma's en paragrafen en hoe deze zijn opgebouwd.

Inleiding

De programmabegroting opent met een inleiding. Hierin wordt de begroting aangeboden. De samenvatting van de bestuurlijke hoofdlijnen en de te maken keuzes is opgenomen in het raadsvoorstel waarmee de begroting wordt aangeboden aan de raad. De keuzes voor nieuw beleid zijn opgenomen in een aparte eerste begrotingswijziging die gelijktijdig aan de gemeenteraad wordt aangeboden.

Financiële ontwikkeling

In dit onderdeel wordt de stand van zaken in het meerjarenperspectief gepresenteerd. Uitgangspunt is de afspraak dat er een sluitende meerjarenbegroting wordt voorgelegd.

Het overzicht laat zien:

- de actuele stand van de meerjarenbegroting (vastgestelde begroting 2025 plus de eerste tussenrapportage 2025)
- nieuwe autonome ontwikkelingen waaronder het effect van de Meicirculaire 2025 van het gemeentefonds
- ontwikkeling van het weerstandsvermogen en de solvabiliteit.

De Programma's

De begroting is opgedeeld in vier programma's. De verplichte onderdelen die apart worden gepresenteerd volgen daarna. Den Helder kent in de begroting de volgende vier programma's:

- Samenwerkende gemeente
- Zorgzame gemeente
- Vitale gemeente
- Leefbare gemeente

In elk programma komt achtereenvolgens aan de orde:

Algemeen

Een korte algemene beschrijving van wat in het programma wordt beoogd. En welke onderwerpen onder het programma vallen.

Relevante gemeentelijke beleidskaders

Een opsomming van de geldende, door de gemeenteraad vastgestelde, beleidskaders (periode 2019 – juli 2025).

Op elk regel kan worden doorgeklikt naar het digitale document van het beleidskader.

Trends

Een opsomming in enkele bullets van de maatschappelijk relevante ontwikkelingen die bij de realisatie van de doelen een rol spelen. Een trend brengt een onzekerheid met zich mee voor de uitvoering of iets waarmee nadrukkelijk rekening wordt gehouden bij het uitvoeren van de begroting. Hier wordt dus geen beleid herhaald en/of zaken die benoemd zijn als doelstelling of activiteit.

Doelen (Wat willen we bereiken)

De doelen die met de inzet in het programma worden beoogd en de daarbij horende activiteiten worden benoemd. Deze doelen gelden voor meerdere jaren en zijn ook weergegeven in de Kadernota 2025 die in juli 2024 in de raad is vastgesteld. In de tussenrapportages en in de rekening wordt over de voortgang en het voltooien van de activiteit gerapporteerd.

Kengetallen

Een aantal kengetallen wordt als een meerjarige reeks gepresenteerd. Deze kengetallen hebben niet altijd een directe relatie met de middelen die aan het doel of de activiteit worden besteed. De kengetallen laten de streefwaarden zien voor de jaren 2025, 2026 en 2029. De gemeten waarden voor de afgelopen twee jaren wordt eveneens weergegeven zodat de ontwikkeling van het kengetal goed zichtbaar wordt gepresenteerd.

In programma 3 wordt in plaats van kengetallen de actuele raming van nieuw te bouwen woningen gepresenteerd. Deze tabel laat de prognose zien tot na 2029.

Financieel overzicht (Wat mag het kosten)

In het financieel overzicht worden de lasten en baten van het programma getoond. Het totaal van de lasten en de baten bepaalt wat het programma mag kosten. Vanaf de begroting 2026 worden het totaal van de lasten en baten onderverdeeld naar groepen taakvelden.

De mutaties worden onderverdeeld in:

- *financieel technische mutaties*

Dit zijn verschuivingen tussen programma's zonder effect op het begrotingssaldo.

In deze categorie worden de volgende soorten wijzigingen verwerkt:

1. Verschuivingen tussen programma's waarbij het resultaat van de begroting als geheel niet wijzigt. Dit betreft onder andere de actualisatie van de kapitaallasten als gevolg van de geraamde uitgaven op de verleende kredieten.
2. Het functioneel opnemen van de kredieten uit de begroting 2025.
3. Het opnemen van hogere baten en lasten samenhangend met rijksregelingen, provinciale subsidies en andere geldstromen van derden.

- *autonome ontwikkelingen*

Dit zijn ontwikkelingen waar géén inhoudelijke invloed meer op is. De financiële effecten zijn onontkoombaar en noodzakelijk. Conform de financiële verordening worden wijzigingen toegelicht die groter zijn dan € 100.000 voor de baten en/of de lasten. Wijzigingen die kleiner zijn worden als verzameling, "overige kleine wijzigingen", met vermelding van het taakveld, als één wijziging gepresenteerd.

Om te bepalen of een mutatie een autonome ontwikkeling is, worden drie criteria gehanteerd:

1. Er is sprake van een door de raad genomen besluit waarin de financiële ontwikkeling is vastgelegd. Voor de Begroting 2026 wordt daarbij de datum van 15 juli gehanteerd als peilmoment.
2. Effecten die voortvloeien uit de Meicirculaire 2025 van het gemeentefonds.
3. Nieuwe ontwikkelingen die zich tot en met augustus hebben voorgedaan.

Voor de overzichten van de investeringen en reserves is er vervolgens een verwijzing naar de bijlagen.

Algemene dekkingsmiddelen

(belastingheffing, gemeentefonds, treasury, dividend, onvoorzien)

De algemene dekkingsmiddelen worden als apart onderdeel gepresenteerd. Hiermee wordt direct inzicht in de baten en lasten per programma en welke dekkingsmiddelen er zijn voor alle programma's samen en de dekking van de Overhead. De inkomsten uit het gemeentefonds zijn immers mede bedoeld voor de dekking van de uitgaven Zorgzame gemeente, Vitale gemeente en Leefbare gemeente.

Overhead

In het onderdeel Overhead wordt conform BBV de totale overheadbegroting toegelicht. Dus alle lasten en alle baten (bijdragen van derden) en wijze van toerekeningen aan grondexploitaties, investeringen.

Naast de toelichting zoals hierboven benoemd wordt beleidsmatig op de organisatie ingegaan in de paragraaf Bedrijfsvoering. Deze wijziging versterkt de toegankelijkheid van de begroting doordat de inhoudelijke toelichting minder versnipperd wordt gepresenteerd.

Vennootschapsbelasting

Het onderdeel vennootschapsbelasting is een verplicht onderdeel. We presenteren hier voor welke activiteiten Den Helder in principe belastingplichtig is. De exacte berekening kan alleen plaatsvinden op basis van rekeningcijfers.

Paragrafen

In de paragrafen wordt ingegaan op de door de wetgever voorgeschreven en door Den Helder (in de financiële verordeningen) toegevoegde onderdelen.

In de paragrafen wordt de voorgeschreven informatie en toelichting gepresenteerd zonder verwijzingen naar voorschriften. Dit beleid wordt net als in programma's opgesomd met digitale link naar de door de gemeenteraad vastgestelde beleidsnota. Als er een specifieke beleidslijn is die voor Den Helder is afgesproken wordt deze vermeld.

De paragrafen geven de beleidsvoornemens voor de begroting 2025 weer. De relevante beleidskaders worden opgesomd en zijn via een link te benaderen.

De paragrafen zijn:

- a. lokale heffingen
- b. weerstandsvermogen en risicobeheersing
- c. onderhoud kapitaalgoederen
- d. financiering
- e. bedrijfsvoering
- f. openbaarheidsparagraaf
- g. verbonden partijen
- h. grondbeleid
- i. subsidies (voorschrift in de financiële verordening 2024)
- j. Opvolging aanbevelingen onderzoeken rekenkamer

Lokale heffingen

Hierin komt aan de orde:

- de toelichting op de eventuele toegepaste kruissubsidiëring tussen heffingen (een meer dan kostendekkende heffing in samenhang met niet kostendekkend tarief)
- het overzicht van begrote heffingen
- het beleid ten aanzien van het tarief (kostendekkendheid en inflatie) voor 2025
- het kwijtscheldingsbeleid en de hieraan verbonden lasten
- de presentatie van de tarieven en de mate van kostendekkendheid per heffing (per heffing worden baten en lasten gepresenteerd)
- bij de OZB wordt toegelicht dat Den Helder werkt met een opslag voor het zogenaamde Ondernemersfonds
- overzicht van de lokale lastendruk en de vergelijking met omliggende gemeenten.

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Gepresenteerd wordt het weerstandsvermogen, zijnde de relatie tussen de weerstandscapaciteit en de risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen. De risico's worden zo objectief mogelijk gepresenteerd. De bijstelling van de methodiek komt in het najaar van 2024 aan de orde en is in deze begroting nog niet uitgewerkt. De ontwikkeling van het weerstandsvermogen wordt meerjarig gepresenteerd zodat de gemeenteraad zicht heeft op de ontwikkeling voor de komende vier jaar.

Het voorgeschreven overzicht van de financiële kengetallen voor:

- netto schuldquote;
- netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen;
- solvabiliteitsratio;
- grondexploitatie aandeel;
- structurele begrotingsruimte
- belastingcapaciteit

Dit wordt als een meerjarig overzicht getoond en toegelicht met beoordeling van de onderlinge verhoudingen tussen de kengetallen in relatie tot de financiële positie.

De geprognosticeerde meerjarenbalans (verplicht) wordt in deze paragraaf gepresenteerd zodat de financiële positie zoveel mogelijk in samenhang kan worden beoordeeld.

Onderhoud kapitaalgoederen

De paragraaf betreffende het onderhoud van de volgende kapitaalgoederen:

- a. wegen;
- b. riolering;
- c. water;
- d. groen;
- e. gebouwen.

Van deze kapitaalgoederen wordt aangegeven:

- wat het beleid is ten aanzien van het onderhoud en wanneer dit beleid is vastgelegd
- hoe dit beleid financieel is vertaald in de begroting (is dit verwerkt in de exploitatie, in investeringen, is er een onderhoudsvoorziening?)
- of er sprake is van achterstanden in de uitvoering van de onderhoudswerken.

Uitgangspunt is dat de meerjarenonderhoudsplannen voor 100% zijn vertaald in de begroting via de exploitatie, investeringen en een voorziening ter egalisatie van de schommelingen in de onderhoudsuitgaven over de jaren heen. De paragraaf geeft geen samenvatting van de onderhoudsplannen. De bijschrijving van het areaal is zonder details opgenomen in de bijlage Den Helder in Cijfers.

Financiering

De paragraaf geeft de beleidsvoornemens weer en een opsomming van de relevante spelregels waaraan de gemeente zich heeft te houden.

Gepresenteerd worden:

- de rentelast
- het rente resultaat
- de wijze waarop rente wordt toegerekend aan investeringen
- de grondexploitatie
- de taakvelden.
- de geraamde financieringsbehoefte voor het begrotingsjaar en het verwachte verloop van de lening portefeuille in de periode van de meerjarenraming.
- het door de Cle BBV geadviseerde renteschema wordt gepresenteerd waarmee inzicht wordt gegeven in de externe rentelasten, het renteresultaat en de toerekening van de verschillende onderdelen en doorgeleende gelden.
- het verloop van het EMU-saldo.

Bedrijfsvoering

In deze paragraaf wordt inzicht gegeven in de stand van zaken en beleidsvoornemens ten aanzien van de bedrijfsvoering. Ingegaan wordt op:

- de organisatie ontwikkeling;
- de omvang van de ambtelijke organisatie en inhuur en daarin verwachte ontwikkeling;
- de stand van de ICT en voorgenomen ontwikkeling voor het begrotingsjaar;
- het aanbestedingsbeleid.

Openbaarheidsparagraaf

In de openbaarheidsparagraaf wordt ingegaan op de stand van zaken met betrekking tot in voering en uitvoering van de Wet Open Overheid.

Verbonden partijen

Visie op verbonden partijen in relatie tot de doelstellingen die zijn opgenomen in de begroting

Het overzicht van de verbonden partijen met een onderverdeling naar:

- I gemeenschappelijke regelingen;
- II stichtingen en verenigingen
- III vennootschappen en coöperaties
- IV overige verbonden partijen;"

In het overzicht wordt tenminste de volgende informatie opgenomen:

- a. de wijze waarop het belang in de verbonden partij is vastgelegd (aandelen, GR, etc) percentage van de deelneming;
- b. Speciale aandacht of niet (Speciale aandacht wordt in de paragraaf nader uitgewerkt
- c. Verwijzing naar de bijlage waarin uitgebreider wordt ingegaan op de verbonden partij conform het huidige format.

In de bijlage wordt per partij aangegeven:

- de andere betrokkenen bij de partij
- het openbaar belang dat gediend wordt met de verbintenis
- het aandeel van Den Helder in de partij
- portefeuillehouder die de gemeente vertegenwoordigd;
- bijdrage aan de exploitatie van de verbonden partij in het jaar 2024 en zoals begroot voor 2025;
- de omvang van het eigen vermogen en het vreemd vermogen van de verbonden partij aan het begin en aan het einde van het begrotingsjaar;
- bijzondere risico's en ontwikkelingen in de verbonden partij;
- de mate waarin de partij zelf risico's kan opvangen.

In de paragraaf wordt ingegaan op de partijen met een bijzonder risico en aandachtsgebied:

Erfgoed, Willemsoord en Zeestad.

Grondbeleid

Aan de orde komen:

- de visie op het grondbeleid in relatie tot de realisatie van de doelstellingen van de programma's in de begroting
- benoemen de wijze waarop de gemeente het grondbeleid uitvoert (actief, faciliterend, passief)
- overzicht van de lopende grondexploitaties, de verwachte eind datum en het verwachte resultaat
- beleidsuitgangspunt omtrent reserves voor grondzaken in relatie tot de risico's
- de wijze van toerekenen van bovenwijkse voorzieningen
- duiding van de wijze waarop de verliesvoorziening is verwerkt
- de beschikbare gronden die nog niet in ontwikkeling zijn genomen
- eventuele plannen die in voorbereiding/voorstudie zijn.

Subsidies (Voorschrift financiële verordening Den Helder)

Er wordt een overzicht gepresenteerd van de begrote bedragen 2026 per instelling en het aan de instelling verleende subsidiebedrag 2025. Het overzicht wordt gesorteerd per programma.

Bijlagen:

Meerjarig investeringsplan 2026-2029

- a. lopende investeringen en de daarop geraamde uitgaven in 2025 en volgende jaren
- b. vervangingsinvesteringen zoals geraamd voor 2026-2029
- c. nieuwe beleidsmatige investeringen (onderdeel van de voorstellen in de eerste begrotingswijziging 2026)

Verloop van reserves (en voorzieningen)

Structurele toevoegingen en onttrekkingen reserves

Incidentele baten en lasten (incl. toelichting!)

Verplichte BBV indicatoren

Verbonden partijen met de uitwerking van de relevante gegevens

Gehanteerde technische uitgangspunten voor de begroting

Den Helder in cijfers

Financiële ontwikkeling

Algemeen

In het onderdeel financiële keuzes laten we zien hoe de begroting zich ontwikkelt sinds de vastgestelde begroting 2025 en meerjarenbegroting 2026-2028.

Opstelling van de begroting vindt vanzelfsprekend plaats binnen de wettelijke kaders. Het belangrijkste kader is de eis om een reëel en structureel sluitende begroting en meerjarenraming op te stellen en te laten vaststellen door de gemeenteraad.

Binnen dit kader gelden vervolgens de eigen beleidskaders van Den Helder voor de uitvoering van de wettelijke taken en de daarbij gemaakte eigen keuzes. Voor de begroting wordt elk jaar een volledige actualisatie uitgevoerd. Ook als de beleidskaders niet zijn aangepast, is het noodzakelijk om de begroting te actualiseren voor ontwikkeling van lonen en prijzen, nieuwe informatie over het gemeentefonds, wijzigingen in wetten, de zienswijze op de begroting van verschillende verbonden partijen en niet in de laatste plaats de uitwerkingen van eerder gemaakte keuzes in de eigen ambities. De begroting 2025 stond in het teken van een groot aantal maatregelen om de effecten van de lagere uitkering uit het gemeentefonds op te vangen. De vorig jaar en eerder gemaakte keuzes zijn nog van kracht en in een aantal gevallen wordt het effect hiervan volledig bereikt in de komende jaren.

De begroting 2026 is in opdracht van de gemeenteraad opgesteld als een beleidsarme begroting. Dit houdt in dat aanpassingen op grond van nieuwe afspraken geen onderdeel uitmaken van deze begroting. Hiervoor is een apart document, de eerste begrotingswijziging 2026, aangeboden aan de raad.

Voor de begroting 2026 zijn dezelfde uitgangspunten van kracht als voor de begroting 2025:

1. Er wordt een reëel structureel sluitende begroting aangeboden.
2. We streven naar kostendekkende tarieven voor de dienstverlening. Hierop wordt een uitzondering voorgesteld voor de afvalstoffenheffing.
3. We maken optimaal gebruik maken van bijdragen van derden.

Er is financiële ruimte ondanks het niet dichten van het ravijn

Om de ruimte die is ontstaan te kunnen duiden moeten we eerst terug kijken naar de keuzes die in 2025 zijn gemaakt.

Voor de opstelling van de begroting 2025 waren er twee uitdagingen bepalend voor het aanbieden van een structureel sluitende begroting:

1. Een daling van de uitkering uit het gemeentefonds van structureel € 6,6 miljoen;
2. Een behoefte om nieuw beleid uit te kunnen voeren, gekoppeld aan de strategische vraagstukken van Den Helder.

De structureel sluitende begroting 2025 kwam tot stand langs de volgende stappen:

Saldo voor opstelling begroting:	€ 2,8 miljoen nadelig
Nieuwe autonome ontwikkelingen:	€ 3,6 miljoen nadelig
Ruimte vragers begroting 2025:	€ 2,8 miljoen nadelig
Inkomstenverhogende maatregelen:	€ 3,7 miljoen voordelig
Uitgaven verlagende maatregelen:	€ 4,9 miljoen voordelig

In dit pakket zijn de lasten voor burgers en bedrijven met € 2.5 miljoen verhoogd bovenop de inflatiecorrectie. De realisatie van hogere inkomsten loopt nog door in de jaren 2026 en 2027. Dit betreffen: parkeren, anterieure overeenkomsten, dividend Port of Den Helder, dividend Luchthaven en provisie leningen Woningstichting. De lijst met uitgaven verlagende maatregelen zijn deels als taakstellingen opgenomen en bevatte voor € 1,4 miljoen verlagingen die worden gekoppeld aan de daling van de uitkering uit het gemeentefonds. Daarmee ook met de suggestie dat als de verlaging niet doorgaat deze maatregelen niet per se hoeven te worden doorgevoerd. Dit alles resulteerde in een begroting 2028 met een klein structureel voordeel van € 150.000. Bij dit pakket wordt aangetekend dat een deel van de maatregelen niet of in mindere mate nodig zijn als het rijk de gemeenten structureel tegemoet komt.

Effect voorjaarsnota Rijk/ meicirculaire op begroting 2025 en verder

De voorstellen uit voorjaarsnota van het Rijk waren onvoldoende om de daling van de uitkering het Gemeentefonds volledig te compenseren, maar bevatte wel drie positieve ontwikkelingen:

1. Er is een tegemoetkoming van structureel €1,6 miljoen;
2. Er is een tijdelijke ophoging van de budgetten voor Jeugd tot 2028;
3. De trendmatige groei van het BBP en prijscorrectie hebben een positief effect op de begroting van structureel € 0,2 miljoen in 2028 en nog eens € 0,9 miljoen structureel in 2029.

Deze laatste plus kan gekoppeld worden aan nieuw te maken beleid of aan het terugdraaien van uitgaven verlagende maatregelen, of reserveren voor de oplopende onderhoudskosten. Inkomstenverhogende maatregelen zijn hiervoor niet geschikt, aangezien deze voor het grootste deel gekoppeld zijn aan kostendekkende tarieven.

Aanpassing begroting 2025 n.a.v. voorjaarsnota

De voorjaarsnota resulteerde in een voordelig effect van structureel € 1,1 miljoen.

Uit de doorrekening van de meicirculaire bleek vervolgens dat er vooral in 2028 en 2029 meer ruimte ontstaat. Voor 2029 is dit structureel € 1,1 miljoen meer. Uiteraard met een onzekerheid, stopt de groei van het BBP, bijvoorbeeld als effect van de tariefpolitiek van de Verenigde Staten dan zal deze ruimte ook vervallen. In de begroting 2026 is het zichtbare ruimte Dit is de zichtbare ruimte, omdat de begroting ook nog de afgesproken besparingsopdrachten bevat: De ruimte komt uit twee hoofdelementen:

1. de voorjaarsnota/meicirculaire
2. het structureel in stand laten van de taakstellingen.

Doorlopende opdrachten

In de begroting zit is een zogenaamde dubbelstrategie verwerkt. Er zijn besparingsopdrachten opgenomen en er wordt gewerkt aan ambities moet nieuw geld. Een deel van dit nieuwe geld is verkregen via subsidies van derden, deel komt uit reserves en een deel is vrijgemaakt binnen de begroting. Omdat de beide onderdelen ook de komende jaren actueel blijven een kort overzicht:

Besparingsopdrachten

- in 2028 alsnog bezuinigen op de subsidies sociaal domein;
- de organisatie vult nog voor € 260.000 efficiency in (€ 420.000 is gerealiseerd) en moet vermindering van taken voorstellen voor € 0,5 miljoen met een effect vanaf 2028;
- de taakstelling op verbonden partijen moet nog worden ingevuld voor € 0,6 miljoen;
- op jeugd en Wmo moet een uitgavenvermindering worden gerealiseerd die oploopt naar € 3 miljoen, los van de landelijke maatregelen in de hervormingsagenda.

Uitwerking ambities:

- de investeringsagenda voor vervangingsinvesteringen
- het maritiem cluster
- de woningbouw agenda
- verkeersprojecten met subsidietoezeggingen van rijk en de provincie Noord-Holland
- het maatschappelijk vastgoed/opvangvoorzieningen
- de impuls volkshuisvestingsfonds,
- kansrijke buurten
- gevelrenovatie
- buurthuizen en de Hortus Overzee
- Willemsoord en erfgoed

Van begroting 2025 naar beleidsarme begroting 2026

De ontwikkeling van de begroting 2025 naar de beleidsarme begroting 2026 is in twee fasen tot stand gekomen. De eerste fase betreft de actualisatie die vóór de zomer, als onderdeel van de eerste tussenrapportage 2025, is vastgesteld. De tweede fase betreft de autonome ontwikkelingen die van invloed zijn op de begroting sinds de eerste tussenrapportage.

In het onderstaande overzicht worden beide fasen afzonderlijk gepresenteerd. Het resultaat van deze twee fasen vormt de beleidsarme begroting 2026.

Ontwikkeling programmabegroting	Meerjarenbegroting			
Bedragen x €1.000	2026	2027	2028	2029
Primitieve begroting	781	-242	-149	-149
Eerste tussenrapportage 2025	-2.364	-2.807	-2.622	-3.038
Autonome ontwikkelingen	1.283	1.068	698	-82
Stand beleidsarme begroting 2026-2029	-300	-1.981	-2.073	-3.270

De autonome ontwikkelingen zijn in de onderstaande tabel nader uitgesplitst. Daarbij is de volgorde van de programma's aangehouden. Een toelichting op de afzonderlijke posten is opgenomen binnen de desbetreffende programma's.

Autonome ontwikkelingen	Meerjarenbegroting			
Bedragen x €1.000	2026	2027	2028	2029
1.1 Kleinere bezetting college 2026	-68	0	0	0
1.2 Opzet regionale bedrijfsvoeringsorganisatie	216	62	0	0
1.3 Overige mutaties kleiner dan € 100.000	43	43	43	43
2.1 Vertraging invoering eigen bijdrage WMO	230	230	0	0
2.2 Zienswijze begroting GGD	150	150	150	150
2.3 Frictiekosten beëindiging subsidie vrijwillig landschapsbeheer	125	0	0	0
2.4 Overige mutaties elk afzonderlijk kleiner dan € 100.000	5	5	5	5
3.1 Bijdrage regionale (economische) ontwikkeling	285	285	285	285
3.2 Betaald parkeren	0	300	0	0
3.3: overige mutaties kleiner dan € 100.000	37	-15	-17	-15
4.1 Frictiekosten realisatie taakstelling beheerkosten zwembad	138	88	0	0
4.2 Vervangingsinvestering lichtmasten en verkeersregelinstallatie	0	104	102	100
4.3: overige mutaties kleiner dan € 100.000	36	23	51	27
5.1 Meicirculaire 2025	519	-143	-219	-1.123
5.2 Financiering	-110	-154	-154	-154
5.3 Toename onderhoudslasten	300	400	500	600
5.4 actualisatie investeringskredieten	-598	-310	-49	0
6.1 Incidenteel groter resultaat efficiency organisatie	-24	0	0	0
Totaal autonome ontwikkelingen	1.283	1.068	698	-82

Niet volledig opnemen van BTW in de afvalstoffenheffing

Bij het opstellen van de begroting 2026 is gebleken dat de kosten voor de inzameling en verwerking van afval in 2025 sterk zijn gestegen. Door de hogere kosten is ook de toerekenbare BTW gestegen.

Zoals ook toegelicht in de paragraaf lokale heffingen is het een keuze om te bepalen of en hoeveel van de toerekenbare BTW aan de tariefberekening wordt toegevoegd. Als de stijging van de BTW wel wordt verwerkt stijgen de tarieven sterker én neemt het saldo van de begroting direct met € 218.000 toe.

Omdat de begroting een voordelig resultaat laat zien én omdat het tarief voor de afvalstoffenheffing al met 4,8% stijgt, wordt voorgesteld om de stijging van de toerekenbare BTW niet op te nemen in de afvalstoffenheffing.

Heroverweging cofinanciering (nieuwe) initiatieven

De gemeente neemt met enige regelmaat deel aan initiatieven met of van derden, en financiert in sommige gevallen dan ook een deel van de kosten (middels cofinanciering). Bekende voorbeelden hiervan zijn de Regiodeal, de bijdrage voor de woningbouwimpuls, initiatieven in het Maritiem Cluster, de middelen uit het volkshuisvestingsfonds en subsidies voor verkeersveiligheid.

De gemeente beoordeelt per initiatief of het initiatief bijdraagt aan de door de gemeente gestelde doelen en of het past binnen de programmabegroting. Financiering van deze initiatieven kan ertoe leiden dat er minder uitgegeven wordt aan eigen projecten of dat er een aanvullende budgettaire vraag aan de raad wordt voorgelegd.

In de komende periode zal worden uitgewerkt of en welke reserves kunnen worden vrijgemaakt voor dit soort initiatieven. Dit kan bijvoorbeeld omdat deze reserves nu geen programmering van uitgaven hebben of omdat nieuwe uitgaven niet passend zijn bij het doel. Daarnaast wordt gekeken of toekomstige rekening overschotten ingezet kunnen worden voor cofinanciering.

Weerstandsratio en solvabiliteit

De paragraaf weerstandsvermogen gaat in op de financiële risico's en toont de weerstandsratio en solvabiliteit van de gemeente.

De weerstandsratio is een financieel kengetal dat aangeeft in hoeverre de gemeente in staat is om onverwachte financiële tegenvallers op te vangen. Een ratio groter dan 1,0 geeft aan dat de tegenvallers opgevangen kunnen worden. Op dit moment is de weerstandsratio van de gemeente in zowel de begroting als de meerjarenraming groter dan 1,0.

De solvabiliteit is een financieel kengetal dat het eigen vermogen uitdrukt in het totaal van het eigen en vreemd vermogen en geeft aan in welke mate de gemeente in staat is om haar verplichting te voldoen met eigen vermogen. Een solvabiliteit onder de 20% geeft aan dat de financiële weerbaarheid zwak is. Op dit moment is de solvabiliteit van de gemeente 18,4%.

Als onderdeel van het vreemd vermogen zijn leningen aangetrokken die zijn doorgeleend aan derden met voldoende zekerheden. Deze leningen passen bij het publiek belang dat Den Helder heeft bij het goed functioneren van de betreffende instellingen. Gecorrigeerd voor deze doorgeleende gelden bedraagt de solvabiliteit 23,5%.

De komende jaren zal de solvabiliteit dalen richting 20% als gevolg van de investeringen zoals opgenomen in het Meerjaren InvesteringsProgramma (MIP).

Programma's

Samenwerkende gemeente

We vinden het belangrijk dat iedereen open en veilig zichzelf kan zijn. We werken proactief aan een inclusieve samenleving, waarbij we drempels om mee te doen, in de breedste zin, wegnemen. We laten zien dat we oprecht geïnteresseerd zijn in wat er binnen de gemeente speelt. We bieden een goede dienstverlening aan onze inwoners en ondernemers. Verder zijn we een organisatie waar het aantrekkelijk is om bij te werken. Daarbij ligt onze focus op samenwerking in de regio met maatschappelijke partners en natuurlijk met onze inwoners. De samenwerking met jongeren is hierbij een specifiek aandachtspunt. We willen ervoor zorgen dat zij kunnen meedenken over maatschappelijke en bestuurlijke vraagstukken van de gemeente Den Helder.

In dit programma komen de volgende onderwerpen aan de orde: Bestuur en Burgerzaken.

Beleidskaders

Voor dit programma gelden de volgende door de gemeenteraad vastgestelde beleidskaders:

- [Gemeentelijk manifest](#)
- [Participatieverordening](#)
- [Inclusiebeleid](#)

Overige uitgangspunten voor de begroting:

- [Coalitieakkoord inclusief addendum](#)

Trends

Bij de uitvoering van het beleid hebben we te maken met de volgende trends die de beoogde resultaten kunnen beïnvloeden:

- Inwoners willen actief betrokken worden bij de voor hen belangrijke vraagstukken en direct invloed uitoefenen op besluitvorming in hun gemeente.
- Gemeenten moeten zich aanpassen aan de digitale samenleving, met trends als digitaal maatwerk, meer digitale samenwerking, de inzet van data en het waarborgen van dataveiligheid.
- Een inclusieve cultuur en inclusief beleid zijn een belangrijk onderdeel van maatschappelijk verantwoord ondernemen en goed bestuur.
- Er is sprake van krapte op de arbeidsmarkt waardoor het moeilijk is om aan personeel aan te trekken.

Doelen

1.1 We betrekken belanghebbenden uit de samenleving actief bij het vormen en implementeren van beleid. Daarbij zijn we helder over de invloed die inwoners wel of niet kunnen uitoefenen.

Activiteit 1.1.1 Inwonersparticipatie

Portefeuillehouder: Wagner

Met de invoering van de Omgevingswet is participatie een verplicht onderdeel van de aanvraag van een omgevingsvergunning. Hiervoor is de Inspraak- en participatieverordening vastgesteld en daarnaast de 'Handreiking kennisgeving van (ontwerp)besluiten met ter inzage van documenten' gemaakt en gepubliceerd. Samen met de raads werkgroep Inwonersparticipatie stellen we handleidingen op die mede zorgen voor een betere informatievoorziening rondom inwonersbetrokkenheid en participatie. Deze handleidingen betreffen de Omgevingswet en algemene mogelijkheden/invloed op gemeente die duidelijk maken welke invloed belanghebbenden hebben. Daarnaast wordt de inspraak- en participatieverordening geëvalueerd.

1.2 Inwoners en ondernemers ervaren een goede dienstverlening van de gemeente Den Helder: online waar het kan en persoonlijk waar het moet.

Activiteit 1.2.1 HUB Julianadorp

Portefeuillehouder: Wagner

In 2026 wordt de HUB in Julianadorp geopend.

1.3 We zetten ons in voor het bevorderen van digitale, fysieke en sociale toegankelijkheid zodat onze inwoners zonder belemmering kunnen deelnemen aan de maatschappij.

Activiteit 1.3.1 Inclusie

Portefeuillehouder: Wagner

De gemeente werkt actief samen met inwoners, ervaringsdeskundigen en partners aan initiatieven die bijdragen aan een inclusieve samenleving. Binnen het programma Samenwerkende gemeente organiseren we projecten en bijeenkomsten die onder andere gericht zijn op het wegnemen van digitale, fysieke en sociale drempels. Zo zorgen we ervoor dat iedereen volwaardig kan meedoen en zich onderdeel voelt van de maatschappij. Voor nieuwe evenementen of activiteiten wordt een activiteitenplan opgesteld.

Activiteit 1.3.2 Informatievoorziening

Portefeuillehouder: Wagner

In de basis voldoet de website van Den Helder aan de hiervoor geldende toegankelijkheidseisen. Er wordt gewerkt aan het gemakkelijker zoeken naar onderwerpen op de website.

1.4 We zorgen voor een aantrekkelijk werkklimaat voor de ambtelijke organisatie zodat nieuw personeel gemakkelijker kan worden aangetrokken en huidig personeel langer kan worden behouden.

Activiteit 1.4.1 Informatie nieuwe medewerkers

Portefeuillehouder: Van Diepen

Om de organisatie en politieke omgeving te leren kennen worden nieuwe medewerkers geïnformeerd door middel van het ontwikkelen van een online magazine.

Kengetallen

	Rekening 2023	Rekening 2024	Begroting 2025	Streefwaarde 2026	Streefwaarde 2029
Rapportcijfer inwoners	5,9	NB	6,2	6,6	6,6
Deelnemers Participatieplatform in gesprek	NB	NB	3.250	3.300	3.400

Financieel overzicht

	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
Bedragen x € 1.000	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Samenwerkende gemeente						
Exploitatie						
Lasten	9.452	9.308	9.173	8.554	7.616	7.616
Bestuur	6.066	5.948	5.764	5.127	4.450	4.450
Burgerzaken	3.387	3.360	3.409	3.427	3.166	3.166
Baten	-2.622	-2.475	-2.320	-2.034	-1.299	-1.299
Bestuur	-1.371	-1.077	-843	-539	-66	-66
Burgerzaken	-1.251	-1.397	-1.477	-1.495	-1.234	-1.234
Saldo exploitatie	6.831	6.834	6.853	6.520	6.316	6.316
Reserves						
Storting (lasten)	300	0	0	0	0	0
Onttrekkingen (baten)	-999	-300	0	0	0	0
Saldo reserves	-699	-300	0	0	0	0
Saldo van baten en lasten	6.132	6.534	6.853	6.520	6.316	6.316

	Begroting	Meerjarenbegroting		
	2026	2027	2028	2029
Exploitatie				
Technische financiële ontwikkelingen	245	125	-17	-17
Autonome ontwikkelingen	190	105	43	43
1.1 Kleinere bezetting college 2026	-68	0	0	0
In 2026 is er een incidenteel lagere last voor de beloning van het college als gevolg van het niet benoemen van een nieuwe wethouder in 2025.				
1.2 Opzet regionale bedrijfsvoeringsorganisatie	216	62	0	0
Voor het opzetten van de regionale bedrijfsvoeringsorganisatie worden in 2025-2027 voorbereidingskosten gemaakt. Deze kosten worden evenredig verdeeld over de 4 gemeenten. Den Helder is de gemeente die de opzet faciliteert. Het netto aandeel van Den Helder is in de kosten is € 216.000 in 2026 en € 62.000 in 2027.				
1.3 Overige mutaties kleiner dan € 100.000	43	43	43	43
Met ingang van 2025 is de vergoeding voor raadsleden aangepast, hogere lasten € 45.000.				
Saldo exploitatie	435	229	25	25
Totaal programma Samenwerkende gemeente	435	229	25	25

Reserves en investeringen

Voor programma 1 geldt dat er reserve zijn gekoppeld aan dit programma.

Ook is er geen sprake van specifieke kredieten. De kredieten voor de organisatie zijn onderdeel van het programma Overhead.

Zorgzame gemeente

Ons doel is om iedereen kansen te geven om zich te ontwikkelen en een fijn leven te leiden met een sociaal vangnet. We werken regionaal samen om lokaal maatwerk te kunnen bieden. We focussen ons daarbij op preventie, sociale cohesie en mensen in hun kracht zetten. En waar inwoners extra steun nodig hebben organiseren we een laagdrempelige, fysieke en digitale toegang voor jong en oud. Daarbij bieden we de ondersteuning zo snel, compleet en lokaal mogelijk aan.

In dit Programma komen de volgende onderwerpen aan de orde: Samenkracht en burgerparticipatie, Preventie, inkomensregelingen, Arbeidsparticipatie, WSW en beschut werk, WMO zorg, Jeugdzorg, Maatschappelijke – en vrouwenopvang en Volksgezondheid.

In de regio Kop van Noord-Holland (Den Helder, Hollands Kroon, Schagen en Texel) krijgen alle inwoners de kans om veilig op te groeien, zich te ontwikkelen, een opleiding te volgen, te werken, mee te doen in de maatschappij en gezond oud te worden. De Kop van Noord-Holland is een regio waarin iedereen, ongeacht leeftijd, achtergrond of situatie, mee mag en kan doen. Toch kan elke inwoner in het leven weleens te maken krijgen met een tegenslag en daarbij hulp nodig hebben. Vaak kan deze hulp geboden worden door personen uit de directe omgeving van de inwoner (gezin, familie, vrienden, buurtgenoten, de sportclub, collega's et cetera). Soms is er daarnaast meer nodig. Dan kan de inwoner rekenen op ondersteuning of zorg vanuit het Sociaal Domein.

Beleidskaders

Voor dit programma gelden de volgende door de gemeenteraad vastgestelde beleidskaders:

- [Regiovisie Beschermd wonen 2024 \(vastgesteld 5 juni 2023\)](#)
- [Regiovisie sociaal domein kop van Noord-Holland 2024-2029 \(vastgesteld 22 april 2024\)](#)
- [Woonzorgvisie \(vastgesteld 1 november 2021\)](#)
- [Beleidsplan Schuldhulpverlening \(vastgesteld 19 mei 2025\)](#)

Trends

Bij de uitvoering van het beleid hebben we te maken met de volgende trends die de beoogde resultaten kunnen beïnvloeden:

- Den Helder vergrijsd sneller dan gemiddeld in Nederland doordat het aantal ouderen (75+) toeneemt terwijl het aantal jeugdigen (0-18) afneemt
- er is nog steeds sprake van een toenemende zorgvraag bij Jeugd. Mogelijk zal, in 2027, één op de zes jeugdigen Jeugdhulp ontvangen. Er is druk op het stelsel en de hervormingen
- vergrijzing en toenemende zorgvragen leiden tot toename van druk op de zorg
- druk op de vrijwilligers en mantelzorgers blijft groeien
- aanhoudende krapte op de arbeidsmarkt, met name in zorg en welzijn
- sociale samenhang neemt af en gevoelens van eenzaamheid bij inwoners nemen toe
- er is sprake van financiële kwetsbaarheid bij veel huishoudens door stijgende kosten van levensonderhoud, energie en zorg
- er is veel druk op de woonvoorzieningen met behandel of opvangfunctie
- de asielketen staat onder aanhoudende en toenemende druk door (te) lang verblijf in de opvang en beperkte doorstroombmogelijkheden

Ontwikkelingen

De tweede kamer heeft een aantal onderwerpen controversieel verklaard, waaronder de invoering van de inkomensafhankelijke eigen bijdrage WMO. Hierdoor zal de invoering waarschijnlijk niet gaan plaatsvinden op 1 januari 2027. Na de verkiezingen en de vorming van het nieuwe kabinet zal duidelijk worden wanneer en of deze invoering wel gaat plaatsvinden.

Spreidingswet

In onze begroting is een structurele ontvangst opgenomen als gevolg van de Spreidingswet. Afhankelijk van het aantal opvangplekken die we bieden ontvangen we de financiering. We verwachten een afname van het aantal asielopvangplekken in Den Helder in de toekomst. Dat betekent dat de uitkering vanuit de Spreidingswet ook lager zal zijn. Het is echter niet zeker of de Spreidingswet blijft bestaan.

Doelen

2.1 We streven ernaar dat alle inwoners, ongeacht hun achtergrond of omstandigheden, een stabiel en waardig bestaan hebben.		
Activiteit 2.1.1	Maatschappelijke opvang	Portefeuillehouder: De Vrij
In 2026 wordt het aantal opvang voorzieningen voor de nachtopvang vernieuwd en of uitgebreid. Dit vindt plaats op basis van de uitwerkingen voor mogelijke locatie onderzoeken. Eind 2025 wordt de voorbereiding hiervoor afgerond.		
Activiteit 2.1.2	Toegang en lokale teams	Portefeuillehouder: De Vrij
We werken in 2026 aan het versterken van de Toegang en de lokale teams. De doorontwikkeling van de Toegang en de lokale teams is gebaseerd op de 13 uitgangspunten van het Richtinggevend Kader van de VNG. Dit is in lijn met de Hervormingsagenda Jeugd en het Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming		
2.2 We streven ernaar dat alle inwoners zich kunnen ontwikkelen en deel kunnen nemen aan de maatschappij. Het optimaal benutten van de talenten en mogelijkheden van de inwoner staan hierbij centraal.		
Activiteit 2.2.1	Nieuwkomers	Portefeuillehouder: De Vrij
Het programma Nieuwkomers is in 2025 van start gegaan en richt zich op integratie, zorg & welzijn, onderwijs, opvang & verblijf en participatie en van mensen die recent in onze gemeente zijn komen wonen. In 2026 zetten we extra in op het bevorderen van arbeidsparticipatie, zodat nieuwkomers sneller en duurzamer kunnen meedoen op de arbeidsmarkt. Eén van de activiteiten binnen het programma Nieuwkomers voor het jaar 2026 is de implementatie van het meetinstrument die we afnemen bij alle inburgeraars en Oekraïense ontheemden. We zetten hierbij in op een respons van minimaal 50%. De inzichten die we hiermee ophalen zetten we om in concrete acties die leiden tot verbetering van de dienstverlening.		
Activiteit 2.2.2	Re-integratie en maatwerktrajecten	Portefeuillehouder: Nanning
In samenwerking met Probedrijven en de GRGA werken we aan de doorontwikkeling naar een toekomstbestendig sociaal ontwikkelbedrijf. Deze ontwikkeling sluit aan op landelijke en regionale opdrachten en is gericht op het versterken van de participatiekansen van inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt. In 2026 zetten we in op minimaal 150 maatwerktrajecten voor inwoners uit de doelgroepen jongeren tot 27 jaar, 45-plussers, mensen met een (mogelijke) doelgroep- of beschut indicatie en parttime werkenden. Deze trajecten bestaan uit een combinatie van diagnose, ontwikkeling (zoals praktijkleren of werkfit maken), bemiddeling naar werk of participatie en nazorg. Een voorbeeld hiervan is het traject 'Werkfit met Zorg', waarin deelnemers met psychische kwetsbaarheid in samenwerking met GGZ en werkgevers toewerken naar duurzaam werk.		
2.3 We streven ernaar om inwoners te helpen bij het voorkomen van problemen en, als er problemen ontstaat, die zo snel mogelijk te verhelpen.		
Activiteit 2.3.1	Outreaching teams	Portefeuillehouder: De Vrij
In 2026 wordt er vanuit de wijkteams steeds meer outreachend gewerkt. Wekelijks leggen we bij minimaal 10 huishoudens huisbezoeken af. Doel is om vroegtijdig signalen op te vangen, ondersteuning aan te bieden en de verbinding met de wijk te versterken.		
Activiteit 2.3.2	Energiearmoede	Portefeuillehouder: Van Diepen
We ondersteunen inwoners met een grote kans op energiearmoede om de energierekening te verlagen door energiebesparing. Dit doen we door het geven van advies, creëren van bewustwording door inzicht in de energieverbruik te geven en het plaatsen van kleine energiebesparende producten.		
2.4 We streven ernaar dat onze inwoners zo veel mogelijk zelf oplossingen zoeken voor problemen, klachten en tegenslagen en hierbij gebruik maken van personen uit hun directe leefomgeving.		
Activiteit 2.4.1	Vergroten eigen netwerk	Portefeuillehouder: De Vrij
Inwoners kunnen deelnemen aan activiteiten die bijdragen aan het inzetten en/of vergroten van hun eigen netwerk. Deze activiteiten kunnen uiteenlopend gaan over bijvoorbeeld sociale activering, buddyprojecten, taal en zelfredzaamheid		
Activiteit 2.4.2	Stijging gebruik voorveld en eigen netwerk	Portefeuillehouder: De Vrij
We stimuleren inwoners om zoveel mogelijk zelf regie te nemen over hun situatie en gebruik te maken van hun directe netwerk. Door een persoonlijke benadering, inzet van vrijwilligers en samenwerking met professionals, ondersteunen we inwoners in het vinden van passende oplossingen binnen hun eigen leefomgeving. Dit draagt bij aan zelfredzaamheid en een sterker sociaal netwerk in de wijk. Bij het afsluiten van elk ondersteuningsproces wordt systematisch vastgelegd of er gebruik is gemaakt van het voorveld (ondersteuning vanuit de lokale teams) en/of het eigen netwerk (familie, vrienden, burens, vrijwilligers). Dit gebeurt via een veld in het klantregistratiesysteem of een korte evaluatielijst. Op basis van eerdere metingen en inschattingen wordt toegewerkt naar een stijging van 15% in het gebruik van deze vormen en ondersteuning.		

2.5 We streven voor onze inwoners naar een veilige en gezonde leefomgeving in alle levensfasen; van het kansrijk opgroeien tot het vitaal oud worden.

Activiteit 2.5.1 Kansrijke buurten

Portefeuillehouder: De Vrij

In de alliantie Kansrijke Buurten starten we met de uitvoering van de projecten waarvoor de raad budget beschikbaar heeft gesteld. De projecten betreffen beloften vanuit het verleden en quick wins, die bijdragen aan de doelen van een veilige en gezonde leefomgeving. Daarnaast wordt de subsidieverordening voor het verduurzamen van particuliere woningen en het verbeteren van de leefomgeving opgesteld en kan gestart worden met de behandeling van de eerste aanvragen.

Activiteit 2.5.2 Schulddienstverlening

Portefeuillehouder: De Vrij

Armoede en schulden zijn meer dan financiële problemen. Ze beïnvloeden zowel het lichamelijke als geestelijke welzijn van inwoners en kunnen leiden tot sociale uitsluiting, stress, gezondheidsklachten en huiselijk geweld. Om deze vicieuze cirkel te doorbreken kiest de gemeente voor een integrale aanpak en zet in op verbetering van samenwerking in de keten. Eén van de bijbehorende activiteiten is dat we twee keer per jaar een bijeenkomst organiseren voor alle ketenpartners die te maken hebben met schuldhulpverlening.

2.6 We streven naar kwalitatief goede en tijdige zorg die bij de inwoner thuis (of zo dicht mogelijk bij dat huis) wordt geboden.

Activiteit 2.6.1 Preventie en jeugdhulp

Portefeuillehouder: De Vrij

Regionaal en lokaal werken we aan een breed/actueel aanbod van voorzieningen die vrij toegankelijk zijn voor onze inwoners en waarbij de partners samenwerken op kenmerken van specifieke wijken of groepen inwoners. Met preventieve inzet kunnen we voorkomen dat op een later moment een beroep moet worden gedaan op maatwerkvoorzieningen die voorkomen kunnen worden. Ook actualiseren we onze inkoopstrategie voor de jeugdhulp zodat maatwerkvoorzieningen beschikbaar zijn die kwalitatief goed zijn met passende tarieven

Activiteit 2.6.2 Klanttevredenheid gebruik wijksteunpunten

Portefeuillehouder: De Vrij

We organiseren een structurele meting van de klanttevredenheid onder inwoners die gebruikmaken van de wijksteunpunten. Na afronding van het ondersteuningsproces vullen bezoekers een standaard tevredenheidsvragenlijst in. Hierbij beoordelen zij de toegankelijkheid, klantvriendelijkheid en passendheid van de geboden hulp. De resultaten worden periodiek geanalyseerd en gebruikt om gerichte verbeteracties te formuleren.

Kengetallen

	Rekening 2023	Rekening 2024	Begroting 2025	Streefwaarde 2026	Streefwaarde 2029
Netto arbeidsparticipatie (% beroepsbevolking)	69,3	70,5	70	70,5	70,8
Aantal huishoudens met bijstand	1.355	1.347	1.320	1.310	1.275
Huishoudens met problematische schulden	9,0%	9,0%	9,0%	8,7%	8,0%
% jongeren met jeugdhulpverlening tot 18 jaar	14,8	14,6	14,6	14,3	13,5
Aantal unieke Wmo cliënten met Zorg in Natura per 10.000 inwoners	730	790	847	840	908

De streefwaardes WMO cliënten komen vanuit het WMO voorspelmodel. In 2028 verwacht men een stijging van 5% ten opzichte van 2023. Dit is nog niet verwerkt in onze budgetten.

Financieel overzicht

	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
Bedragen x € 1.000	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Zorgzame gemeente						
Exploitatie						
Lasten	135.757	140.446	140.062	135.364	131.472	132.257
Inkomensregelingen en participatie	46.140	47.856	47.014	47.337	47.998	48.757
Jeugdzorg	39.608	41.221	41.913	40.703	36.153	36.243
Maatschappelijke- en vrouwenopvang	12.713	13.682	13.753	13.158	13.066	13.003
Preventieve voorzieningen	4.370	4.983	4.292	4.238	4.315	4.315
Samenkracht en burgerparticipatie	8.561	8.860	8.888	6.549	6.549	6.549
Volksgesondheid	3.515	4.277	3.931	2.831	2.832	2.831
Wmo-zorg	20.850	19.566	20.271	20.548	20.559	20.559
Baten	-41.771	-39.027	-36.818	-34.105	-34.787	-35.666
Inkomensregelingen en participatie	-32.352	-31.321	-30.121	-30.483	-31.165	-32.044
Jeugdzorg	-23	-108	0	0	0	0
Maatschappelijke- en vrouwenopvang	-960	-237	-261	-261	-261	-261
Preventieve voorzieningen	-916	-539	-551	-487	-487	-487
Samenkracht en burgerparticipatie	-5.834	-4.800	-4.138	-1.789	-1.789	-1.789
Volksgesondheid	-1.106	-1.774	-1.230	0	0	0
Wmo-zorg	-581	-248	-518	-1.085	-1.085	-1.085
Saldo exploitatie	93.985	101.419	103.244	101.259	96.685	96.591
Reserves						
Stortingen (lasten)	5.317	0	0	0	0	0
Onttrekkingen (baten)	-6.203	-948	-799	-103	-103	-103
Saldo reserves	-885	-948	-799	-103	-103	-103
Saldo van baten en lasten	93.100	100.471	102.444	101.156	96.582	96.488

	Begroting	Meerjarenbegroting		
	2026	2027	2028	2029
Exploitatie				
Technische financiële ontwikkelingen	7.801	7.063	2.432	2.587
Autonome ontwikkelingen	510	385	155	155
2.1 Vertraging invoering eigen bijdrage WMO	230	230	0	0
Eind 2024 is door het kabinet besloten om de invoering van de inkomensafhankelijke eigen bijdrage niet in 2026 te laten ingaan, maar uit te stellen naar 2027. Als gevolg hiervan verschuift dit onderdeel uit het pakket aan beheersmaatregelen naar 2027 en wordt in 2026 een besparing van € 230.000 niet gehaald. De verwachting is dat de invoering leidt tot verminderde vraag. Dit deel van het effect valt buiten de landelijke compensatie. De besparing schuift hierdoor op. Na de val van het Kabinet Schoof heeft de Tweede Kamer de maatregel geplaatst op de lijst van controversiële onderwerpen. Het gevolg daarvan is dat het wetgevingstraject verder vertraagd en ook in 2027 de maatregel nog niet wordt gerealiseerd.				
2.2 Zienswijze begroting GGD	150	150	150	150
Op 10 juni 2025 heeft u de begroting 2026 van de GGD met een zienswijze aangenomen. Hierbij is een bezuiniging doorgevoerd van € 149.000. Dit is in mindering gebracht op de taakstelling 'bezuiniging gemeenschappelijke regelingen'. Naast de besparing zijn er nieuwe uitgaven goedgekeurd als gevolg van aanpassing huisvesting JGZ en het structureel onderbrengen van het project 'in control of alcohol en drugs' in de begroting van de GGD. In totaal gaat dit om een bijstelling van € 150.000.				
2.3 Frictiekosten beëindiging subsidie vrijwillig landschapsbeheer	125	0	0	0
Een onderdeel van de beheersmaatregel subsidies is het stoppen met het subsidiëren van de stichting werkgroep vrijwillig landschapsbeheer. Dit kan pas vanaf 2027 in verband met het verplicht toepassen van een afbouwregeling. De afbouwregeling is in goed overleg met de stichting tot stand gekomen. Voor de beëindiging is afgesproken een eenmalig bedrag aan frictiekosten 2026 toe te kennen van € 124.930.				
2.4 Overige mutaties elk afzonderlijk kleiner dan € 100.000	5	5	5	5
Om de buurthuizen en sportverenigingen tegemoet te komen in de gestegen vaste lasten is er een tegemoetkoming afgesproken van € 20.000. Voor € 5.000 komen deze lasten terug in programma 2.				
Saldo exploitatie	8.311	7.448	2.587	2.742
Reserves				
Technische financiële ontwikkelingen	-254	97	97	28
Saldo reserves	-254	97	97	28
Totaal programma Zorgzame gemeente	8.057	7.545	2.684	2.770

Reserves en investeringen

Het overzicht van reserves is opgenomen in bijlage 2 'het overzicht verloop van reserves'.

Het overzicht van de lopende investeringen, vervangingsinvesteringen en nieuwe investeringen is opgenomen in bijlage 1 'het meerjareninvesteringsprogramma'.

Vitale gemeente

We werken aan een beter imago van Den Helder door positieve ontwikkelingen, lokaal, regionaal en landelijk, te benadrukken en onder de aandacht te brengen. De strategie 'Van Krimp naar Groei' houden we vast. Jonge mensen in Den Helder groeien op met het perspectief dat ze de stad niet hoeven te verlaten voor hun ambitie of welbevinden. Daarnaast heeft de inzet op een woningbouwprogramma, gericht op een veelzijdig woningaanbod, prioriteit. Ook zetten we in op het Programma Duurzaamheid om bij te dragen aan een toekomstbestendige leefomgeving waar we zo veel mogelijk energie besparen, duurzame energie bij voorkeur lokaal opwekken en gebruiken en waar we groen en biodiversiteit versterken. . Tot slot brengen we prioriteiten aan in onze economische agenda om vraag en aanbod in onze arbeidsmarkt goed op elkaar te laten aansluiten.

In dit programma komen de volgende onderwerpen aan de orde: beheer gebouwen, parkeren, haven, economische ontwikkeling, ruimte, leefomgeving en dierenwelzijn, grondexploitaties en wonen, bouwen en duurzaamheid.

Beleidskaders

Voor dit programma gelden de volgende door de gemeenteraad vastgestelde beleidskaders:

Economie/toerisme/retail

- [Havenvisie Den Helder 2040 vastgesteld 3 juli 2023.](#)
- [Regioakkoord De Kop Groeit! vastgesteld 30 juni 2020.](#)
- [Regionale visie op verblijfsrecreatie Noord-Holland Noord 2030, vastgesteld 17 december 2018.](#)
- [Helders Perspectief 2.0 vastgesteld 10 januari 2020.](#)
- [Regionale Retailvisie Kop van Noord-Holland 2018 vastgesteld 8 november 2018.](#)
- [Beleidskader Toerisme Den Helder bruist!, vastgesteld 19 juni 2017.](#)

Duurzaamheid

- [Isolatieaanpak, vastgesteld 16 december 2024.](#)
- [Toekomstvisie Energie, vastgesteld 25 november 2024.](#)
- [Regionale energiestrategie 2.0 vastgesteld op 8 mei 2024.](#)
- [Programma Duurzaamheid 2024-2027 vastgesteld 12 februari 2024.](#)
- [Strategie klimaatadaptatie Noordkop 2021-2026 vastgesteld 14 juni 2021.](#)
- [Transitievisie warmte vastgesteld 20 december 2021.](#)

Vastgoed | omgevingszaken | Wonen

- [Beleidskader Vastgoed 2022-2024, vastgesteld 20 december 2021](#)
- [Nota Grondbeleid 2019, vastgesteld 24 juni 2019.](#)
- [Nota Zonneparken, vastgesteld 2 maart 2015.](#)
- [Woonzorgvisie vastgesteld 1 november 2021.](#)
- [Beleidskader schuilstallen vastgesteld 6 april 2021.](#)
- [Beleidsregels Reclamenota Bedrijven in beeld 3 mei 2012.](#)
- [Niet-Gesprongen Explosieven beleidsnota en bijbehorende kaart vastgesteld 23 november 2020.](#)
- [Woonvisie 2020-2025 \("Den Helder in beweging"\) vastgesteld 2 november 2020.](#)
- [Regionale nota bodembeheer, vastgesteld 15 oktober 2018.](#)
- [Beleid huisvesting tijdelijke werknemers Den Helder, vastgesteld 16 december 2019 met wijzigingen.](#)
- [Visie Dierenwelzijn 2025, vastgesteld 22 april 2025.](#)

Verkeer

- [Nota maatwerk parkeernormen centrum, vastgesteld 10 juni 2025.](#)
- [Gezamenlijke mobiliteitsvisie Texel Den Helder, vastgesteld 20 januari 2025.](#)
- [Fietsvisie Den Helder, vastgesteld 11 maart 2024.](#)

Trends

Bij de uitvoering van ons beleid hebben we te maken met de volgende trends die de beoogde resultaten kunnen beïnvloeden:

- Het is in vele sectoren moeilijk om aan personeel te komen. Door de krapte op de arbeidsmarkt neemt ook in Den Helder de vraag naar juist geschoold personeel in de technische, maritieme en energiesector toe;
- Onze ambities in de energietransitie komen in de knel doordat voldoende uitvoeringskracht en langjarige financiële zekerheid ontbreken. Belangrijke keuzes voor de ruimtelijke inrichting en het energiesysteem blijven uit. Dit raakt onder andere de aanpak van netcongestie, de warmtetransitie en de bouw van nieuwe woningen;
- De stijgende lijn in het (middellange en lange) toeristisch verblijf zet door;
- Er is vraag naar (passende) woningen bij zowel onze eigen inwoners als van buiten Den Helder;
- Er is groeiende belangstelling van marktpartijen voor wind op zee om activiteiten uit te voeren vanuit de haven van Den Helder. Tegelijkertijd heeft de markt voor wind op zee het moeilijk door stijgende prijzen van benodigde grondstoffen, inflatie, hoge rente op leningen, stijgende personeelskosten en een krakende toeleveringsketen;
- De zorg over toenemende ongelijkheid groeit. Er ontstaat een kloof tussen inwoners die wel kunnen investeren in verduurzaming, en mensen die dat niet kunnen. Niet kunnen verduurzamen leidt tot een hogere energierekening en raakt daarmee de bestaanszekerheid van inwoners;
- Steeds meer mensen rijden met elektrische auto's. Als gemeente willen we dit faciliteren door laadinfrastructuur aan te leggen;
- De snelheidsverschillen op het fietspad nemen toe door nieuwe ontwikkelingen op het gebied van elektrische fietsen, hierdoor is een stijging in het aantal ongevallen merkbaar en vraagt verkeersveiligheid specifiek voor de fiets meer aandacht.

Doelen

3.1 Wonen, werken, onderwijs en recreatie worden gericht op het boeien, binden en behouden van (toekomstige) werknemers voor de arbeidsmarktregio.		
Activiteit 3.1.1	Helders perspectief	Portefeuillehouder: Camara
De stedelijke positionering van Den Helder als Blue Port wordt uitgewerkt met concrete doelen en activiteiten. Daarnaast worden inwoners betrokken bij Blue Port en wordt er een organisatie rond Blue Port opgezet.		
3.2 We werken samen in de haven om ruimte te vinden voor de Koninklijke Marine, havenbedrijfsleven en om toekomstige gebruikers en de bereikbaarheid en waterveiligheid te borgen (in het maritiem cluster).		
Activiteit 3.2.1	We maken één totaalplan voor de ruimtelijke ontwikkeling van het Maritiem Cluster	Portefeuillehouder: Camara
In 2026 maken we een uitgewerkt totaalplan voor de deelprojecten van het Maritiem Cluster: de Havendijk, het Tracé Nieuwe Diep/Nieuwe Werk, de Moormanbrug, Ravelijnbrug en de vaarroute Willemsoord. We brengen in beeld hoe deze projecten ruimtelijk kunnen worden ingepast, welke keuzes nodig zijn en welke ruimtelijke procedures we moeten doorlopen.		
Activiteit 3.2.2	We zoeken actief naar nieuwe ruimte voor maritieme en energiegebonden bedrijvigheid	Portefeuillehouder: Camara
We zoeken actief naar nieuwe ontwikkelruimte op en rond Kooyhaven, Kooypunt, de Oostoever en de luchthaven. Dit doen we om ruimte te bieden aan offshore-bedrijven, energiebedrijven, civiel-militaire samenwerking en de verdere ontwikkeling van de luchthaven. Daarbij zetten we in op de ontwikkeling van waterstofketen van productie tot afname als onderdeel van de Hydrogen Valley en de bredere verduurzaming van luchtvaart en scheepvaart.		
3.3 We benutten kansen om het toerisme in Den Helder te bevorderen.		
Activiteit 3.3.1	Uitvoeringsagenda Toerisme	Portefeuillehouder: Camara
We werken op basis van de uitvoeringsagenda Toerisme en Recreatie verder aan om de kansen te benutten voor het bevorderen van toerisme. We doen dit ook regionaal aan de hand van de agenda van de Noordkop.		
Activiteit 3.3.2	Stedelijk Toerisme	Portefeuillehouder: Camara
We blijven inzetten op stedelijk toerisme. We zoeken naar impulsen om kansen te benutten in de stad (bv. Versterken van Juttersmarkt, impuls Hortus Overzee, waterrecreatie (durfsporten) in Huisduinen)		
3.4 We realiseren een voldoende en kwalitatief onderscheidend woningaanbod. Daarnaast realiseren we tijdelijke huisvesting (flexibel wonen) voor spoedzoekers, statushouders en arbeidsmigranten.		
Activiteit 3.4.1	Realiseren van woningbouwprojecten	Portefeuillehouder: Bais
Ten behoeve van woningbouw onderzoeken en bereiden we nieuwe gebiedsontwikkelingen voor, maken bestaande gebiedsontwikkelingen af en brengen gebiedsontwikkelingen waar besluitvorming over heeft plaatsgevonden tot uitvoer. De gebiedsontwikkelingen zijn onderdeel van de woningbouwafspraken uit de woondeal 2022-2030 en dragen bij aan de kwaliteit van de leefomgeving.		
Activiteit 3.4.2	Omgevingsprogramma Volkshuisvesting	Portefeuillehouder: Bais
We stellen een volkshuisvestingsprogramma op waarin naast reguliere woningbouwprogrammering ook aandacht is voor het streven naar balans in de woningvoorraad (conform de Nationale Woon- en Bouwagenda) en de woonbehoefte van aandachtsgroepen. In 2026 stellen we het Omgevingsprogramma Volkshuisvesting vast en starten we met de uitvoering ervan.		
3.5 We werken aan de ambities in het Programma Duurzaamheid 2024-2027 door samen te werken met inwoners, ondernemers en partners aan projecten in de jaarlijkse Duurzaamheidsagenda en maken dit inzichtelijk via de Duurzaamheidsmonitor		
Activiteit 3.5.1	Energie besparen, energie opwekken en verduurzamen gebouwde omgeving	Portefeuillehouder: Van Diepen
Inwoners en ondernemers worden actief ondersteund om energie te besparen en de gebouwde omgeving te verduurzamen. De activiteiten zijn opgenomen in o.a. de Duurzaamheidsagenda, Isolatieaanpak, Duurzaam Rondkomen, Transitie Visie Warmte, Wijkuitvoeringsplannen De Schooten en Zwanenbalg en de Regionale Energie Strategie. In 2026 wordt het Omgevingsprogramma Warmte opgesteld.		
Activiteit 3.5.2	Duurzame leefomgeving	Portefeuillehouder: Van Diepen
Biodiversiteit, klimaatadaptatie, circulaire samenleving en duurzame mobiliteit		
We streven naar een duurzame leefomgeving waarin biodiversiteit, klimaatadaptatie, circulaire samenleving en duurzame mobiliteit samen komen. In 2026 wordt het (pre)Soorten Managementplan opgesteld. Samen met de regio werken we aan de Aanpak Landelijk Gebied. Vanaf 2026 zetten we in op het stimuleren van een circulaire samenleving.		

3.6 We zetten in op bereikbaarheid van voorzieningen en een goede verkeersveiligheid.

Activiteit 3.6.1 Parkeren

Portefeuillehouder: Wagner

Op verschillende vlakken wordt gewerkt aan het optimaliseren van het gebruik van de parkeervoorzieningen. Zo worden de bestaande parkeergarages en de vindbaarheid hiervan verbeterd. Ook zal worden gewerkt aan nieuw parkeerbeleid dat beter aansluit bij de behoeften van deze tijd. Hierbij kan ook worden gedacht aan laadvoorzieningen voor elektrische auto's.

Activiteit 3.6.2 Fietsen

Portefeuillehouder: Wagner

We zetten in op het fietsvriendelijk maken van Den Helder. Hierbij is aandacht voor meer ruimte voor de fiets bij herinrichtingen, de doorfietsroute en parkeervoorzieningen voor de fiets.

3.7 Wij zetten in op verbeterd welzijn voor dieren mede door samen met onze partners te werken. Onze focus ligt daarbij niet alleen op het welzijn van de gehouden dieren, maar ook op het belang van de wilde inheemse dieren binnen onze gemeente.

Activiteit 3.7.1 Dierenwelzijn

Portefeuillehouder: Wagner

Naast het naleven van wettelijke verplichtingen nemen we een proactieve rol in het verbeteren van dierenwelzijn door initiatieven te steunen die bijdragen aan een diervriendelijke samenleving. We werken op basis van een uitvoeringsplan Dierenwelzijn in samenwerking met partners aan bewustwording en educatie en, effectieve dierenopvang en -zorg.

Woningbouwontwikkeling

De gemeente heeft een opgave vanuit de woondeal 2.0 waarin de afspraken tussen provincie en het rijk zijn vastgelegd, van ruim 1500 woningen netto. Ook ligt er nog een aanvullende vraag om nog eens 250 woningen te bouwen. Om te zorgen dat de woningen ook gebouwd worden, moet de gemeente zorgen voor een totaal aan plannen met ca. 30% overcapaciteit omdat er altijd plannen of initiatieven zijn die vertragen of niet (volledig) doorgaan. De periode van de woondeal is 2022 t/m 2030.

Woningbouwaantallen

Project	Tot 2024	2025-2028	Na 2028	Totaal
In uitvoering				
Willem Alexanderhof	50	160		206
Molenwerf	12	24		36
Station Zuid		60		60
Tillenhof		11		11
Vorbereiding				
Ruyghweg		80		80
Dijkkwartier fase 1		50	226	276
Julianadorp Oost 2/FC Den Helder		250	650	900
Flexwoningen De Dogger		84		84
Visievorming				
Spoorweghaven			125	125
Bijlweg		50	150	200

Daarnaast is Woningstichting Den Helder/Helder Vastgoed bezig met de realisatie en voorbereiding van ca. 550 woningen in de periode tot 2030 in de wijken Nieuw Den Helder en Stadshart/Centrum.

Financieel overzicht

	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
Bedragen x € 1.000	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Vitale gemeente						
Exploitatie						
Lasten	26.127	34.907	26.895	21.827	17.361	17.617
Beheer gebouwen	1.524	1.326	1.241	1.249	1.256	1.241
Economische ontwikkeling	3.239	6.629	2.881	2.791	2.779	2.776
Grondexploitatie	7.443	11.502	9.779	5.819	-109	-109
Haven	2.659	3.215	3.146	2.762	3.383	3.692
Parkeren	844	777	637	636	1.153	1.149
Ruimte en leefomgeving	1.288	1.473	1.244	1.248	1.239	1.239
Wonen, bouwen en duurzaamheid	9.130	9.985	7.966	7.323	7.661	7.629
Baten	-16.198	-22.140	-18.134	-13.538	-8.661	-8.661
Beheer gebouwen	-1.518	-1.128	-1.167	-1.167	-1.167	-1.167
Economische ontwikkeling	-3.135	-3.534	-2.438	-2.438	-2.438	-2.438
Grondexploitatie	-7.423	-11.262	-9.788	-5.827	-150	-150
Haven	-300	0	0	0	0	0
Parkeren	-125	-108	-112	-112	-912	-912
Ruimte en leefomgeving	-55	-49	-49	-49	-49	-49
Wonen, bouwen en duurzaamheid	-3.643	-6.060	-4.581	-3.946	-3.946	-3.946
Saldo exploitatie	9.929	12.767	8.761	8.289	8.700	8.956
Reserves						
Stortingen (lasten)	2.143	0	0	0	0	0
Onttrekkingen (baten)	-8.648	-3.036	-440	-430	-310	-310
Saldo reserves	-6.505	-3.036	-440	-430	-310	-310
Saldo van baten en lasten	3.424	9.732	8.321	7.859	8.390	8.646

	Begroting	Meerjarenbegroting		
	2026	2027	2028	2029
Exploitatie				
Technische financiële ontwikkelingen	-748	-1.491	-1.454	-1.200
Autonome ontwikkelingen	322	570	268	270
3.1 Bijdrage regionale (economische) ontwikkeling	285	285	285	285
De bijdrage voor de regionale economische ontwikkeling bedroeg de afgelopen jaren € 3,50 per inwoner. Voor de periode 2026-2029 is een voortzetting van de bijdrage onvermijdelijk gezien omdat anders bestaande inzet niet kan worden doorgezet. Daarnaast is een aanvulling met € 1,5 per inwoner nodig voor....				
3.2 Betaald parkeren	0	300	0	0
In de begroting wordt vanaf 2027 rekening gehouden met een netto opbrengst uit parkeren. De beleidsnotitie parkeren wordt in 2026 aangeboden aan de raad. Er is na vaststelling van de notitie te weinig tijd om alle fysieke en andere aanpassingen nog in 2026 te voltooien. Het gevolg hiervan is dat de opbrengst 2027 komt te vervallen. Vanaf 2028 blijft de eerdere netto opbrengst van € 300.000 in het financieel perspectief.				
3.3: overige mutaties kleiner dan € 100.000	37	-15	-17	-15
In programma 3 vinden enkele aanpassingen plaats die elk kleiner zijn dan € 100.000. Dit betreft: - de correctie van de rente van de aankoop van NS Vastgoed grond op de begrote beheerslasten voor Westoever. - incidentele verhoging budget Stedelijke vernieuwing voor € 50.000.				
Saldo exploitatie	-426	-921	-1.186	-930
Reserves				
Technische financiële ontwikkelingen	10	0	0	0
Saldo reserves	10	0	0	0
Totaal programma Vitale gemeente	-416	-921	-1.186	-930

Reserves en investeringen

Het overzicht van reserves is opgenomen in bijlage 2 'het overzicht verloop van reserves'.

Het overzicht van de lopende investeringen, vervangingsinvesteringen en nieuwe investeringen is opgenomen in bijlage 1 'het meerjareninvesteringsprogramma'.

Leefbare gemeente

We bieden onze inwoners kansen op een leven lang ontwikkelen door goede onderwijsfaciliteiten en een breed onderwijsaanbod. Verder koesteren we ons cultuuraanbod en erfgoed. Daarnaast stimuleren we sport en bewegen want dit vergroot de kans op een goede gezondheid. Tot slot is de openbare ruimte ingericht voor deze activiteiten en aantrekkelijk om te verblijven en elkaar te ontmoeten. Schoon, heel en veilig blijft daarbij het uitgangspunt.

In dit programma komen de volgende onderdelen aan de orde: Openbare orde en veiligheid, Verkeer en Vervoer, Onderwijs, Sport, Cultuur en Musea, Groen en Recreatie, Riolering, Afvalinzameling en verwerking, Begraafplaatsen.

Beleidskaders

De volgende beleidskaders zijn relevant voor het programma Leefbare gemeente:

Onderwijs

- [Integraal huisvestingsplan 2022-2025 vastgesteld 6 september 2021.](#)

Openbare ruimte/parkeren

- [Visie openbare Ruimte in Nieuw Perspectief vastgesteld 23 mei 2016.](#)
- [Programma Stedelijk Water en Riolering Den Helder 2023-2027 vastgesteld 15 mei 2023](#)
- [Gebiedsbeheerplan Mariëndal vastgesteld 17 april 2023.](#)
- [Gebiedsbeheerplan Donkere Duinen vastgesteld 17 april 2023.](#)
- [Beheerplan Kunstwerken 2020-2025 vastgesteld 28 september 2020.](#)
- [Beheerplan Watergangen 2020-2025 vastgesteld 28 september 2020.](#)
- [Beheerplan Groen 2020-2025 vastgesteld 28 september 2020.](#)
- [Beheerplan Wegen 2020-2025 vastgesteld 28 september 2020.](#)
- [Beheerplan Bomen 2020-2025 vastgesteld 8 juni 2020.](#)
- [Beheerplan Verkeer 2020-2025 vastgesteld 8 juni 2020.](#)
- [Beheerplan Openbare Verlichting 2020-2025 vastgesteld 11 mei 2020](#)
- [Beheerplan Spelen 2020-2025 vastgesteld 11 mei 2020](#)
- [Laadvisie elektrische voertuigen 15 mei 2023](#)
- [Nota parkeernormen Den Helder 2022 vastgesteld 27 september 2021](#)
- [Nota wijzigingen parkeernormen 2022 vastgesteld 19 maart 2024](#)

Openbare orde en veiligheid & vergunningen Toezicht en Handhaving

- [Het beleidsplan IV & VTH-taken 2023-2026 vastgesteld 25 april 2023.](#)
-

Economie/toerisme/retail

- [Regionale visie op verblijfsrecreatie Noord-Holland Noord 2030](#) vastgesteld 17 december 2018.
- [Havenvisie Den Helder 2040, vastgesteld 3 juli 2023](#)
- [Helders Perspectief 2.0 vastgesteld 10 januari 2024](#)
- [Regioakkoord De Kop Groeit \(pdf\)](#) 30 juni 2020
- [Beleidslijn supermarkten Den Helder \(pdf\)](#) 22 januari 2024
- [Horecavisie Den Helder \(pdf\)](#) 22 januari 2024
- [Koersdocument retail Den Helder 2023 \(pdf\)](#) 22 januari 2024
- [Horecavisie Gastvrij en leefbaar \(pdf\)](#) 22 januari 2024
- [Beleidskader Toerisme en Recreatie Ontdek Den Helder: "van kust tot cultuur" \(pdf\)](#) 7 oktober 2024
- Economische uitvoeringsagenda 2025-2027 8 juli 2025

Cultuur/sport/Erfgoed

- [Beleidskader Cultuur 2025 "Het Kompas op cultuur" \(pdf\)](#) 7 oktober 2024
- [Kerkenvisie vastgesteld 7 maart 2022](#)
- [Beleidskader Sport Den Helder beweegt vooruit! vastgesteld 18 mei 2020.](#)
- [Beleidskader Archeologie vastgesteld 8 april 2019 als onderdeel van het beleidskader 'Cultureel erfgoed; oog voor het verleden, visie op de toekomst.](#)
- [Beleidskader cultureel erfgoed 'Oog voor het verleden, visie op de toekomst', vastgesteld 16 oktober 2017.](#)

Trends

Bij de uitvoering van het beleid hebben we te maken met de volgende trends die de beoogde resultaten kunnen beïnvloeden:

- De beroepsbevolking met een laag onderwijsniveau neemt af in Den Helder.
- Den Helder zet zich in op behoud van een kwalitatief aanbod van natuur, cultuur en erfgoed.
- De leefbaarheid en samenleving staat onder druk en dat is als eerste zichtbaar in kwetsbare buurten. Er wordt gekeken naar de mogelijkheid om met diverse subsidies de leefbaarheid in kwetsbare buurten te verbeteren.
- Het aantal excessief geweld (autobranden en explosies) incidenten stijgt en casuïstiek wordt complexer.
- Toekomstbestendige, levendige en vitale winkelgebieden behouden ondanks de afname van fysieke winkels.
- Bij het uitvoeren van werkzaamheden in de openbare ruimte zijn er prijsstijgingen en is er sprake van marktwerking.

Doelen

4.1 We zetten in op doorgaande leerlijnen en passende gebouwen om onze inwoners goed op te leiden.		
Activiteit 4.1.1	Integraal Huisvestingsplan	Portefeuillehouder: Nanning
Het Integraal Huisvestingsplan onderwijs wordt in 2026 vastgesteld. Hierin is de toekomstvisie voor schoolgebouwen en samenwerking met kinderopvang opgenomen.		
Activiteit 4.1.2	Regionale onderwijs-zorg agenda	Portefeuillehouder: Nanning
In lijn met de regionale onderwijs-zorg agenda werken we samen met de scholen aan een passende ondersteuningsstructuur op en rond de scholen. Daarnaast blijven we inzetten op de afspraken uit het convenant vroeg- en voorschoolse educatie.		
4.2 Voor de openbare ruimte zetten we in op een toekomstbestendige inrichting en gebruik.		
Activiteit 4.2.1	Helders Ommetje	Portefeuillehouder: Nanning
In 2025 zijn de voorbereidingen en het onderzoek van het Helders Ommetje/ Kees de Jagerpad gestart. In 2026 wordt het onderzoek afgerond, aanbesteed en uitgevoerd.		
4.3 We kiezen voor een programmatische aanpak van buurten met achterstanden op het gebied van leefbaarheid, samenleving en overlast/veiligheid.		
Activiteit 4.3.1	Leefbare buurt	Portefeuillehouder: De Vrij
We versterken de verbinding tussen zorg en veiligheid om de kwetsbare bewoners en hun omgeving te helpen bij een leefbare en veilige buurt. Dit doen we intern met het bestuurlijk Zorg & Veiligheidsoverleg en extern met de alliantie "Aanpak kwetsbare wijken"		
Activiteit 4.3.2	Preventie met gezag	Portefeuillehouder: De Boer
We zetten in op het voorkomen dat jongeren (verder) afglijden in de criminaliteit middels het project Preventie met Gezag. Het project eindigt in 2026 en daarom worden de voorbereidingen gestart om het project te borgen in de organisatie / de reguliere aanpak.		
4.4 We zetten in op goed functionerende winkelcentra en een aantrekkelijk stadshart waar mensen graag verblijven.		
Activiteit 4.4.1	Winkelcentra	Portefeuillehouder: Wagner
Er wordt samen met de ondernemers en eigenaren een gezamenlijk programma opgezet voor het toekomstbestendig maken van de winkelgebieden, inclusief structurele budgetten. In het programma, wat in Q1 ter besluitvorming wordt aangeboden, wordt per winkelgebied een planning opgenomen met projecten die aangepakt moeten worden. De reeds gestarte projecten van de Marsdiepstraat worden voortgezet en in Dorperweerth starten we in ieder geval met het project Opknappen van de openbare ruimte.		
Activiteit 4.4.2	Stadshart	Portefeuillehouder: Bais
Zeestad werkt verder aan de lopende projecten in het stadshart. De projecten lopen door tot in 2028. De benodigde middelen zijn in de begroting opgenomen als krediet.		
4.5 We consolideren het huidige cultuuraanbod en zetten in op versterking van de kwaliteit van het erfgoed.		
Activiteit 4.5.1	Uitvoeringsplan Erfgoed	Portefeuillehouder: Camara
De versterking van de kwaliteit van het erfgoed vindt plaats door realisatie van de in het Uitvoeringsplan Erfgoed opgenomen acties.		
Activiteit 4.5.2	Cultuuraanbod	Portefeuillehouder: Camara
Het consolideren van het huidige cultuuraanbod wordt in 2026 gerealiseerd door uitvoering van de met onze partners aangegane budgetovereenkomsten.		
4.6 Er is een adequaat aanbod van voorzieningen gericht op gezond bewegen voor alle doelgroepen.		
Activiteit 4.6.1	Beweegaanbod	Portefeuillehouder: Camara
Het beweegaanbod in de openbare ruimte wordt uitgebreid.		

Kengetallen

	Rekening 2023	Rekening 2024	Begroting 2025	Streefwaarde 2026	Streefwaarde 2029
Beroepsbevolking met laag onderwijsniveau (aantal per 1000 inwoners tussen 15-74 jaar)	165,0	165,0	163,0	162,0	158,0
Onveiligheidsperceptie (2014 = 100)	nb	nb	90,0	87,0	81,0
Beweegt voldoende %	48,7%	nb	49,5%	50%	51,5%

Financieel overzicht

	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
Bedragen x € 1.000	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Leefbare gemeente						
Exploitatie						
Lasten	66.054	71.743	70.598	70.697	70.412	70.843
Afvalinzameling en verwerking	9.224	9.905	9.995	9.995	9.995	9.994
Begraafplaatsen	586	566	560	561	563	564
Cultuur en musea	8.932	11.033	10.131	9.650	9.571	9.529
Groen en recreatie	7.681	8.187	7.698	7.662	7.689	7.674
Onderwijs	11.165	11.894	11.545	11.655	11.676	11.619
Openbare orde en veiligheid	7.934	9.342	9.512	9.452	9.138	9.120
Riolering	4.730	4.184	4.405	4.842	5.049	5.426
Sport	6.456	5.959	5.990	5.767	5.454	5.455
Verkeer en vervoer	9.345	10.672	10.761	11.114	11.276	11.461
Baten	-25.355	-28.139	-28.187	-27.745	-27.673	-28.050
Afvalinzameling en verwerking	-12.264	-12.734	-13.355	-13.356	-13.357	-13.357
Begraafplaatsen	-368	-325	-352	-367	-382	-382
Cultuur en musea	-153	-259	-201	-21	-21	-21
Groen en recreatie	-1.052	-885	-721	-721	-721	-721
Onderwijs	-4.013	-3.854	-3.412	-3.268	-3.268	-3.268
Openbare orde en veiligheid	-171	-673	-607	-392	-97	-97
Riolering	-5.462	-6.965	-7.186	-7.624	-7.830	-8.208
Sport	-1.203	-1.567	-1.513	-1.158	-1.158	-1.158
Verkeer en vervoer	-670	-877	-838	-838	-838	-838
Saldo exploitatie	40.699	43.604	42.411	42.952	42.739	42.792
Reserves						
Stortingen (lasten)	4.525	0	0	0	0	0
Onttrekkingen (baten)	-2.521	-1.803	-235	-241	-241	-206
Saldo reserves	2.004	-1.803	-235	-241	-241	-206
Saldo van baten en lasten	42.703	41.801	42.176	42.711	42.498	42.587

	Begroting	Meerjarenbegroting		
	2026	2027	2028	2029
Exploitatie				
Technische financiële ontwikkelingen	1.570	1.153	1.539	1.656
Autonome ontwikkelingen	149	190	128	102
4.1 Friciekosten realisatie taakstelling beheerkosten zwembad	138	88	0	0
In de begroting 2025 is rekening gehouden met het realiseren van een lagere bijdrage voor de gebruikerslasten van het zwembad. Deze taakstelling bedraagt structureel € 188.000. De taakstelling is in overleg met het zwembad uitgewerkt. De raad is hierover geïnformeerd in mei 2025. Uit de uitwerking blijkt dat de taakstelling in 2026 voor € 50.000 wordt gerealiseerd, in 2027 voor € 100.000 en vanaf 2028 geheel (€ 188.000).				
4.2 Vervangingsinvestering lichtmasten en verkeersregelinstallatie	0	104	102	100
Voor de vervanging van lichtmasten en verkeersregelsinstallatie is een krediet nodig van € 1,225 miljoen. Hiervan is € 850.000 voor de lichtmasten, afschrijving in 20 jaar, en € 375.000 voor de verkeersregelsinstallatie, afschrijving in 20 jaar. De kapitaallast van de vervangingsinvestering is vanaf 2027 € 104.000.				
4.3: overige mutaties kleiner dan € 100.000	11	-2	26	2
In programma 4 worden de volgende onderwerpen aangepast voor minder dan € 100.000: - Verhoging budget subsidie vaste lasten buurthuizen en sportverenigingen (nadeel € 15.000) - In 2025 is de bijdrage voor de Kustbus voor 4 afzonderlijke jaren in zijn totaal opgevoerd, er worden nu drie jaarbijdragen opgevoerd (jaarlijks nadeel € 15.000 t/m 2028) - Het vervallen van de jaarlijkse onttrekking aan de reserve bodemsanering, omdat onttrekking alleen plaats vinden als er werkelijke kosten worden gemaakt (nadeel € 25.000) - Correctie dubbele opvoer Monitor Toerisme & Recreatie (voordeel €20.000 in 2027) - Subsidie verkrijging vanuit de Provincie voor het programma 'Doortrappen' (voordeel € 7.500) - Verlaging van de raming van lasten van de regeling Functioneel leeftijdsontslag (FLO) van de voormalige gemeentelijke brandweerlieden. De regel loopt tot en met 2041. De verlaging is voor 2026 en volgende jaren afgerond € 13.000.				
Saldo exploitatie	1.719	1.343	1.667	1.759
Reserves				
Technische financiële ontwikkelingen	90	90	0	0
Autonome ontwikkelingen	25	25	25	25
4.3: overige mutaties kleiner dan € 100.000	25	25	25	25
In programma 4 worden de volgende onderwerpen aangepast voor minder dan € 100.000: - Verhoging budget subsidie vaste lasten buurthuizen en sportverenigingen (nadeel € 15.000) - In 2025 is de bijdrage voor de Kustbus voor 4 afzonderlijke jaren in zijn totaal opgevoerd, er worden nu drie jaarbijdragen opgevoerd (jaarlijks nadeel € 15.000 t/m 2028) - Het vervallen van de jaarlijkse onttrekking aan de reserve bodemsanering, omdat onttrekking alleen plaats vinden als er werkelijke kosten worden gemaakt (nadeel € 25.000) - Correctie dubbele opvoer Monitor Toerisme & Recreatie (voordeel €20.000 in 2027) - Subsidie verkrijging vanuit de Provincie voor het programma 'Doortrappen' (voordeel € 7.500) - Verlaging van de raming van lasten van de regeling Functioneel leeftijdsontslag (FLO) van de voormalige gemeentelijke brandweerlieden. De regel loopt tot en met 2041. De verlaging is voor 2026 en volgende jaren afgerond € 13.000.				
Saldo reserves	115	115	25	25
Totaal programma Leefbare gemeente	1.834	1.458	1.692	1.784

Reserves en investeringen

Het overzicht van reserves is opgenomen in bijlage 2 'het overzicht verloop van reserves'.

Het overzicht van de lopende investeringen, vervangingsinvesteringen en nieuwe investeringen is opgenomen in bijlage 1 'het meerjareninvesteringsprogramma'.

Algemene dekkingsmiddelen

Algemeen

De algemene dekkingsmiddelen bestaan uit de opbrengsten uit het gemeentefonds, de lokale belastingen en opbrengsten uit deelnemingen. Daarnaast worden in de algemene dekkingsmiddelen enkele stelposten gehanteerd voor nog niet in de programma's verwerkte lasten stijgingen. Dit betreft prijsstijgingen, toekomstige kapitaallasten, nog te verdelen middelen voor zogenoemde taakmutaties in het gemeentefonds en de post onvoorzien.

In dit onderdeel komen de volgende onderwerpen aan de orde: het gemeentefonds, de lokale heffingen, de deelnemingen, de financiering en de stelposten voor algemene baten en lasten.

Trends

In de algemene dekkingsmiddelen zijn er drie belangrijke ontwikkelingen:

- de uitkering uit het gemeentefonds volgt met vertraging de ontwikkelingen van de prijsstijgingen. Voor de intensiteit van de taken is er een koppeling aan het BBP. Voor beiden geldt dat deze methode onvoldoende aansluit op de werkelijkheid. De gemeenten zijn van mening dat zij te weinig gecompenseerd krijgen in de huidige systematiek
- de rente voor nieuw aan te trekken leningen is ruim 2% hoger dan het gemiddelde dat de gemeente betaalt over eerder aangetrokken leningen. Omdat de gemeente jaarlijks meer investeert dan er wordt afgeschreven werkt dit door in een steeds hogere gemiddelde rente voor de financiering van activa

Toelichting

Gemeentefonds

Gemeentefonds - Meicirculaire 2025

Het gemeentefonds is de belangrijkste inkomstenbron voor gemeenten. Het Rijk verstuurt circulaire om gemeenten te informeren over wijzigingen in het gemeentefonds en de verdeling van het geld over de gemeenten. Dit wordt 3 keer per jaar gedaan, in mei, september en december.

In de meicirculaire van het gemeentefonds is de jaarlijkse loon- en prijsindex bekendgemaakt. De compensatie is samen met de tariefcorrectie op de heffingen en belastingen voldoende. Hierbij geldt de kanttekening dat op onderdelen prijsstijgingen pas in de loop van het volgend jaar bekend worden.

De meicirculaire bevat niet een volledige demping van het zogenoemde 'Ravijn'. Het tekort wordt deels aangevuld en blijft voor bijna € 5 miljoen structureel in stand. De in afgesproken maatregelen in de begroting 2025 blijven voor het grootste deel nodig.

De meicirculaire is gunstiger dan de eerdere inschatting van de voorjaarsnota van het Rijk. De verschillen zijn:

1. De exacte verdeling van de extra middelen in de voorjaarsnota van het Rijk voor de Jeugdzorg en de demping van het ravijn leveren structureel € 0,3 miljoen voordeel op
2. Naast de vergoeding voor prijsstijgingen is er ook een toename van de uitkering door de groei van het BBP (bruto binnenlands product). Deze stijging wordt berekend op basis van een 8-jarig gemiddelde. Deze vergoeding levert een hogere uitkering van € 0,4 miljoen structureel op. Deze groei is mede bedoeld om stijgende kosten bij gemeenten door taakuitbreidingen te kunnen betalen
3. De uitkering uit het gemeentefonds groeit in de jaren na 2026. Deels is dit een na-ijlend prijseffect en deels door de landelijke ontwikkeling van de uitkeringsbasis. De uitkeringsbasis wordt gevormd door het aantal inwoners, woningen en uitkeringen. Als Den Helder relatief meer groeit zorgt dit voor een financieel voordeel. Dit werkt in 2026 nog negatief uit, en slaat na 2026 om in een voordeel. Het eindbeeld van de ontwikkeling vanuit het gemeentefonds is dat deze gunstig uitwerkt op het begrotingssaldo. De meicirculaire werkt uiteindelijk positief uit op het saldo 2029 voor structureel € 1,1 miljoen

Lokale heffingen

De lokale heffingen bestaan uit de onroerende zaakbelasting, toeristen- en forensenbelasting. Op de lokale heffingen is een inflatiecorrectie van 3,6% toegepast in overeenstemming met de technische uitgangspunten voor de begroting. Dit zorgt voor een stijging van de baten met € 560.000. Naast de inflatie correctie is er specifiek getoetst of de tarieven wel volledig kostendekkend zijn. Een nadere toelichting op de lokale heffingen vindt u in de Paragraaf Lokale heffingen. In de paragraaf wordt apart ingegaan op de rioolheffing en de afvalstoffenheffing. Deze heffing maken onderdeel uit van programma 4.

Deelnemingen

Het betreft deelneming in de naamloze vennootschappen HVC, BNG Bank en Alliander. Daarnaast neemt de gemeente onder andere deel in de Regionale Ontwikkelingsmaatschappij Noord-Holland, de BV Willemsoord en de Port of Den Helder en de Luchthaven. In de meerjarenraming is rekening gehouden met het uitkeren van dividend door de Port of Den Helder.

Financiering

Voor de financiering van de bezittingen en activiteiten van de gemeente zijn er verschillende langlopende geldleningen en een pakket aan afspraken inzake de rekening-courant. Het beleid hiervoor is toegelicht in de paragraaf financiering.

De actuele ontwikkeling is dat nieuw aan te trekken geldleningen later worden aangetrokken dan eerder geraamd. De oorzaak hiervan is dat het moment van de daadwerkelijk investeringsuitgaven bij een aantal projecten later is dan in 2024 geraamd en er meer voorschotten van het Rijk zijn ontvangen dan verwacht. Dit werkt door in tijdelijk lagere rente lasten.

Algemene baten en lasten

In het onderdeel algemene dekkingsmiddelen zijn de posten opgenomen die later aan de programma's worden toegevoegd. Het betreft de extra gelden uit het gemeentefonds voor specifieke taken en twee besparingstaakstellingen. Dit betreft de verbonden partijen en aanpassing van de taakopvatting van de gemeente. Voor het onderdeel taakopvatting wordt in de 1e begrotingswijziging 2026 voorgesteld deze met twee jaar vooruit te schuiven.

Ook zijn hier opgenomen de stelposten voor:

- prijsstijgingen in de kredieten welke ontstaat in de periode tussen verlening van het krediet en de feitelijke start van de uitgaven

- hogere onderhoudsuitgaven voor het beheer van de openbare ruimte in afwachting van de nieuwe beheerplannen en de groei van het areaal als gevolg van de uitbreiding van de openbare ruimte door het woningbouwprogramma.

	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
Bedragen x € 1.000	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Algemene dekkingsmiddelen						
Exploitatie						
Lasten	9.759	4.927	3.280	5.003	6.037	7.106
Algemene baten en lasten	48	-129	-1.625	-660	208	1.299
Belastingen	682	751	736	736	736	736
Deelnemingen	5.699	153	117	134	150	134
Financiering	3.330	4.152	4.052	4.793	4.942	4.937
Baten	-179.245	-187.930	-192.800	-194.750	-191.688	-193.944
Algemene baten en lasten		-311	75	-302	-302	-444
Belastingen	-15.458	-17.079	-18.109	-18.109	-18.109	-18.109
Deelnemingen	-1.228	-1.188	-1.188	-1.288	-1.388	-1.388
Financiering	-3.287	-4.073	-3.826	-4.447	-4.864	-4.642
Gemeentefonds	-159.272	-165.279	-169.753	-170.605	-167.025	-169.361
Saldo exploitatie	-169.486	-183.003	-189.520	-189.747	-185.651	-186.838
Saldo van baten en lasten	-169.486	-183.003	-189.520	-189.747	-185.651	-186.838

	Begroting	Meerjarenbegroting		
	2026	2027	2028	2029
Exploitatie				
Technische financiële ontwikkelingen	-10.931	-9.317	-5.208	-5.405
Autonome ontwikkelingen	111	-207	78	-677
5.1 Meicirculaire 2025	519	-143	-219	-1.123
De meicirculaire 2025 biedt voldoende compensatie om de nog in het begrotingssaldo op te nemen indexatie op te vangen. Aangevuld met de al in de Kadernota 2026-2029 opgenomen voordelen, 'demping terugval gemeentefonds' en 'tekorten Jeugdzorg voor rekening Rijk' geeft de meicirculaire 2025 enige verlichting. Het eindbeeld is dat de ruimte in de begroting, na aftrek van de indexatie, vooral in 2029 toeneemt met structureel € 1,1 miljoen.				
5.2 Financiering	-110	-154	-154	-154
De financieringspositie is opnieuw bekeken. Afgelopen jaar heeft de gemeente Den Helder extra gelden ter beschikking gesteld voor woon- en startersleningen. De gemeente heeft hiervoor een rekening courantverhouding met de Stichting Volkshuisvesting Nederland. De rentebaten die de gemeente over de nieuw ter beschikking gestelde gelden ontvangt, waren nog niet opgenomen in de begroting. Daarnaast is de rente op nieuw aan te trekken leningen 0,4% lager dan waarmee rekening is gehouden bij het opstellen van de begroting 2025.				
5.3 Toename onderhoudslasten	300	400	500	600
De onderhoudsvraagstukken voor zowel de gebouwen, verschillende (sport)accommodaties als de openbare ruimte vergen meer middelen. Alvorens de de hiervoor benodigde budgetten beschikbaar worden gesteld zullen eerst de beheerplannen moeten worden afgerond en getoetst. Voor het onderdeel vastgoed en accommodaties wordt rekening gehouden met een stijging van de onderhoudslast met structureel € 300.000 vanaf 2026. Voor het onderdeel openbare ruimte geldt dat de opstelling van de beheerplannen voor de openbare ruimte nog niet is afgerond. Verwacht wordt dat de uitwerking hiervan een structureel hogere last veroorzaakt die vanaf 2027 oploopt naar 2029. Gerekend is met structureel € 300.000.				
5.4 actualisatie investeringskredieten	-598	-310	-49	
Voor de begroting 2026 zijn alle kapitaallasten geactualiseerd naar het moment waarop de kredieten worden besteed en vervolgens rente en afschrijvingen optreden. Het resultaat is dat er incidenteel minder middelen nodig zijn.				
Saldo exploitatie	-10.820	-9.524	-5.130	-6.082
Totaal programma Algemene dekkingsmiddelen	-10.820	-9.524	-5.130	-6.082

Overhead

Algemeen

In het onderdeel Overhead worden de kosten van de ondersteunende processen gepresenteerd conform de richtlijnen BBV. Overhead is het geheel van functies gericht op de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Tot de overhead horen alle functies die dit doel dienen.

De overheadfuncties staan indirect ten dienste van de externe producten zoals opgenomen in de programma's. In een beperkt aantal gevallen is er sprake van toerekening van de inzet van de overheadfuncties. Dit vindt plaats voor de volgende zaken:

- grondexploitatie en projecten die worden bekostigd met middelen van derden;
- dienstverlening aan overige overheden;
- heffingen voor specifieke producten zoals de rioolheffing, de afvalstoffenheffing, de omgevingsvergunningen.

Het tarief voor de toerekening van overhead

Voor de toerekening van overhead aan specifieke projecten is in 2025 bepaald wat de lasten per uur zijn.

Hiervoor is het totaal aan kosten van de overhead gedeeld door de direct productieve formatie.

Het tarief voor 2026 is € 52,69. Dit is gelijk aan het in 2025 vastgestelde tarief. Actualisatie van het tarief vindt elke twee jaar plaats, de eerste keer is in de begroting 2027.

Dit tarief wordt ook toegepast op projecten die in de loop van 2026 worden gestart met middelen van derden, tenzij de extra voorschriften een toerekening van personeel en overhead niet toestaan.

Overhead	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
Bedragen x € 1.000	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Totaal overhead	27.096	27.763	29.421	29.515	29.787	29.527
Totaal omzet	291.536	292.097	280.624	272.086	263.741	265.959
In % van de omzet	9,29%	9,50%	10,48%	10,85%	11,29%	11,10%

Ontwikkeling van de overhead

In de meerjarenraming zijn de schommelingen in de omvang van het saldo van de overhead gering. In 2026 wordt de overhead geraamd op € 29,2 miljoen en de drie jaren hierna respectievelijk op € 29,3, € 29,5 en € 29,2 miljoen. Als de overhead wordt uitgedrukt in een percentage van de omzet is er een schommeling te zien die wordt veroorzaakt door de omvang van de begroting. Hierbij echter geen rekening gehouden met de omvang van de investeringen. De omvang van de begrote investeringen zijn de afgelopen jaren toegenomen, waar enkele jaren geleden de investeringen minder waren dan € 20 miljoen, wordt er de komende jaren rekening gehouden met een volume van de tussen de € 30 en € 35 miljoen per jaar.

	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
Bedragen x € 1.000	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Overhead						
Exploitatie						
Lasten	32.096	30.762	30.612	30.635	30.838	30.515
Overhead	32.096	30.762	30.612	30.635	30.838	30.515
Baten	-5.000	-2.532	-994	-924	-854	-792
Overhead	-5.000	-2.532	-994	-924	-854	-792
Saldo exploitatie	27.096	28.230	29.618	29.712	29.984	29.724
Reserves						
Onttrekkingen (baten)		-467	-197	-197	-197	-197
Saldo reserves		-467	-197	-197	-197	-197
Saldo van baten en lasten	27.096	27.763	29.421	29.515	29.787	29.527

	Begroting	Meerjarenbegroting		
	2026	2027	2028	2029
Exploitatie				
Technische financiële ontwikkelingen	2.217	2.281	2.612	2.351
Autonome ontwikkelingen	-24			
6.1 Incidenteel groter resultaat efficiency organisatie	-24			
In 2026 wordt er € 524.000 aan efficiency besparingen gerealiseerd. Dit is € 24.000 meer dan voor 2026 is opgedragen.				
Saldo exploitatie	2.193	2.281	2.612	2.351
Totaal programma Overhead	2.193	2.281	2.612	2.351

Toelichting

In de lasten voor 2026 is ten opzichte van 2025 rekening gehouden met:

- een verschuiving van de huisvestingslasten voor € 67.000 van het taakveld wijksteunpunten naar overhead (voorschrift wetgever)
- de opbrengsten vanuit het toerekenen van uren aan projecten, worden vanaf 2026 voor € 1,4 miljoen direct toegerekend aan de exploitatie.
- hogere rente en afschrijving voor € 0,2 miljoen als gevolg van afronding investeringen uit 2024 en 2025
- correctie voor prijspeil € 1,0 miljoen voor de stijging van de loonkosten en materiële uitgaven.

Vennootschapsbelasting

De gemeente voert een deel van de activiteiten uit alsof de gemeente ondernemer is. Voor deze activiteiten geldt de regel dat de gemeente net als de andere ondernemers aangifte moet doen voor de vennootschapsbelasting (Vpb). Of de gemeente ook daadwerkelijk belastingplichtig is, is afhankelijk van de toets of de gemeente ook daadwerkelijk zich gedraagt als ondernemer of dat er sprake is van regulier vermogensbeheer.

In het geval de gemeente vpb-plichtig is, wordt de last hier verantwoord. De gemeente kan vpb verschuldigd zijn over de gerealiseerde winst uit de grondexploitaties en de netto inkomsten uit reclame in de openbare ruimte. De gemeente begroot voor deze activiteiten geen winst. Pas als er daadwerkelijk winst wordt gemaakt ontstaat er een verplichting, dit blijkt uit de aangifte die elk jaar wordt ingediend.

Voor deze post wordt pro forma € 5.000 in de begroting geraamd. In de rekening wordt verslag gedaan van de werkelijke uitkomst.

Vennootschapsbelasting	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
Bedragen x €1.000	2024	2025	2026	2027	2028	2029
<i>Lasten</i>	5	5	5	5	5	5
Vennootschapsbelasting	5	5	5	5	5	5
Saldo van baten en lasten	5	5	5	5	5	5

Totaaloverzicht

Totaal programma's	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
Bedragen x € 1.000	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Exploitatie						
Lasten	279.251	292.097	280.624	272.086	263.741	265.959
Samenwerkende gemeente	9.452	9.308	9.173	8.554	7.616	7.616
Zorgzame gemeente	135.757	140.446	140.062	135.364	131.472	132.257
Vitale gemeente	26.127	34.907	26.895	21.827	17.361	17.617
Leefbare gemeente	66.054	71.743	70.598	70.697	70.412	70.843
Algemene dekkingsmiddelen	9.759	4.927	3.280	5.003	6.037	7.106
Overhead	32.096	30.762	30.612	30.635	30.838	30.515
Vennootschapsbelasting	5	5	5	5	5	5
Baten	-270.192	-282.242	-279.253	-273.096	-264.963	-268.412
Samenwerkende gemeente	-2.622	-2.475	-2.320	-2.034	-1.299	-1.299
Zorgzame gemeente	-41.771	-39.027	-36.818	-34.105	-34.787	-35.666
Vitale gemeente	-16.198	-22.140	-18.134	-13.538	-8.661	-8.661
Leefbare gemeente	-25.355	-28.139	-28.187	-27.745	-27.673	-28.050
Algemene dekkingsmiddelen	-179.245	-187.930	-192.800	-194.750	-191.688	-193.944
Overhead	-5.000	-2.532	-994	-924	-854	-792
Saldo van baten en lasten	9.059	9.855	1.371	-1.010	-1.222	-2.453
Reserves						
Storting (lasten)	12.285	0	0	0	0	0
Samenwerkende gemeente	300	0	0	0	0	0
Zorgzame gemeente	5.317	0	0	0	0	0
Vitale gemeente	2.143	0	0	0	0	0
Leefbare gemeente	4.525	0	0	0	0	0
Onttrekkingen (baten)	-18.370	-6.553	-1.671	-971	-851	-816
Samenwerkende gemeente	-999	-300	0	0	0	0
Zorgzame gemeente	-6.203	-948	-799	-103	-103	-103
Vitale gemeente	-8.648	-3.036	-440	-430	-310	-310
Leefbare gemeente	-2.521	-1.803	-235	-241	-241	-206
Overhead	0	-467	-197	-197	-197	-197
Mutaties in de reserves	-6.085	-6.553	-1.671	-971	-851	-816
Saldo van baten en lasten	2.974	3.301	-300	-1.981	-2.073	-3.270

Paragrafen

Lokale heffingen

In deze paragraaf worden de verschillende leges en heffingen weergegeven. Daarnaast ook de tabel voor de kostendekkendheid van de tarieven.

De gemeente heft belastingen op grond van diverse bepalingen in de Gemeentewet. De inning van belasting en heffingen heeft de gemeente Den Helder uitbesteed aan de gemeenschappelijke regeling Cocensus. De raad stelt de heffingsverordeningen vast op grond waarvan Cocensus namens het college de belastingen, heffingen en rechten oplegt. In Den Helder worden de onderstaande belastingen en heffingen opgelegd:

1. Onroerende zaakbelastingen
2. Afvalstoffenheffing
3. Rioolheffing
4. Forensenbelasting
5. Toeristenbelasting
6. Leges
7. Lijkbezorgingsrechten

Kwijtschelding

Belastingplichtigen kunnen kwijtschelding aanvragen voor de afvalstoffenheffing. Dit beleid ligt vast in de Verordening op de kwijtschelding 2023. Bij de kwijtschelding van de afvalstoffenheffing is het percentage voor de berekening van de kosten van bestaan gesteld op 100% van de bijstandsnorm als genoemd in de Participatiewet. In afwijking hierop is gesteld dat de kosten van het bestaan van AOW-gerechtigde personen is gesteld op 100% van de AOW-bedragen als genoemd in de Algemene Ouderdomswet.

Kostprijsberekening

De berekening van de tarieven vindt plaats conform de artikelen 12 en 14 van de financiële verordening. Dit houdt in dat bij de kostprijsberekening rekening wordt gehouden met de directe kosten en een percentage kosten van overhead als vervanging van de indirecte kosten. Bij de directe kosten wordt, naast de gebruikelijke onderdelen als kapitaallasten, dotaties aan voorzieningen en dergelijke, ook rekening gehouden met de loonkosten van de medewerkers betrokken bij het primaire proces. Bij een aantal processen is het streven om de tarieven kostendekkend te laten zijn. Dit betreft de afvalstoffen- en de rioolheffing, de (drie titels van de) legesverordening en de lijkbezorgingsrechten.

In de lokale heffingen speelt zogenaamde kruissubsidiëring een rol. Bij kruissubsidiëring worden onrendabele activiteiten gesubsidieerd met winst uit rendabele activiteiten. Kruissubsidiëring komt voor in drie vormen:

1. Binnen groepen legesfeiten (bijvoorbeeld tussen legestarieven voor lichte omgevingsvergunningen en reguliere omgevingsvergunningen)
2. Binnen groepen legesfeiten binnen de legesverordening (bijvoorbeeld tussen diensten in het kader van de burgerlijke stand en bouw-gerelateerde diensten)
3. Door het aanvullen van tekorten van lege heffende organisatieonderdelen vanuit andere financieringsbronnen (zoals de algemene uitkering of belastingen).

In onze gemeente is kruissubsidiëring niet toegestaan.

Lokale lasten

Het bespreken van de lokale lasten is behalve de mate van kostendekkendheid (zie hierna) ook relevant hoe de lasten zich verhouden tot de omliggende gemeenten. Bij het maken van de begroting zijn niet de gegevens voor het volgend jaar beschikbaar. Om die reden wordt in de onderlinge vergelijking gebruik gemaakt van de gegevens 2025.

Lokale lastendruk vergelijking

Gemeente	Eenpersoons-huishouden	Meerpersoons-huishouden	Rangnummer Coelo* 2025	Rangnummer Coelo* 2024	Afvalstoffen-heffing éénpers.	Afvalstoffen-heffing meerpers.	Rioolrecht
Den Helder	€ 832	€ 1.002	190	85	€ 329	€ 499	€ 200
Texel	€ 695	€ 946	91	17	€ 246	€ 396	€ 300
Schagen	€ 1.035	€ 1.096	294	250	€ 341	€ 402	€ 228
Hollands Kroon	€ 927	€ 995	267	110	€ 239	€ 367	€ 214
Dijk en Waard	€ 915	€ 968	27	87	€ 238	€ 289	€ 315
Medemblik	€ 1.029	€ 1.136	60	277	€ 251	€ 357	€ 217
Opmeer	€ 1.224	€ 1.343	317	330	€ 358	€ 477	€ 274

Lokale lastendruk 2026

Het totaaloverzicht van de woonlasten voor een- en meerpersoons huishoudens in 2026 is hieronder weergegeven. Evenals 2025 bedraagt het tarief voor eenpersoonshuishoudens 66% het de tarief voor de afvalstoffenheffing voor meerpersoonshuishoudens.

In de tabel hieronder is te zien hoeveel de lasten in 2026 stijgen ten opzichte van 2025. Voor een meerpersoons huishouden met een koopwoning zullen de maandlasten stijgen met € 3,50 (4,2%).

	Koopwoning eenpersoons-huishouden	Koopwoning Meerpersoons-huishouden	Huurder eenpersoons huishouden	Huurder meerpersoons huishouden	Afvalstoffen-heffing eenpersoons	Afvalstoffen-heffing meerpersoons	Rioolrecht	OZB
2025	833	1.003	329	499	329	499	200	304
2026	876	1.045	345	523	345	523	216	315

Kostendekkendheid

Kostendekkendheid houdt in dat de tarieven die we doorberekenen (de totale baten) gelijk zijn aan de lasten hiervan. In het Beleidskader lokale heffingen gemeente Den Helder 2025-2028 is door de raad vastgesteld dat dit uitsluitend van toepassing is voor de volgende heffingen en rechten: de afvalstoffen- en de riolheffing, de (drie titels van de) legesverordening en de lijkbezorgingsrechten. Jaarlijks wordt in de begroting inzicht gegeven in de mate van kostendekkendheid, van de tarieven. In het beleidskader is bepaald dat wordt gestreefd 100% kostendekkendheid is. Hierin slagen we in bij de tarieven voor de riolheffing en de leges Omgevingswet. Omdat de tarieven voor de afvalstoffenheffing in Den Helder hoger liggen dan in onze buurgemeenten, omdat de ruimte er is in de begroting en omdat we het tarief voor de afvalstoffenheffing in 2025 al fors hebben verhoogd, stellen we voor om in 2026 de toegestane toerekening van de BTW niet in zijn geheel toe te passen. Dit werkt door in een lagere kostendekkendheid, die nu uitkomt op 98%. Dit wordt nader toegelicht in de paragraaf Afvalstoffenheffing.

In de volgende tabel het percentage van kostendekkendheid van de diverse heffingen.

Kostendekkendheid belastingen	2025			2026		
	Baten	Lasten	% kosten dekkendheid	Baten	Lasten	% Kosten dekkendheid
Bedragen x €1.000						
Leges burgerzaken	-1.427	3.404	42%	-1.477	3.479	42%
Rioolheffing	-6.696	6.696	100%	-6.917	6.917	100%
Afvalstoffenheffing en reinigingsrecht	-12.380	12.390	100%	-12.896	13.214	98%
Lijkbezorgingsrechten	-323	783	41%	-350	780	45%
Leges Omgevingsvergunningen	-1.825	1.826	100%	-1.884	1.884	100%
Totaal	-22.651	25.099		-23.524	26.274	

Onroerende zaakbelastingen

De onroerende zaakbelasting (OZB) is gebaseerd op de waarde van een onroerende zaak. Die waarde stellen we jaarlijks vast met een waarde onroerende zaken (WOZ)-beschikking. In 2026 hanteren we hiervoor de waardepeildatum van 1 januari 2025.

Soort	2024	2025	2026
Eigenaren woningen	0,9730%	0,1001%	nntb
Eigenaren niet-woningen	0,4326%	0,4541%	nntb
Gebruikers niet-woningen	0,3762%	0,3835%	nntb

We ramen de opbrengst aan OZB, inclusief de indexering voor inflatie van 3,6 %, op € 18.108.000. Omdat de taxatiewaarden elk jaar eind oktober beschikbaar komen, kunnen de tarieven voor 2026 nog niet berekend worden. De tarieven worden in december 2025 aan de gemeenteraad voorgelegd. In het tarief voor de niet - woningen is een opslag opgenomen voor het Ondernemersfonds.

Afvalstoffenheffing

Huisvuilcentrale Alkmaar (HVC) verzorgt namens de gemeente Den Helder de inzameling en verwerking van het huishoudelijk afval. Dit is voor de gemeenten een verplichte taak op grond van de milieuwetgeving. De afvalstoffenheffing gebruiken we om de kosten voor het verzamelen en verwerken van huishoudelijk afval te dekken. De gemeentelijke afvalstoffenheffing wordt voor een groot deel bepaald door het tarief uit de dienstverlening overeenkomst (DVO) met de HVC.

Andere kostencomponenten van de afvalstoffenheffing zijn:

- 30% kosten schone straat
- Overige diensten afval
- Inzet eigen gemeentelijke dienst
- Kosten van invordering en verhaal
- Kwijtscheldingen,
- BTW
- Afvalstoffenbelasting

Berekening kostendekkendheid afvalstoffenheffing (x €1.000)	2025	2026
Lasten taakveld(en), inclusief (omslag)rente:	10.759	11.380
7.3 Afval	9.151	9.765
2.1 Verkeer en vervoer	670	770
6.3 Inkomensregelingen	708	616
Belastingen overig	230	230
Baten taakveld(en), exclusief heffingen:	444	459
7.3 Afval	444	459
Toe te rekenen kosten:	2.075	2.293
- overhead	91	91
- BTW	1.984	2.202
Totale lasten taakveld(en)	12.390	13.214
Dekkingsmiddelen		
Opbrengst heffingen	12.290	12.896
Onttrekking tarief egalisatiereserve	90	
Totale dekking	12.380	12.896

In 2026 wordt er geen bedrag onttrokken aan de Bestemmingsreserve Egalisatie Afvalstoffenheffing omdat deze door de onttrekking in 2025 op nul is komen te staan. Bij de afvalstoffenheffing is het streven om 100% kostendekkend te zijn, maar we stellen in deze begroting een lager percentage voor. Omdat de tarieven voor de afvalstoffenheffing in Den Helder hoger liggen dan in onze buurgemeenten (zie kopje 'Lokale lasten' in deze paragraaf) en omdat de ruimte er is in de begroting, stellen we voor om in 2026 de minder dan de toegestane toerekening van de BTW toe te rekenen. Dit doen we niet omdat we in 2025 fors hebben verhoogd en we op dit moment niet een aanvullende begrotingsruimte willen maken. Toerekening van de hogere BTW (€ 286.000) werkt

door in het saldo van de begroting en 100% kostendekkend betekent een tariefstijging van 7,5% en zorgt voor ruimte in de begroting.

Dit werkt door in een lagere kostendekkendheid, die nu uitkomt op 98%. Hierdoor stijgt het tarief voor eenpersoons huishoudens van € 329 naar € 345 (stijging €16 / 4,86%) en voor meerpersoons huishoudens van € 499 naar € 523 (stijging € 24 / 4,81%). De stijging is hoger dan de prijsinflatie van 3,6% is nodig door de stijging van de kosten voor inzameling en verwerking van afvalstromen en een lichte daling van de kosten voor kwijschelding. Voor de kosten van de kwijschelding is rekening gehouden met de voorlopige cijfers van 2025 (€ 600.000). De afvalstoffenheffing is de enige heffing waarvoor kwijschelding kan worden aangevraagd.

De totale opbrengst van de afvalstoffenheffing wordt daardoor geraamd op € 12.986.000 en is daarmee 98% kostendekkend.

Rioolheffing

Als gemeente geven wij geld uit voor onderhoud, beheer en het verbeteren en vervangen van de riolering en voorzieningen die daarbij horen. Deze kosten worden gedekt uit de rioolheffing die onze bewoners en bedrijven betalen. In 2023 is het Programma Stedelijk Water en Riolering 2023-2027 vastgesteld. Bij de berekening van de kostendekking is rekening gehouden met de richtlijnen uit het Besluit begroting en verantwoording (BBV). Verder wordt in de berekening van het tarief rekening gehouden met de aan de riolering gerelateerde kosten, zoals straatreiniging, kolkenzuigen, perceptiekosten (kosten van aanslagoplegging en inning), overhead en btw.

Berekening kostendekkendheid rioolheffing (x € 1.000)	2025	2026
Lasten taakveld(en), inclusief (omslag)rente:		
7.2 Riool	4.196	4.405
Baten taakveld(en), exclusief heffingen:		
7.2 Riool	269	270
Toe te rekenen kosten:		
- overhead inclusief (omslag)rente	634	634
- BTW	2.135	2.148
Totale lasten taakveld(en)	6.696	6.917
Dekkingsmiddelen		
Opbrengst heffingen	6.386	6.859
Onttrekking aan voorziening riolering	310	58
Totale dekking	6.696	6.917

Het tarief van € 216 is voor 2026 100% kostendekkend waarbij naast de prijsinflatie van 3,6%, zoals bepaald is in de uitgangspunten voor de Begroting 2026, en de trendmatige verhoging van 4,5% is toegepast om de vervangingsinvesteringen te bekostigen.

Forensenbelasting

De gemeente heft forensenbelasting van personen die niet in de gemeente staan ingeschreven en wel beschikken over een gemeubileerde woning in de gemeente. De tarieven zijn afhankelijk van de WOZ-waarde van de woning. Bij de begrotingsbehandeling van 2025 is door de raad bepaald dat het heffen van de forensenbelasting vereenvoudigd wordt, de opbrengst te koppelen aan de WOZ-waarde van de woning en te maximeren. Naast de vereenvoudiging dient ook de opbrengst uit de heffing van forensenbelasting te stijgen.

De ingebrachte suggestie van een stijging van 1,7% is een te grote stap in relatie tot onze andere heffingen en wat elders in Nederland wordt gehanteerd. Wij achten een verhoging naar € 1,2% van de WOZ-waarde en een maximale heffing van € 2.500 vanaf 2027 mogelijk. We stellen voor dit gefaseerd uit te voeren.

Concreet betekent dit voor 2026 0,9% van de WOZ-waarde met een maximale heffing van € 2.100 en vanaf 2027 een heffing van 1,2% van de WOZ-waarde en een maximale heffing van € 2.500. Hierdoor stijgt de verwachte opbrengst van € 829.000 tot € 1,5 miljoen in 2026 en € 1,77 miljoen in 2027.

Deze maatregel is gepresenteerd als onderdeel van de voorstellen voor de 1e begrotingswijziging 2026.

Toeristenbelasting

De gemeente heft toeristenbelasting voor het verblijf met overnachting door personen die niet in de gemeente staan ingeschreven. De verhuurder van de accommodatie is belastingplichtig.

Toeristenbelasting	2024	2025	2026
Tarieven per persoon per nacht	€ 1,76	€ 2,15	€ 2,22

Het tarief per overnachting bedraagt inclusief indexering € 2,22 per overnachting. De verwachte opbrengst voor 2026 komt daardoor op € 1.457.000 is inclusief de 3,6% indexering € 1.406.000. Dit is een toename ten opzichte van 2025 van € 51.000.

Bouwleges

Bouwleges zijn leges die worden geheven op grond van aanvragen in het kader van de Omgevingswet. Dit betreft onder andere aanvragen voor bouwen, slopen en wijziging van gebruik van onroerende goederen. Wij ramen de opbrengst voor 2025 op € 1.884.000.

Berekening kostendekkendheid bouwleges (x € 1.000)	2025	2026
Lasten taakveld(en), inclusief (omslag)rente:		
8.3 Wonen en bouwen	1.028	1.086
Baten taakveld(en), exclusief heffingen:		
8.3 Wonen en bouwen	0	0
Toe te rekenen kosten:		
- overhead inclusief (omslag)rente	798	798
Totale lasten taakveld(en)	1.826	1.884
Dekkingsmiddelen		
Opbrengst heffingen	1.825	1.884
Totale dekking	1.825	1.884

Overige leges

De gemeente heft leges voor verschillende producten en diensten die we verstrekken. We doen dit op grond van artikel 229 van de Gemeentewet en op grond van de legesverordening. Door een wijziging in maart 2014 van de Paspoortwet is de geldigheidstermijn van een paspoort en Nederlandse identiteitskaart (NIK) voor personen boven de 18 jaar verlengd van 5 jaar naar 10 jaar. Hierdoor is vanaf 2019 t/m 2023 het aantal paspoortaanvragen van deze producten gehalveerd. Volwassenen die tussen 2014 en 2018 een reisdocument hebben aangevraagd, konden vanaf 2024 een nieuw document aanvragen en ontstond er de zogenoemde 'paspoortenpiek'. Deze piek zal duren tot 2029.

Behalve dat deze piek extra werk met zich mee brengt heeft dit ook gevolgen voor de opbrengst van de gemeenteleges voor deze producten voor de begroting in de jaren 2024-2029.

Berekening kostendekkendheid overige leges (x € 1.000)	2025	2026
Lasten taakveld(en), inclusief (omslag)rente:	7.194	6.841
0.2 Burgerzaken	3.404	3.479
1.2 Openbare orde en veiligheid	3.790	3.362
Baten taakveld(en), exclusief heffingen:	0	0
Baten	0	0
Toe te rekenen kosten:	7.194	6.841
- overhead inclusief (omslag)rente	4.306	4.306
Totale lasten taakveld(en)	11.500	11.147
Dekkingsmiddelen		
Opbrengst heffingen	1.469	1.520
Totale dekking	1.469	1.520

Lijkbezorgingsrechten

Deze heffing is een vergoeding voor diensten van de gemeente. Er zijn meerdere tarieven voor het begraven en de huur van graven en urnen nissen.

Berekening kostendekkendheid lijkbezorgingsrechten (x € 1.000)	2025	2026
Lasten taakveld(en), inclusief (omslag)rente:		
7.5 Begraafplaatsen	563	560
Baten taakveld(en), exclusief heffingen:		
7.5 Begraafplaatsen	2	2
Toe te rekenen kosten:		
- overhead inclusief (omslag)rente	222	222
Totale lasten taakveld(en)	783	780
Dekkingsmiddelen		
Opbrengst heffingen	323	350
Totale dekking	323	350

De opbrengst 2026, inclusief de voorgestelde verhoging van 8,6%, ramen we op € 350.000.

De verhoging is samengesteld uit 3,6% inflatie en 5% extra als maatregel om een meer kostendekkend tarief te bereiken en daarmee bij te dragen aan het realiseren een structureel sluitende begroting en meerjarenraming.

Voor de jaren 2027 en 2028 wordt eveneens uitgegaan van een jaarlijkse extra verhoging van steeds 5% structureel. Deze maatregel maakte onderdeel uit van de begroting 2025, welke is vastgesteld in november 2024.

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Algemeen

Deze paragraaf biedt op basis van een risicoanalyse en een overzicht van financiële kengetallen inzicht in de financiële positie van de gemeente Den Helder.

Beleidskader:

- beleidskader weerstandsvermogen 2025

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen is het vermogen om risico's te kunnen opvangen, die niet op een andere wijze zijn afgedekt. Het weerstandsvermogen wordt bepaald door de verhouding weerstandscapaciteit aan de ene kant en de risico's aan de andere:

1. De weerstandscapaciteit betreft de beschikbare middelen en mogelijkheden om niet begrote en onvoorziene kosten (risico's) op te vangen.
2. De risico's die we noemen en opnemen, zijn de risico's van materiële betekenis. De berekening is als volgt: beschikbare weerstandscapaciteit / benodigde weerstandscapaciteit op basis van de risico's.

We willen over een toereikend weerstandsvermogen beschikken om te voorkomen dat iedere financiële tegenvaller ons dwingt tot bezuinigingen, of ten koste gaat van bestaande taken. In het coalitieakkoord is een minimumpositie van 1,0 afgesproken.

De beoordeling van de ratio en de te nemen maatregelen zijn in de volgende tabel weergegeven:

Ratio weerstandsvermogen	Betekenis	Beheersmaatregel
>2,0	Uitstekend	Mogelijk om extra risico's te nemen/investeren
1,4 -< 2,0	Ruim voldoende	Weerstandscapaciteit hoeft niet te worden vergroot
1,0 -< 1,4	Voldoende	Consolideren weerstandscapaciteit en risico's
0,8 -< 1,0	Matig	Weerstandscapaciteit verhogen op middellange termijn
0,6 -< 0,8	Onvoldoende	Weerstandscapaciteit verhogen op korte termijn
< 0,6	Ruim onvoldoende	Bezuinigen en risico's mijden

Risico's

Per risico kijken we wat deze financieel voor ons betekent als deze zich voordoet. Ook de frequentie in de tijd is een wegingsfactor. Al deze beoordelingen resulteren in een risicoscore. Hieronder het overzicht van de rekenpercentages die horen bij de risicoscores.

Frequentie voordoen kans	Kans-percentage
Minder dan of 1 keer per 10 jaar	5
Een keer per 5 - 10 jaar	10
Een keer per 2 – 5 jaar	25
Een keer per 1 – 2 jaar	50
Een of meer keer per jaar	100

Risicobedrag = rekenpercentage per risico x maximaal financieel gevolg.

Risico's

Per risico kijken we wat het financieel voor ons betekent als dat zich voordoet. Ook de frequentie in tijd is een wegingsfactor. Al deze beoordelingen resulteren in een risicoscore. Hieronder het overzicht van de rekenpercentages die horen bij de risicoscores.

Impact	financieel risico
Zeer ernstig	groter of gelijk aan € 2.500.000
Ernstig	groter of gelijk aan € 1.000.000 en kleiner dan € 2.499.999
Gemiddeld	groter of gelijk aan € 500.000 en kleiner dan € 1.000.000
Matig	groter of gelijk aan € 250.000 en kleiner dan € 500.000
Gering	groter of gelijk aan € 100.000 en kleiner dan € 250.000

De risicoscore wordt als volgt bepaald: Risicoscore = kans x impact

kans→ impact	zeer onwaar- schijnlijk	onwaar- schijnlijk	mogelijk	waarschijnlijk	zeer waarschijnlijk
zeer ernstig	5	10	15	20	25
ernstig	4	8	12	16	20
gemiddeld	3	6	9	12	15
matig	2	4	6	8	10
gering	1	2	3	4	5

Risicobedrag = rekenpercentage per risico x maximaal financieel gevolg.

Weerstandsvermogen- en capaciteit

Weerstandsvermogen	2025	2026	2027	2028	2029
Weerstandscapaciteit	22.063	19.915	20.141	21.509	23.559
Risico's	7.163	7.163	7.163	7.163	7.163
Weerstandsvermogen	3,1	2,8	2,8	3,0	3,3

Voor de berekening van het weerstandsvermogen is eerst de omvang van de weerstandscapaciteit van belang. De algemene reserve daalt in 2025 en 2026 als gevolg van de begrote incidentele inzet voor nieuwe uitgaven. Na verwerking hiervan bedraagt de weerstandratio vanaf 2026 3,1.

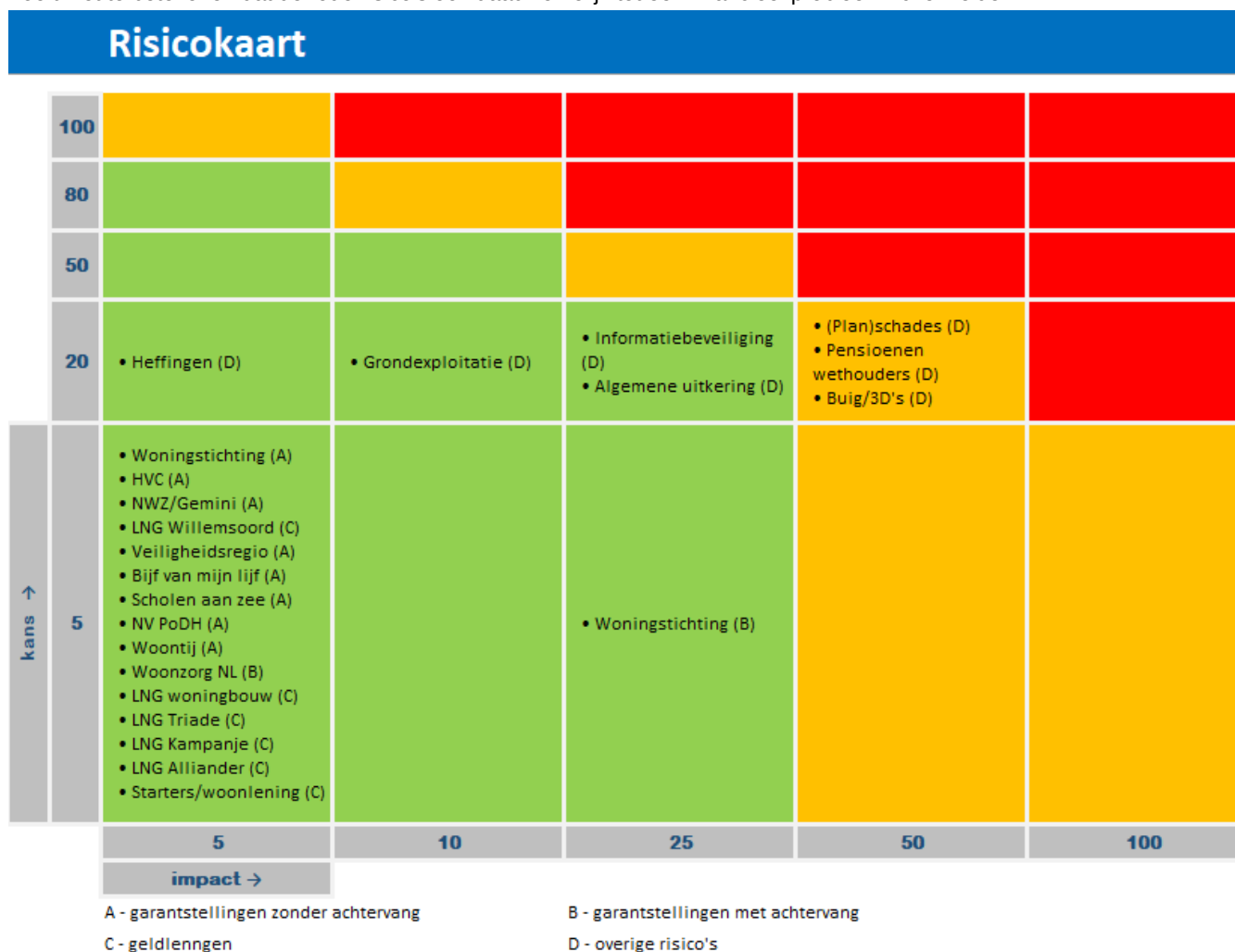
Weerstandscapaciteit	2025	2026	2027	2028	2029
Algemene reserve	24.697	22.063	19.915	20.141	21.509
saldo jaar	-2.634	-2.148	226	1.368	2.050
Totale weerstandscapaciteit	22.063	19.915	20.141	21.509	23.559

De risico's kunnen als volgt worden samengevat:

Omschrijving risico	Max. risico bedrag	Totaal risico bedrag
Garantstellingen zonder achtervang	56.481	142
Garantstellingen met achtervang WSW	253.438	634
Geldleningen	78.182	195
Overige risico's	14.809	6.192
Totaal	402.910	7.163

Risico's

De risico's kunnen als volgt in de risicokaart worden gepresenteerd. Deze risicokaart geeft een visueel beeld welke risico's op grond van het berekende risicobedrag zich in een groene, oranje of rode zone bevinden. Dit hoeft niet te betekenen dat de rode risico's ook daadwerkelijk tot een financieel probleem zullen leiden.

Specificatie risico's

De specificatie van deze risico's, de inschatting en de toelichting geven het volgende beeld:

Betekenis kolommen:

- A. Omschrijving risico
- B. Kans % voordoen kans frequentie
- C. Maximaal risicobedrag in € 1.000
- D. Kans op voordoen max. (80%/50%/20%/5%)
- E. Totaal risicobedrag
- F. Onderbouwing zekerheden en omstandigheden van invloed op de frequentie

A	B	C	D	E	F
Garantstellingen zonder achtervang		56.481		142	
Woningstichting Den Helder	5%	3.226	5%	8	
NV Huisvuilcentrale Noord-Holland	5%	21.706	5%	54	
Noordwest Ziekenhuisgroep/Gemini	5%	3.000	5%	8	
Veiligheidsregio Noord-Holland Noord	5%	3.095	5%	8	
Stichting Blijf van mijn Lijf	5%	403	5%	1	
Stichting Scholen aan Zee	5%	13.250	5%	33	
NV PoDH	5%	11.801	5%	30	
Garantstellingen met achtervang WSW		253.438		634	
Stichting Woontij	5%	14.621	5%	37	
Woningstichting Den Helder	5%	235.091	5%	588	
Stichting Woonzorg Nederland	5%	3.726	5%	9	
Geldleningen		78.182		195	
Helder Vastgoed	5%	45.000	5%	113	Achterliggende waarde woningen is omvangrijk; hypotheekrecht gevestigd
Triade	5%	108	5%	0	De instelling heeft een structurele subsidierelatie met de gemeente, het pand is in eigendom
Willemsoord bv	5%	18.000	5%	45	
Schouwburg De Kampanje	5%	1.940	5%	5	De Kampanje heeft een gezond eigen vermogen. Voor de cultuurtaak vindt subsidiëring door de gemeente plaats.
Alliander	5%	2.078	5%	5	
Startersleningen	5%	6.556	5%	16	Onderliggende waarde panden
Woningleningen	5%	4.500	5%	11	Onderliggende waarde panden
Overige risico's		14.809		6.192	
Schadeclaims en planschades	100%	3.500	50%	1.750	Deze risico's worden apart toegelicht.
Ontwikkelrisico Grondexploitaties	100%	1.609	25%	402	Voor de lopende grondexploitaties zijn de risico's verwerkt in de actualisatie per 31-12-2024. Bij grond-exploitaties bestaat altijd het risico dat de inschattingen voor de aanpassingen aan inflatie niet uitkomen. Tegelijkertijd zijn de belangrijkste risico's in Willem Alexanderhof en Molenwerf afgedekt in contractuele afspraken met de ontwikkelaars. Om deze reden wordt nu een algemene indicatie gepresenteerd met een verwachte kans dat zich voor 25% zou kunnen voordoen. Voordat dit risico zich daadwerkelijk manifesteert worden eerst de contractuele afspraken gevolgd.

Pensioenvoorziening politieke Ambtsdragers	100%	2.000	50%	1.000	De voorziening voor de pensioenlasten van (voormalig) politieke ambtsdragers wordt sinds jaar en dag gebaseerd volgens een en dezelfde methode. De belangrijkste schommeling in de omvang van de voorziening is de afgelopen jaren veroorzaakt door de ontwikkelingen op de rentemarkt. Op rijksniveau bestaat het voornemen om het beheer en de uitbetaling volledig over te dragen aan het Algemeen Burgelijk Pensioenfonds. Bij dit voornemen hoort mogelijk een andere berekeningssystematiek. Op basis van informatie van onze pensioenadviseur zou dit een extra bijdrage van de gemeente kunnen opleveren van € 2 miljoen. Meer duidelijkheid hierover wordt verwacht in de loop van 2026 als nadere onderzoeken op landelijk niveau zijn afgerond en de besluitvorming over de wijziging via het wetgevingstraject is afgerond. Naar verwachting zal dit traject zich uitstrekken over heel 2025. Tot die tijd blijft dit risico naar verwachting ongewijzigd.
Informatiebeveiliging	100%	2.500	20%	500	De gemeente loopt risico's op het vlak van informatiebeveiliging. Deze risico's zijn samengevat: een datalek, een hack en het onjuist gebruiken of verwerken van gegevens. Er wordt actief gestuurd op de bewustheid van de medewerkers op het vlak van informatiebeveiliging. Toch kunnen niet alle risico's worden uitgesloten. In het geval van hack wordt de mogelijke totaal schade inschat op een bedrag tussen € 1,25 miljoen en € 3,5 miljoen. Dit is de directe schade, de kosten van herstel en het verlies van productiviteit. We rekenen met een restrisicobedrag van € 2,5 miljoen en kans van voordoen eens in de 2 tot 5 jaar.
Beheersing risico's sociaal domein: Jeugdzorg en Wmo.	100%	4.000	50%	2.000	De financiële risico's op deze onderdelen hebben betrekking op: de ontwikkeling van vraag, de ontwikkeling van de prijzen en de ontwikkeling van de vergoeding van het rijk. Omdat er sprake is van regelingen met een open einde is er altijd het risico op een hoger gebruik. Het hogere gebruik in is in de periode 2022-2024 vertaald in taakstellende opdrachten om in 2027 en later weer binnen het budget te komen. Hiervoor zijn beheersmaatregelen uitgewerkt. Tegelijkertijd zijn er landelijk afspraken gemaakt om hervormingen door te voeren die moeten leiden tot een goedkopere uitvoering. Een aantal landelijke afspraken beïnvloed het lokale beleid en de financiële uitkomst. Voor de bepaling van het risicobedrag wordt uitgegaan van landelijke maatregelen die 100% uitvoerbaar zijn en een opbrengst hebben die gelijk is aan de landelijke bijstelling van het budget. De risico's rondom de jeugdzorg strekken zich uit over meerdere jaren. Gedurende deze jaren moet de gemeentelijke taakstelling worden gerealiseerd en vanaf 2028 de uitkomsten van de hervormingsagenda. Voor de periode 2026-2029 gaan we uit van een restrisico van € 4 miljoen met een kans van voordoen van 50%. Aan de hand van de periodieke monitoring kan dit bedrag jaarlijks worden bijgesteld.
Participatiewet	100%	0	0%	0	Voor de participatiewet geldt dat naast het openeinde karakter van de bijstand er een bijzonder risico is voor de hoogte van de specifieke rijksbijdrage. Deze uitkering, genoemd Buig, vergoed de kosten voor de verlening van de bijstand en voor participatie. Voor deze uitkering wordt elk jaar een meerdere actualisatie gestuurd. Omdat de uitkering niet alleen wordt bepaald door de aantallen in Den Helder maar ook door de relatieve groei in heel Nederland kunnen er schommelingen optreden. Op basis van de ervaringen in de laatste drie jaar en de reserve BUIG voor het opvangen van schommelingen wordt er geen restrisico verwacht dat moet meewegen bij de bepaling van het weerstandsvermogen.

Tegenvallende uitkering gemeentefonds	100%	1.000	50%	500	Het is onzeker of de uitkering uit het gemeentefonds voldoende meegroeit met de ontwikkeling van lonen en prijzen. Sinds drie jaar geldt een nieuwe methode voor de bepaling van de groei van de omvang van het gemeentefonds. De omvang van het fonds is gekoppeld aan een achtjarig gemiddelde voor prijsontwikkeling én de groei van het brutobinnenlandsproduct. De uitwerking van deze systematiek heeft de afgelopen jaren gezorgd voor een lagere groei van het gemeentefonds dan de werkelijke groei van de lonen en prijzen. De prijsstijging van de jaren 2023-2025 was groter dan het gemiddelde over de afgelopen achtjaar. De ramingssystematiek zorgt voor een onzekerheid over de mate waarin prijzen volledig worden gecompenseerd. De systematiek is onderwerp van gesprek tussen VNG en het rijk. Voor de komende periode blijft deze onzekerheid. De onzekerheid telt over een bedrag van afgerond € 100 miljoen. Als risico is verwerkt het achter blijven van de prijscompensatie over dit bedrag voor één vol procent en de kans dat dit gebeurt wordt ingeschat op 50%. Dit betreft de compensatie voor de komende jaren.
Gemeentelijke heffingen	100%	200	20%	40	De kans op afwijkingen in de OZB blijft aanwezig. De afgelopen twee jaar hebben laten zien dat afwijkingen zich nauwelijks voor doen op het geheel van de WOZ-waarde van de woningen. Wel zijn er risico's op foute taxaties in de zogenoemde Niet-woningen. In het geval er een taxatiefout wordt gemaakt van € 25 miljoen ten opzichte van de geraamde waardeontwikkeling levert dit mogelijk een nadeel op van € 200.000.

Toelichting risico's

De risico's worden nader toegelicht in de volgende onderdelen:

Geldleningen en garanties

We lopen risico met de instellingen waaraan we een lening hebben verstrekt of waarvoor we een garantie hebben afgegeven. We beoordelen jaarlijks de begrotingen en jaarrekeningen van deze instellingen. Voor de leningen en garantstellingen geldt dat er hypothecaire zekerheden zijn of dat er sprake is van voldoende solide instellingen die zelf tegenvallers kunnen opvangen via de tariefstelling voor hun diensten en producten.

Risico's in verbonden partijen

De gemeente loopt het risico dat tekorten die zich voor doen bij verbonden partijen door werken naar het resultaat van de gemeente zelf. Als in een van de gemeenschappelijke regeling er een groot nadelig resultaat ontstaat worden de deelnemers aan de regeling geacht dit samen op te vangen.

In het overzicht van de verbonden partijen wordt hieraan per partij apart aandacht aan besteed.

Voor de gemeenschappelijke regelingen geldt dat zich geen bijzondere risico's voordoen die opname in het overzicht risico's nodig maken.

Een ander aspect betreft de privaatrechtelijke verbonden partijen. Dit zijn de Port of Den Helder, de Luchthaven, Willemsoord BV en Zeestad. Voor de Port of Den Helder en voor de Luchthaven geldt in deze partijen is het risico dat het ter beschikking gestelde risicodragend vermogen als eerste wordt aangesproken bij nadelige resultaten. Dit kan uiteindelijk betekenen dat de gemeente de financiële waardering van de partij moet bijstellen. Voor Willemsoord en Zeestad geldt dat er het risicodragend vermogen beperkt is tot de storting bij oprichting van de BV.

Voor alle vier geldt dat naast het inzicht in de risico's via het overzicht verbonden partijen er ook apart aandacht wordt besteed aan de stand van zaken. Dit gebeurt langs twee wegen:

- via de paragraaf weerstandsvermogen waarin wordt stil gestaan bij de risicovolle ontwikkelingen;
- meer uitgebreid via de halfjaar rapportages over de privaatrechtelijke partijen aan de gemeenteraad.

Voor de begroting 2026 is er geen aanleiding om een apart financieel risico op te nemen voor de privaatrechtelijke verbonden partijen.

Schadeclaims en planschades

In deze paragraaf treft u een overzicht van de tegen de gemeente Den Helder ingediende schadeclaims en de risico's die er bestaan op planschades. Planschade is financiële schade die een persoon of bedrijf lijdt als gevolg van een planologische maatregel.

Schadeclaims en planschades waarvan het verwachte effect van de reguliere processen op de programmabegroting 2026 minder is dan € 100.000 worden buiten beschouwing gelaten. In de toelichting komen enkele specifieke zaken aanbod.

Schadeclaims

Middenweg 172-174

In 2018 is in opdracht van de gemeente het voormalig postkantoor op Middenweg 172-174 in Den Helder ontruimd. De ontruimings- en opslagkosten komen voor rekening van de voormalig gebruiker. Omdat hij geen verhaal bood voor deze kosten, heeft de gemeente beslag gelegd op zijn kunstcollectie. Deze kunstcollectie is executoriaal verkocht. De opbrengst van deze executieverkoop wordt onder meerdere schuldeisers verdeeld, waaronder de gemeente. De voormalig gebruiker is het niet eens met verdeling van de opbrengst onder de schuldeisers: hij vordert schadevergoeding. Hierover is een procedure aanhangig bij de rechtbank Noord-Holland. De verwachting is dat hier eind 2025 meer duidelijkheid over komt. Het risico in deze zaak wordt voorlopig als PM-post begroot.

Watertoren

De afronding van de renovatie van de Watertoren door de beoogde erfpachter daarvan duurt langer dan de bedoeling was. Met de beoogde erfpachter zal de komende tijd worden besproken of en zo ja, hoe de renovatie alsnog kan worden afgerond. Het is op dit moment onduidelijk of dit financiële consequenties heeft voor de gemeente.

Bestuursdwang

In verband met de beginselplicht tot handhaving en het feit dat bouwwerken geen gevaar mogen opleveren voor bewoners, gebruikers en omgeving is in maart 2022 tot handhaving overgegaan met betrekking tot een jachthaven. Doel hiervan is overtreding van diverse wetgeving, zoals o.a. Woningwet, Bouwbesluit 2012 en de Algemene plaatselijke verordening Den Helder 2021 (APV), te laten eindigen. De eigenaar is in eerste instantie in de gelegenheid gesteld de overtredingen te beëindigen. De daarvoor gegeven termijnen zijn meerdere malen verruimd. Dit heeft niet geleid tot de vereiste beëindiging van de overtredingen. Om die reden is een lastgeving aan de eigenaar opgelegd. Aan deze lastgeving is niet voldaan.

Vanwege de mate van gevaarzetting door de overtredingen is het noodzakelijk dat de gemeente de overtredingen zo spoedig mogelijk gaat beëindigen. In de eerste helft van 2025 zijn de uit te voeren werkzaamheden verder uitgewerkt, indien de werkzaamheden door de gemeente worden opgedragen zullen de kosten worden verhaald op de eigenaar van de jachthaven.

Medio 2025 is de gemeente opnieuw in gesprek gekomen met de eigenaar over het alsnog zelf uitvoeren van de werkzaamheden. Het risico in deze inmiddels langlopende zaak wordt voorlopig als PM-post begroot.

Verzakkingsschade oeverbeschoeiing Willem-Alexanderhof

Er is schade aan de oeverbeschoeiing in delen van Willem-Alexanderhof. De schade's zijn zichtbaar aan de oeverbeschoeiing zelf en er is zichtbare schade in tuinen van bewoners. Er wordt nader onderzoek gedaan naar schade en verantwoordelijkheden. Tot dat het onderzoek is afgerond kan er geen duiding plaatsvinden van de omvang van de schade waarvoor de gemeente aansprakelijk kan worden geacht.

Arbeidsrechtelijke geschillen

Er zijn geen arbeidsrechtelijke geschillen.

Planschade en nadeelcompensatie

Algemeen

Ten gevolge van diverse omgevingsplanprocedures en omgevingsvergunningen bestaat er een (doorlopend) risico op planschade. Het is niet mogelijk om op voorhand uitspraken te doen over de hoogte van het mogelijke schadebedrag, maar het risico op planschade wordt momenteel op zeer gering ingeschat.

Besluiten op aanvragen omgevingsvergunning voor een activiteit als bedoeld in artikel 5.1 van de Omgevingswet kunnen de gemeente een risico van planschade opleveren. Een inschatting hiervan leidt tot een risico van maximaal € 250.000. Hierbij wordt opgemerkt dat deze planschade doorgaans wordt verlegd naar de vergunninghouder/initiatiefnemer.

Voor planschade die het gevolg kan zijn van andere gewijzigde plannen wordt een bedrag van € 100.000 geraamd.

Sinds 1 januari 2024 kan met de komst van de Omgevingswet makkelijker een beroep op nadeelcompensatie worden gedaan. Op dit moment worden projecten steeds meer integraal aangepakt en daarmee omvangrijker. Dergelijke projecten hebben een langere doorlooptijd. Eventuele negatieve effecten van projecten worden daarmee ook langduriger en daardoor meer door burgers en bedrijven gevoeld. Dit brengt met zich mee dat de kans dat een beroep op nadeelcompensatie wordt gedaan groter wordt. Om die reden wordt voor nadeelcompensatie een bedrag van € 100.000 geraamd.

Nadeelcompensatie

Er is een verzoek om nadeelcompensatie ontvangen van een eigenaar van een pand dat zich bevindt in de nabijheid van de coffeeshops in de Koningstraat. Naar aanleiding van verleende vergunningen aan de coffeeshops claimde verzoeker € 618.542 aan financieel nadeel.

Het kan voorkomen dat gemeentelijk handelen of gemeentelijke besluitvorming rechtmatig is, maar wel financieel nadeel veroorzaakt. In bepaalde gevallen moet dat financieel nadeel dan worden vergoed, al dan niet gedeeltelijk. De hoogte van de compensatie moet redelijk zijn. De vergoeding dekt niet het volledige financiële nadeel.

Het verzoek om nadeelcompensatie is afgewezen vanwege verjaring. Het door verzoeker ingediende bezwaar is ongegrond verklaard. Ook het nadien door verzoeker ingestelde beroep is door de rechtbank ongegrond verklaard. Hiertegen heeft verzoeker hoger beroep ingesteld. Dit hoger beroep loopt nog. De verwachting is dat hier in 2025 meer duidelijkheid over komt. Het financiële risico voor de gemeente wordt in afwachting van het hoger beroep vooralsnog beperkt ingeschat.

Zaken die aanhangig zijn bij de verzekeraar van de gemeente

Diverse bedrijven en particulieren hebben claims ingediend tegen de gemeente ten gevolge van verzilting van het oppervlaktewater.

Geprognosticeerde meerjarenbalans

Omschrijving	31-12-2026	31-12-2027	31-12-2028	31-12-2029
Vaste activa				
Immateriële vaste activa	27.355	26.655	25.955	25.255
Materiële vaste activa	160.000	179.000	202.000	220.000
Financiële vaste activa	91.586	90.586	90.586	90.586
Totaal vaste activa	278.941	296.241	318.541	335.841
Vlottende activa				
Onderhanden werk	10.904	8.404	5.904	904
Overige voorraden	11	11	11	11
Vorderingen	10.221	10.221	8.221	8.352
Liquide middelen	1.000	1.000	1.000	1.000
Overlopende activa	3.876	3.876	3.876	2.746
Totaal vlottende activa	26.012	23.512	19.012	13.013
Totaal activa	304.953	319.753	337.553	348.854

Vaste passiva				
Eigen vermogen				
Algemene reserve	22.063	20.301	21.755	23.890
Bestemmingsreserve	28.979	28.008	27.157	26.341
Resultaat jaarrekening	-2.148	226	1.368	2.050
Vreemd vermogen				
Voorzieningen	8.831	8.478	8.927	9.209
Onderhandse leningen	214.722	232.224	248.829	258.847
Vaste schulden	17	17	17	17
Totaal vaste passiva	272.464	289.254	308.053	320.354
Vlottende passiva				
Liquide middelen				
Kortlopende schulden	12.505	11.515	11.516	11.516
Overlopende passiva	19.983	18.983	17.983	16.983
Totaal vlottende passiva	32.488	30.498	29.499	28.499
Totaal passiva	304.953	319.753	337.553	348.854

Kengetallen

Alle gemeenten zijn verplicht om een zestal kengetallen op te nemen. Deze kengetallen geven een beeld van de financiële situatie van de gemeente. Normen voor deze kengetallen zijn er niet omdat ze in hun onderlinge samenhang moeten worden bekeken en een uitvloeisel zijn van het door een gemeente gevoerde beleid. Hieronder volgt een korte uitleg over de kengetallen

De zes kengetallen zijn:

- structurele exploitatieruimte
- Solvabiliteitsratio
- Netto schuldquote
- Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen
- Grondexploitatie
- Belastingcapaciteit

De kengetallen worden hierna kort beschreven. Vervolgens worden uitkomsten getoond van de score op de kengetallen. En tot slot wordt aangegeven hoe de score in onderlinge samenhang wordt beoordeeld.

Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte de gemeente heeft om de eigen lasten te dragen of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is.

Solvabiliteit excl. doorleningen

De solvabiliteit wordt beïnvloed door de aangetrokken leningen die direct zijn doorgeleend aan derden. Zonder deze doorleningen is de omvang van de balans kleiner en het aandeel eigen vermogen op de balans procentueel groter.

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger dit percentage is, hoe gunstiger dit is voor de financiële weerbaarheid.

Netto schuldquote

De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen (totaal aan gemeentelijke baten).

Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

In de correctie wordt de het totaal van de door de gemeente verstrekte geldleningen buiten beschouwing gelaten.

Grondexploitatie

Dit kengetal geeft weer hoe de waarde van de bouwgrond zich verhoudt tot de totale baten. De boekwaarden van de voorraden grond moet worden terugverdiend bij de verkoop. Naarmate deze inkomsten verder in de toekomst liggen brengt dit meer rentekosten en risico's met zich mee.

Belastingcapaciteit

De belastingcapaciteit geeft inzicht in hoe de belastingdruk van de gemeente zich verhoudt ten opzichte van het landelijk gemiddelde. Het getal 101 betekent dat de gemeentelijke belastingdruk in 2025 van € 1.002 hoger ligt dan het landelijk gemiddelde van 2024, zijnde € 994 (= 100%). Dit betreft de totale woonlasten van een meerpersoonshuishouden met een eigen woning.

Omschrijving	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Structurele exploitatieruimte	0	0	0	1	1	1
Solvabiliteitsratio	19	15	16	15	15	15
Solvabiliteit excl doorleningen	23,5	19,5	20,3	19	18,5	18,5
Netto schuldquote	80	87	84	91	100	103
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	51	50	50	57	65	68
Grondexploitatie	3	3	4	3	2	0
Belastingcapaciteit	97	96	97	97	97	97

*) De belastingcapaciteit wordt m.i.v. 2024 afgezet tegen het gemiddelde in hetzelfde jaar.

Omschrijving		Cat. A	Cat. B	Cat. C	Den Helder
Structurele exploitatieruimte	>	0%	0%	<	0%
Solvabiliteitsratio	>	50%	20-50%	<	20%
Netto schuldquote	<	90%	90-130%	>	130%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	<	90%	90-130%	>	130%
Grondexploitatie	<	20%	20-35%	>	35%
Belastingcapaciteit	<	95%	95-105%	>	105%

Op de site [Findo](#) kan voor de gemeente de totale ontwikkeling en vergelijking met andere gemeenten worden gevolgd.

De kengetallen in samenhang bezien

De provincie hanteert een signaleringssysteem waarin getoetst wordt binnen welke bandbreedte de waarde van een kengetal zich bevindt.

Den Helder heeft een extra kengetal opgenomen: de solvabiliteitsratio gecorrigeerd voor doorleningen. De doorleningen zijn de aan derde verstrekte leningen waarvoor Den Helder zelf langlopende leningen heeft moeten aantrekken. Zowel de solvabiliteit als de schuldquote zijn hierdoor sterk afwijkend.

De structurele begrotingsruimte is in de begroting 2026 0%. In de meerjarenraming neemt de ruimte toe omdat er geen volledige invulling is gegeven aan de financiële mogelijkheden. De keuze voor de invulling wordt gemaakt in de volgende bestuursperiode.

De solvabiliteit krijgt ruim aandacht. De solvabiliteit wordt mede beïnvloed door de door de doorgeleende geldleningen en onderliggend de situatie waarin Den Helder jaarlijks ongeveer factor 3 investeert ten opzichte van het bedrag aan afschrijvingen. De activa nemen in omvang toe en dat wordt gefinancierd met nieuwe geldleningen en een afname van liquide middelen.

Als de solvabiliteit wordt gecorrigeerd voor de door de gemeente verstrekte geldleningen geeft dit een ander andere score. De score van 16% in de begroting 2026 is na correctie 20,3%. Deze correctie doet verder niets af aan het feit dat de solvabiliteit daalt als gevolg van de geraamde investeringen waarvoor extra moet worden geleend. Deze extra leningen passen binnen de structurele begrotingsruimte waarbij rekening is gehouden met de huidige tarieven op de geldmarkt.

Met de gemeenteraad is afgesproken dat bij raadsvoorstellen aaprt wordt ingegaan op de ontwikkeling van de solvabiliteit.

Zowel de netto schuldquote als de gecorrigeerde schuldquote blijven ruim onder de signaal waarde van 90%. De netto schuldquote zal de komende jaren gaan stijgen als gevolg van de omvangrijke investeringen naar ruim 100%. Als kader geldt dat de structurele last van investeringen, de afschrijvingen en de rentelast door toegenomen schuld, structureel in de begroting zijn ingepast. Daarmee is de gecorrigeerde netto schuldquote het kengetal waaraan wordt getoetst. Ook de gecorrigeerde netto schuldquote stijgt maar blijft nog binnen de signaalwaarde A, dus kleiner dan 90%.

De belastingcapaciteit laat zien dat Den Helder onder het gemiddelde zit. Dit betekent dat het OZB tarief van Den Helder voor de woningen lager is dan het gemiddelde in Nederland. In de woonlasten van inwoners tellen ook andere heffingen mee. Voor de andere heffingen geldt dat een 100% kostendekkend tarief wordt gehanteerd. De hoogte van het belastingtarief wordt niet direct in verband gebracht met de aandachtspunten in de kengetallen.

Onderhoud kapitaalgoederen

Kapitaalgoederen

De paragraaf betreffende het onderhoud van de volgende kapitaalgoederen:

- Wegen
- Civiele Kunstwerken
- Groen
- Technische Installaties/ Openbare verlichting
- Spelen
- Stedelijk Water & Riolering
- Gebouwen

Onderhoudskosten kapitaalgoederen zijn uitgaven om de kwaliteit van gemeentelijk eigendom dat vele jaren meegaat op een van tevoren vastgesteld onderhoudsniveau te houden of weer te brengen. Dit met als doel het naar behoren te laten functioneren of een bepaalde representativiteit te laten behouden. We onderscheiden groot onderhoud en regulier onderhoud. Het onderhoud wordt opgenomen in een meerjarige onderhoudsplanning (MJOP). Voor het onderhoud aan de kapitaalgoederen in de openbare ruimte is beeldkwaliteitsniveau B vastgesteld (volgens de CROW beeldmeetlatten). Met uitzondering van het Stadshart waarvoor niveau A geldt en voor de buitengebieden geldt het beeldkwaliteitsniveau C.

Onderhoud

De noodzaak tot onderhoud is ieder jaar terugkerend. De kosten ervan komen ten laste van de exploitatie en hiervoor is een bedrag van € 6.6 miljoen begroot.

Investeringsen

Wanneer een aanpassing leidt tot een belangrijke kwaliteitsverbetering en/of een significant langere gebruiksduur, wordt het niet gerekend tot groot onderhoud maar is het een investering die geactiveerd moet worden zodat de lasten over meerdere jaren gespreid worden. Voor de laatstgenoemde categorie verwijzen we naar de bijlage Investeringsen.

Trends & Ontwikkeling

- Klimaat -en duurzaamheid ambities en doelstellingen
- Strengere eisen ten aanzien van milieustoffen (Pfas, NOx ,beperking CO2, staalslakken)
- Prijsstijgingen en marktwerking
- Klimaatverandering leidt tot nieuwe activiteiten in het bestrijden van plagen en exoten (bijv. blauwalg en iepziekte).

De door de gemeenteraad vastgestelde beleidskaders

In 2025 is het Strategisch Asset management (SAMP) door de raad vastgesteld. Binnen het assetmanagement wordt een vertaling gemaakt van de doelstellingen van de organisatie, vanuit o.a. de Omgevingsvisie, naar doelstellingen voor asset beheer. Oftewel: hoe we met de assets van team Openbare Ruimte om moeten gaan om de door de raad bepaalde doelstellingen te behalen. Hiermee geeft het richting aan het opstellen van de beheerplannen. Daarnaast geeft het een afwegingskader dat gebruikt kan worden voor besluitvorming en prioritering. De raad heeft met het vaststellen van het SAMP het voortzetten van de GGW bevestigd.

In het SAMP zijn drie beheerstrategieën opgenomen:

1. Gebied Gericht Werken (GGW): één integrale aanpak van alle asset-vakgroepen voor een toekomstbestendige transformatie van de openbare ruimte waarin het groot onderhoud en vervanging van de assets geborgd is.
2. Risicogestuurd en levensduur verlengend (RGB): voor locaties in de hele gemeente, waar reparaties of onderhoud benodigd is, die niet binnen de systeemgrenzen van het GGW passen. Deze aanpak gaat per specifieke asset-vakgroep, bijvoorbeeld meerjarenonderhoud baggeren, of -groen, enz.
3. Kans-projecten: Op locaties waar meerdere onderhoudsopgaven van de asset-vakgroepen samenkomen, of er is een initiatief uit een ander domein, of er zijn kansen op subsidie, of mogelijk een andere gelegenheid die zich voordoet, wordt deze als KANS-project gedefinieerd en met de integrale aanpak - gelijk aan de GGW aanpak - uitgevoerd. Een voorbeeld van een KANS-project is bijvoorbeeld de Scheldestraat in 2026, waarin opgaven van riolering, wegen en een ontwikkeling van Woningstichting samenkomen.

De huidige beheerplannen zijn vastgesteld tot en met 2025. De beheerplannen ingaande vanaf 2026, worden in Q1 2026 aan de raad aangeboden. De beheerplannen geven een nader inzicht in beheerstrategie 2 van het SAMP.

	Laatste Beheerplan	Vastgesteld	Uitgesteld onderhoud	Financiële (meerjarige) vertaling in begroting
Wegen	Beheerplan wegen 2020-2025 Beheerplan verkeer 2020-2025	2020	Ja*	Ja
		2020	Nee	Ja
Civiele Kunstwerken	Beheerplan Kunstwerken 2020-2025	2020	Nee*	Ja
Groen	Beheerplan groen 2020-2025 Beheerplan bomen 2020-2025 Leidraad bestendig beheer groenvoorziening	2020	Nee	Ja
		2020	Nee	Ja
		2020	Nee	Nee
Openbare verlichting Technische Installaties	Beheerplan openbare verlichting 2020-2025 geen	2020	Ja*	Ja
			Nee	Nee*
Spelen	Beheerplan Spelen 2020-2025	2020	Nee	Ja
Stedelijk Water & Riolering	Programma stedelijk water en riolering Den Helder 2023-2027	2023	Nee*	Ja
Water en Oevers	Beheerplan watergangen 2020-2025	2020	Ja*	Ja
Gebouwen	Vastgoed nota 2022-2024 Integraal Huisvestingsplan 2020-2025 Verduurzaming gemeentelijk vastgoed	2021	Nee	Ja
		2021	Nee	Ja
		2017	Nee	Nee

Daar waar in de bovenstaande tabel achter een ja of nee een * geplaatst is wordt hieronder nader toegelicht.

Wegen* (Element- en asfaltverharding)

Vanuit de inspecties komt naar voren dat het uitgestelde onderhoud (beeldkwaliteitsniveau D en lager) op het gebied van elementenverharding van de voorgaande jaren onvoldoende is ingelopen. Dit is de voornaamste reden dat wij ons nu willen richten op het meer procesmatig aanpakken van het onderhoud van het areaal. In 2023 is er daarom gestart met het versneld wegwerken van het wegenareaal met de classificatie D door alleen die schadebeelden aan te pakken die zorgen voor deze classificatie. De prognose is dat het wegenareaal met kwaliteitsniveau D binnen 3 jaar (eind 2026), in plaats van de eerder aangenomen 6 jaar, kan worden ingelopen. In 2025 wordt er vanuit de inspectieresultaten beoordeeld of deze methode zijn vruchten afwerpt.

Openbare verlichting*

Het energieakkoord stelt dat, ten opzichte van 2013, de gemeente Den Helder in 2020 een energie besparing moet realiseren van 20% tot 50% in 2030. Een maatregel om de doelstelling te halen is de toepassing van ledverlichting. Inmiddels is ruim 36% van de armaturen vervangen voor LED armaturen of zijn voorzien van een retrofit LED lamp. Ondanks dat we goed op weg zijn met het vervangen van conventionele verlichting door ledverlichting, is er voor het behalen van de doelstellingen van het energieakkoord in 2030 nog een stap te zetten.

In 2024 is een krediet beschikbaar gesteld van € 300.000 voor het vervangen en verleden. Eind 2025 start het programma om alle wijkontsluitingswegen te verleden. In 2026 vindt de vervanging van 130 OV schakelkasten die einde levensduur zijn plaats.

Er is nog uitgesteld onderhoud ten opzichte van de gewenste ontwikkelingen in het beheerplan. Deze worden meegenomen in de projecten van GebiedsGericht Werken (GGW). Bij storingen worden, waar mogelijk, niet alleen de lamp maar ook het armatuur vervangen.

*Civiele Kunstwerken**

Veel civiele kunstwerken zijn na de oorlog aangelegd waardoor bruggen en kades nu technisch aan het einde van hun levensduur zijn. Door middel van groot onderhoud wordt de levensduur daar waar mogelijk is verlengd.

*Stedelijk Water & Riolerings**

Binnen de programmering riolerings hebben we te maken met grote prijsstijgingen en marktwerking. Het risico is dat er aankomende jaren een verhoging van de rioolheffing noodzakelijk is om dit kostendekkend uit te kunnen voeren. Voor de periode tot en met 2028 is de egalisatiereserve beschikbaar voor het opvangen van hogere kapitaallasten. In de actualisatie van het beheerplan wordt een nieuwe meerjarenopstelling gemaakt voor de ontwikkeling van het tarief en de ontwikkeling van de egalisatiereserve.

*Water en Oevers**

In het beheerplan 2020-2025 is beschreven dat deze periode benut wordt om eerst het areaal in beeld te krijgen alvorens in uitvoering te treden. Uit de inventarisatie blijkt dat er een intensivering in de onderhoudsopgave nodig is. Met het opstellen van het nieuwe beheerplan 2026 wordt hiervoor een meerjarige investering opgesteld.

Kunstwerken in de openbare ruimte

Voor de kunstwerken in de openbare ruimte geldt dat hiervoor in 2025 een meerjaren onderhoudsplan is opgesteld. De kosten voor het onderhoud zijn in de begroting 2026 en de meerjarenbegroting verwerkt. In 2026 vindt een inhaalactie plaats en voor de jaren daarna is een structureel budget van € 24.000 beschikbaar.

Areaaluitbreiding

In de gemeente Den Helder wordt op verschillende plaatsen volop gebouwd. Dit leidt jaarlijks tot een significante groei in het areaal dat beheerd en onderhouden dient te worden. Uitgangspunt is dat voor de groei van het areaal als gevolg van de uitbreiding van de gemeente (autonome ontwikkelingen) volledig toereikende onderhoudsbudgetten beschikbaar zijn. Dit is noodzakelijk om aan de gewenste kwaliteitsniveaus te kunnen blijven voldoen. De benodigde budgetten van deze uitbreidingen worden onder andere verkregen uit de toename van de algemene uitkering uit het gemeentefonds. Actualisatie van de areaaluitbreidingen en de bijbehorende toename van de beheerkosten worden inzichtelijk gemaakt en bij een nieuwe projectopdracht geraamd en een onderhoudsbudget voor aangevraagd. Op deze manier wordt het mogelijk om de effecten van de toename van het areaal goed te verwerken. Voor de toename van de onderhoudslasten als gevolg van jaarareaal uitbreiding is rekening gehouden met een gemiddelde groei van het areaal met 150 woningen per jaar en de daarbij horende openbare ruimte.

Gebouwen

De gemeente Den Helder voert het onderhoud aan maatschappelijk vastgoed uit op basis van de in december 2021 vastgestelde notitie Vastgoedbeleid 2022-2024. Belangrijke onderdelen zijn de kernportefeuille, het strategisch aan- en verkoopbeleid, de in 2024 door het college vastgestelde afstootnota en de verduurzaming van maatschappelijk vastgoed. Heden worden de vastgoed- en grondnota geactualiseerd. Deze worden aan het eind van 2025 ter besluitvorming aan de raad aangeboden.

Voor onderhoud wordt onderscheid gemaakt tussen planmatig, contract- en dagelijks onderhoud. De lasten worden gedekt uit één centrale voorziening, waarbij de jaarlijkse dotatie is gebaseerd op een tienjarige onderhoudsraming. Jaarlijks vindt een actualisatie plaats en elke vier jaar wordt het Meerjaren Onderhoudsplan (MJOP) herijkt. Dit zorgt voor financiële voorspelbaarheid en voorkomt achterstallig onderhoud. Het MJOP wordt in 2025 geactualiseerd volgens een NEN 2767 nulmeting.

In lijn met het vastgoedbeleid is de verduurzaming van de vastgoedportefeuille een belangrijk speerpunt. Ambitie is om de CO₂-uitstoot richting 2040 tot nihil terug te brengen, waarbij maatregelen worden gekoppeld aan onderhouds- en vervangingsmomenten. Als hieraan financiële consequenties zijn komt dat als een apart onderdeel in de begroting terug.

Voor onderwijshuisvesting vormt het door de raad vastgestelde Integraal Huisvestingsplan 2020-2025 (6 september 2021) het kader. De gemeente is verantwoordelijk voor de bekostiging van (vervangende) nieuwbouw van schoolgebouwen, conform het daarin opgenomen investeringsprogramma. Het huisvestingsplan 2020-2025 is volledig in de begroting verwerkt.

In 2026 wordt een hernieuwd Integraal Huisvestingsplan ter besluitvorming aan de raad aangeboden.

Voor het voorgezet onderwijs geldt dat de middelen voor onderhoud en nieuwbouw zijn door gedecentraliseerd naar de schoolbesturen. De schoolbesturen zijn zelf verantwoordelijk voor de gebouwen.

Financiering

Algemeen

In de paragraaf Financiering gaan we in op het beleid en de ontwikkelingen in de financieringsbehoefte van de gemeente. Voor de financiering gelden een aantal wettelijke kaders en gemeentelijke beleidsregels.

Relevante regelgeving en beleidskaders:

- wet financiering decentrale overheden (FIDO)
- wet houdbare overheidsfinanciën (HOF)
- beleidskader gemeentelijke garanties en geldleningen (2019)
- Treasurystatuut Gemeente Den Helder (2025)

Beleidsvoornemens voor 2026

Voor 2026 zijn er geen nieuwe beleidsvoornemens. Het beleidskader is in 2025 geactualiseerd. Centraal staat dat zoveel mogelijk voorkomen wordt dat er meer liquide middelen met een rentelast zijn aangetrokken dan noodzakelijk. Om dit te ondersteunen wordt de liquiditeitsprognose elk kwartaal opgesteld.

Centraal in de prognose staan:

- het verloop van de grondexploitaties
- de investeringsuitgaven op kredieten
- het verloop van de vooruit ontvangen gelden van andere overheden

Deze drie stromen zijn bepalend voor het tempo waarin nieuwe geldleningen moeten worden afgesloten. Het aantrekken van nieuwe geldleningen is noodzakelijk om aan de kasgeldlimiet te kunnen blijven voldoen.

Tegelijkertijd biedt juist de kasgeldlimiet mogelijkheden om elk kwartaal flexibel de liquiditeitsbehoefte in te vullen totdat een nieuwe langlopende lening wordt aangetrokken.

Verplichte en overig relevante informatie

In het vervolg van deze paragraaf komt een aantal verplichte en informatieve zaken aanbod. Hiermee kan worden getoetst of aan de voorschriften wordt voldaan en welke zaken een rol spelen. Dit zijn:

- het economisch vooruitzicht
- de rentevisie
- de financieringsbehoefte
- het overzicht van de opgenomen langlopende geldleningen
- de bepaling van de omslagrente

Overige verplichte informatie:

- de kasgeldlimiet
- de renterisiconorm
- het emu-saldo

Economisch vooruitzicht

De komende jaren groeit de Nederlandse economie gematigd. Geopolitieke onrust zorgt momenteel voor extra onzekerheid; deze is in beperkte mate in de raming meegenomen. Volgens de huidige verwachting groeit de koopkracht in 2025 en 2026 en neemt de armoede af. Het economisch beeld voor de middellange termijn is gunstiger dan eerder verwacht, door een hogere arbeidsparticipatie en lagere werkloosheid. De overheidsfinanciën vallen daardoor ook beter uit, al neemt het tekort op middellange termijn nog steeds toe. (Bron: Centraal Planbureau, Centraal Economisch Plan februari 2025)

Rentevisie

Een belangrijke factor bij het uitvoeren van het treasurybeleid is het verwachte en werkelijke verloop van de rentestand. Deze is afhankelijk van de economische ontwikkelingen in de Europese Unie en in de rest van de wereld. De ECB speelt hierin vervolgens een bepalende rol door de vaststelling van rentetarieven waarop vervolgens de geldmarkt reageert en tarieven bepaalt voor uit te lenen gelden. De ECB koerst op een tarief dat helpt om de inflatie in de eurozone rond de 2% te krijgen. Ook in het Centraal Economisch Plan van het CPB wordt geraamd dat de inflatie gestaag gaat dalen van ruim 3% in 2025 naar iets meer dan 2% in 2028.

De rente op staatsobligaties schommelt medio 2025 tussen de 2,7 en 2,9%. Voor gemeenten betekent dit dat langlopende leningen nog iets meer kosten dan 3,0% op jaarbasis. Voor nieuw aan te trekken geldleningen wordt in de begroting 2026 uitgegaan van 3%. Dit is 0,4% lager dan in de begroting 2025.

Voor de jaren 2026-2029 wordt uitgegaan van een stabiel niveau van 3% voor nieuwe leningen.

Treasury

De gemeente Den Helder betaalt haar activiteiten, naast de inzet van eigen middelen, met geleend geld. Lenen kost geld. Het is dus van belang om een goed inzicht te hebben in het verloop van de uitgaven en inkomsten en welke inkomsten en uitgaven worden op welk moment verwacht. Hiermee kunnen we sturen op de voor de komende jaren benodigde liquiditeiten. Op basis van het investeringsoverzicht en het verloop van de leningportefeuille ontstaat er elk jaar een liquiditeitsstekort. Er moet rekening gehouden met extra aan te trekken vreemd vermogen. In 2024 is er geen langlopende lening aangetrokken omdat de omvang van de voorschotten op diverse rijksbijdragen van een voldoende omvang was om de kasgeldlimiet niet te overschrijden. Gerekend werd op het aantrekken van € 25 miljoen. Deze € 25 miljoen zal nu in 2025 worden aangetrokken.

Financiële risico's

Kasgeldlimiet

De begrenzing van de renterisico's op de kortlopende middelen vindt plaats door het bepalen van een kasgeldlimiet. Deze limiet is vastgesteld als een maximum percentage van het begrotingstotaal, dat met kortlopende middelen mag worden gefinancierd. De minister van Financiën heeft het percentage vastgesteld op 8,5.

In onderstaande tabel zetten we voor 2026 de kasgeldlimiet af tegen de verwachte ontwikkeling van de netto vlottende schuld.

Kasgeldlimiet (bedragen x € 1.000)	1e kw	2e kw	3e kw	4e kw
1. Begrotingstotaal	283.600	283.600	283.600	283.600
2. Vastgesteld percentage	8,50%	8,50%	8,50%	8,50%
3. Kasgeldlimiet (1 x 2)	24.106	24.106	24.106	24.106
4. Financieringsmiddelen	-6.000	-9.000	-3.000	-11.000
5. Ruimte kasgeldlimiet (3 + 4)	18.106	15.106	21.106	13.106

Renterisiconorm

De begrenzing van de renterisico's op de gemeentelijke langlopende geldleningenportefeuille (zowel opgenomen als uitgezet) vindt plaats door het vaststellen van een renterisiconorm. Dit is het maximum percentage van het begrotingstotaal, waarvan de rente door herfinanciering of renteherziening mag worden gewijzigd. De minister van Financiën heeft het percentage vastgesteld op 20. Dit komt overeen met een gemiddelde rentevast-periode van vijf jaar. Stijgt de marktrente in een jaar sterk, dan werkt dat door in maximaal 20% van het begrotingstotaal. In onderstaande tabel zetten we de norm af tegen de feitelijke situatie. De gemeente voldoet ruimschoots aan de risiconorm.

Renterisiconorm (bedragen x € 1.000)	2026	2027	2028	2029
1. Begrotingstotaal	283.600	274.500	265.150	267.800
2. Vastgesteld percentage	20%	20%	20%	20%
3. Renterisiconorm (1 x 2)	56.720	54.900	53.030	53.560
4. Renteherziening	0	0	0	0
5. Aflossingen	2.000	2.000	2.000	2.000
6. Renterisiconorm (4 + 5)	2.000	2.000	2.000	2.000
7. Ruimte(+)/Overschrijding(-) (3 - 6)	54.720	52.900	51.030	51.560

Krediet-/debiteurenrisico

Bij de krediet-/debiteurenrisico's bestaat de kans op een waardedaling van een uitstaande vordering als gevolg van het niet (tijdig) nakomen van de verplichtingen door een debiteur. Debiteurenbeheer is gerelateerd aan reguliere bedrijfsactiviteiten van de gemeente. Door een goed invorderingsbeleid is het kredietrisico als laag te kwalificeren.

Daarnaast staan we garant voor het betalen van de rente en aflossingen van geldleningen van verschillende partijen. Hierbij maken we onderscheid in directe garantstelling of als achtervangpositie bij het Waarborgfonds Sociale Woningbouw WSW). Bij de achtervangpositie van het WSW staat de gemeente voor 50% garant. Stichting Woontij, Stichting Woonzorg Nederland en de Woningstichting Den Helder zijn aangesloten bij het WSW.

Voor Port of Den Helder NV geldt dat er nog een rekening-courant verhouding is, welke niet is meegenomen in het overzicht. Deze maakt wel onderdeel uit van de maximale garantstelling.

Er zijn instellingen waarbij een maximum is afgesproken voor wat betreft de garantstellingen, deze zijn als volgt:

- Woningstichting Den Helder, met een maximum van € 250 miljoen
- Port of Den Helder BV, met een maximum van € 13,3 miljoen
- Scholen aan Zee met een maximum van € 13,25 miljoen en een looptijd van 15 juli 2019 tot en met 15 juli 2043 geldt.

Dit houdt in dat bovenstaande instellingen tot het door de gemeente vastgestelde maximum geldleningen kunnen aantrekken zonder tussenkomst van de gemeente. Uit de cijfers afkomstig van deze tabel blijkt dat bovengenoemde instellingen nog ruimte hebben ten aanzien van het gestelde maximum.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de gewaarborgde geldleningen per 31 december 2024.

Instelling (bedragen x € 1.000)	Oorspr. bedrag	Gewaarborgd %	Schuld 01-01-2024	Schuld 31-12-2024
Woningstichting Den Helder	7.170	100	3.451	3.226
NV Huisvuilcentrale Noord-Holland	598.528	3,84	23.428	21.706
Noord West Ziekenhuis	6.000	100	3.600	3.000
Veiligheidsregio Noord-Holland-Noord	48.688	9	3.240	3.095
NV Port of Den Helder	26.300	100	12.826	11.801
Stichting Blijf van mijn Lijf	500	100	406	403
Scholen aan Zee	13.250	100	13.250	13.250
Subtotaal garanties zonder achtervang	700.436		60.201	56.481
Stichting Woontij	57.774	50	12.336	14.621
Woningstichting Den Helder	137.500	50	210.456	235.091
Stichting Woonzorg Nederland	6.349	50	3.152	3.726
Subtotaal garanties met achtervang WSW	201.623		225.944	253.438
Totaal	902.059		286.145	309.919

Opgenomen en aan te trekken langlopende geldleningen

In de begroting 2026 en de meerjarenraming 2027-2029 wordt op basis van het staande beleid en de raming van de investeringen rekening gehouden met nieuw aan te trekken langlopende leningen. Het betreft de volgende leningen:

2025: € 25 miljoen

2026: € 25 miljoen

2027: € 16 miljoen

2028: € 9 miljoen

Voor deze nieuwe leningen geldt dat gerekend is met een rentepercentage van 3% en dat de verwachting is dat de leningen zullen worden afgesloten met een looptijd van 10 tot 20 jaar.

Het feitelijk aantrekken wordt elk jaar beoordeeld op basis van de werkelijke liquiditeitsbehoefte.

De vraag is daarbij niet of er moet worden geleend, maar wel de exacte omvang en bij welke looptijd het gunstigste rente percentage kan worden verkregen.

In het overzicht langlopende geldleningen is rekening gehouden met de in 2025 aan te trekken nieuwe lening.

De gemeente heeft de volgende omvang van de leningportefeuille:

Opgenomen geldleningen (bedragen x € 1 miljoen)	31-12-2024	31-12-2025
Algemene financiering	€ 113,9	€ 137,8
doorverstrekte geldleningen (zie hierna)	€ 77,1	€ 78,2
Totaal	€ 191,0	€ 216,0

	Einddatum	Restantbedrag 1-2025	Aflossing	Restant bedrag 31-12-2025	Rente	Rente
BNG	2031	11.000.000	0	11.000.000	0%	0
BNG	2036	15.000.000	0	15.000.000	0,58%	86.250
BNG	2041	12.750.000	750.000	12.000.000	0,19%	24.225
BNG	2041	12.750.000	750.000	12.000.000	0,19%	24.225
BNG	2041	18.000.000	0	18.000.000	0,44%	79.200
BNG	2041	15.000.000	0	15.000.000	0,66%	99.300
BNG	2046	15.000.000	0	15.000.000	0,58%	87.000
BNG	2046	15.000.000	0	15.000.000	0,69%	103.800
BNG	2051	13.500.000	500.000	13.000.000	0,36%	48.600
BNG	2053	15.000.000	0	15.000.000	2,83%	423.750
BNG	2051	15.000.000	0	15.000.000	0,51%	76.500
BNG	2061	15.000.000	0	15.000.000	0,58%	87.000
BNG	2071	20.000.000	0	20.000.000	0,59%	118.000
nieuw	2035/2045	0	0	25.000.000	3,00%	pm
Totaal		193.000.000	2.000.000	216.000.000		1.257.850

Verstrekte langlopende geldleningen

Per 1 januari 2025 hebben we € 67,2 miljoen aan verstrekte langlopende geldleningen uitstaan. Het betreft geldleningen verstrekt aan:

Uitstaande geldleningen (bedrag x € 1 miljoen)	31-12-2024	31-12-2025
Woningcorporatie	€ 45,0	€ 45,0
Willemsoord	€ 18,0	€ 18,0
Startersleningen (via Svn)	€ 6,2	€ 6,6
Woonleningen (via Svn)	€ 3,7	€ 4,5
Schouwborg De Kampanje	€ 2,0	€ 1,9
Alliander	€ 2,1	€ 2,1
Triade	€ 0,1	€ 0,1
Totaal	€ 77,1	€ 78,2

Begrotingsgegevens Europese Monetaire Unie (EMU)

Het EMU-saldo is het verschil tussen de inkomsten en uitgaven van de overheid. Een negatief saldo geeft aan dat de overheid een tekort heeft: de uitgaven zijn groter dan de inkomsten. Het EMU-saldo van de lokale overheden telt mee voor het saldo van de totale Nederlandse overheid en draagt daarmee dus bij aan het EMU-tekort of overschot van de landelijke overheid. In het Verdrag van Maastricht is afgesproken dat het EMU-tekort van een land maximaal 3% van het Bruto Binnenlands Product (BBP) mag bedragen.

Op basis van de Wet FIDO behoort ingrijpen door de centrale overheid tot de mogelijkheden bij een dreigende overschrijding van het 3% EMU-tekort, voor zover dit wordt veroorzaakt door een ongewenste ontwikkeling van het saldo van de lokale overheden. Afspraak is dat het EMU-saldo in de begroting van de lokale overheden wordt opgenomen, zodat er inzicht is in de ontwikkeling daarvan.

Voor de begroting 2026 is het EMU-saldo € 37,6 miljoen nadelig. Dit nadeel wordt voornamelijk veroorzaakt door een hoog investeringsniveau. In de berekening van het EMU-saldo is rekening gehouden met de technische uitgangspunten, de uitkomsten van de meicirculaire (gemeentefonds) en de uitvoering van de voorstellen zoals die tot en met de begroting 2025 zijn vastgesteld.

Omschrijving	2025	2026	2027	2028	2029
Bedragen x € 1.000	(1)	(2)	(3)	(3)	(3)
Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	-5.158	-1.371	1.010	1.122	2.453
Mutatie (im)materiële vaste activa	33.632	25.000	17.300	22.300	17.300
Mutatie voorzieningen	481	-1.183	-353	449	282
Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	-701	-954	-2.100	-2.500	-5.000
Verwachte boekwinst/verlies bij de verkoop van financiële vaste activa en (im)materiële vaste activa, alsmede de afwaardering van financiële vaste activa	0	0	0	0	0
Berekend EMU-saldo	-37.608	-26.600	-14.543	-18.229	-9.565

(1) volgens de primitieve begroting 2025

(2) volgens de begroting 2026

(3) volgens de meerjarenbegroting 2026

Rente-omslag

De gemeente Den Helder hanteert de methode van totaalfinanciering. Dat wil zeggen dat we niet per investering een lening aantrekken, maar dat we naar het totaal van verwachte inkomende en uitgaande geldstromen kijken bij het aangaan van externe financiering. De rente die we over de aangetrokken leningen moeten betalen, willen we evengoed wel doorberekenen aan de investeringen. Om dat te kunnen doen, berekenen we het rente-omslagpercentage. Dat is het saldo van betaalde en ontvangen rente (toe te rekenen rente) afgezet tegen de boekwaarde van de activa. Via dit percentage verdelen we vervolgens de toe te rekenen rente over de individuele activa.

	Rente-omslag (bedragen x € 1.000)		
a.	De externe rentelasten over de korte en lange financiering		3.547
b.	De externe rentebaten (idem)		-792
	Saldo rentelasten en rentebaten		2.755
c1.	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	-115	
c2.	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden doorberekend	0	
c3.	De rentebaai van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken (= projectfinanciering), die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	-739	
	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente		-854
d1.	Rente over eigen vermogen	0	
d2.	Rente over voorzieningen	0	
	Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente		1.901
e.	De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)		-1.882
f.	Renteresultaat op het taakveld Treasury		19
	Boekwaarde activa 01-01		269.000
	Rente-omslag (e/boekwaarde 1/1 2026)		0,7%

Bedrijfsvoering

Inleiding

In deze paragraaf staan de belangrijkste ontwikkelingen in de bedrijfsvoering:

- Informatiemanagement
- Organisatieontwikkeling
- Personeel en inhuur
- Planning & Control en Financiën
- Rechtmatigheidsverantwoording.

Informatiemanagement

Informatieveiligheid en zorgvuldige verwerking van persoonsgegevens zijn een belangrijk onderdeel uit van een zorgvuldig werkende en betrouwbare overheid. Op het gebied van informatiebeveiliging en zorgvuldig omgaan met persoonsgegevens zijn daarom voor 2026 de volgende doelen gesteld:

1. Het hebben van een strategische meerjarenplanning informatieveiligheid samengesteld op basis van een analyse van de BIO, BIO2.0, NIS2.
2. De gemeente opereert volledig compliant met de eisen van de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO), en de auditkaders van ENSIA.
3. Gereed hebben van de BIO 2.0 in opzet en bestaan en medio 2026 opwerking.
4. Voldoen aan de 10 zorgpunten in de NIS2 waaronder leveranciersmanagement en BCM. Deze worden projectmatig aangevlogen met ondersteuning door een (extern) projectleider welk start Q4 2025.
5. De volwassenheid van de organisatie op het gebied van gegevensbescherming en zorgvuldige verwerking van persoonsgegevens brengen naar het niveau 'beheerst' (schaal 2 op een schaal van 5).
6. Planmatig meetbaar en gestructureerd verhogen van de informatieveiligheid en bescherming van de persoonsgegevens door het verhogen van iBewustzijn van de medewerker en inzetten op verbeteren van houding en gedrag.
7. De gemeente Den Helder slaagt voor verplichte audits en inspecties op het gebied van informatieveiligheid en verwerken van (politie)gegevens.

Organisatieontwikkeling

Als gemeente voeren wij landelijke wetten en regelingen uit. Denk aan het uitgeven van paspoorten en rijbewijzen, het bijhouden van de basisregistratie van onze inwoners, het organiseren van verkiezingen en het verstrekken van uitkeringen aan mensen die (tijdelijk) niet in hun eigen levensonderhoud kunnen voorzien. Maar ons werk gaat verder dan dat. Binnen de kaders van de wet hebben we als gemeente ruimte om lokaal beleid te maken en eigen accenten te leggen. Onze medewerkers ondersteunen het college en de gemeenteraad met beleidsvoorstellen en zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van de besluiten die genomen worden. Daarnaast zijn er ontwikkelingen die belangrijk zijn voor Den Helder. Sinds een aantal jaar werken wij opgavegericht om de inwoners en ondernemers van Den Helder zo goed mogelijk te ondersteunen. In 2026 gaan we hier onverminderd mee door. Door de inzet van portfoliomanagement gaan we meer samenhang creëren tussen bestuurlijke vraagstukken, capaciteit en kwaliteit. Dit vraagt om een hernieuwde aanpak van onze organisatieontwikkeling. Zo zorgen we ervoor dat onze dienstverlening aansluit bij de behoeften van Den Helder.

Organisatie-ontwikkelplan

Naar aanleiding van het tweede externe onderzoek door Rijnconsult en het medewerkers onderzoek welke in 2025 worden gehouden wordt er gewerkt aan een nieuw 10-punten plan voor onze organisatieontwikkeling. De eerste versie van dit plan is gemaakt naar aanleiding van de onderzoeken in 2023 en heeft zijn beslag gekregen in 2024 en 2025. De evaluatie hiervan is reeds gedaan en nu zijn we toe aan een nieuwe stap. We gaan in 2026 aan de slag met de cultuur, structuur en sturing. De teams zijn groot en de transitie naar meer planmatig werken vraagt een andere manier van organiseren. Met de aanbevelingen uit het Rijnconsultrapport van 2025 gaan we hier het jaar 2026 op in zetten.

Daarnaast gaan we door met de ingeslagen weg en de successen uit de eerste versie van het organisatieontwikkelplan. De activiteiten die we ondernemen gaan we ook (nog) beter intern communiceren, daartoe is nu een interne communicatiestrategie in de maak. Dit helpt ons om de medewerkers beter te betrekken en beter te bereiken.

Opgavengericht werken

Binnen de gemeente Den Helder werken we naast onze reguliere dienstverlening met vijf opgaves: Ondernemende Stad, Aantrekkelijke Woonstad, Zorg op Maat, Leefbare Stad en Samenwerkende Stad. Binnen de opgaves werken we voor en met de inwoners, bedrijven en (maatschappelijke) partners die een rol spelen in

die opgave. Om dit goed te kunnen doen willen we de manier van werken binnen onze organisatie verder versterken. Hierbij helpt het Rijnconsultrapport en het portfoliomanagement ons met sturen en organiseren van de organisatie.

Optimaliseren van werkprocessen

Onze werkprocessen kunnen efficiënter, korter en sneller worden ingericht. Hier zijn ook al ontwikkelingen in. Daarnaast willen we onze werkprocessen inrichten op een manier dat de medewerkers die aan bepaalde competenties voldoen, beschikken over voldoende mandaat en budget om inwonersvragen, opgaven, problemen en knelpunten beter en sneller op te lossen. Dit is goed voor de medewerkers en voor onze inwoners en ondernemers.

Personeel en inhuur

Wij willen als gemeente Den Helder een aantrekkelijke werkgever zijn – voor nieuwe talenten én voor onze huidige medewerkers. Een organisatie waar mensen met plezier werken, zich kunnen ontwikkelen en zich gewaardeerd voelen. In een arbeidsmarkt die steeds krappere wordt, is het essentieel dat wij investeren in een goed werkklimaat, waarin werkplezier, persoonlijke groei en verbinding centraal staan.

We bouwen actief aan een organisatiecultuur waarin ontmoeten, leren en vieren samenkomen. Door het organiseren van leerzame en inspirerende activiteiten – zoals workshops en informele activiteiten – stimuleren we samenwerking en groei. We geloven dat we beter worden door van én met elkaar te leren.

Een belangrijk onderdeel van onze strategie is de ontwikkeling van de Helder Academie. Deze interne leeromgeving faciliteert opleidingen, trainingen en cursussen voor alle medewerkers. De focus ligt op zowel vakinhoudelijke kennis als persoonlijke ontwikkeling. Ook bieden we een leerzame plek aan stagiaires, zodat zij het vak in de praktijk leren kennen én mogelijk doorstromen naar een baan binnen onze gemeente. En we hebben eind 2025 drie trainees aangenomen die allemaal uit regio komen en die interessante projecten gaan doen in onze organisatie waarbij wij leren van hun nieuwe blik.

We verbeteren continu onze werkprocessen en stimuleren een werkwijze die van buiten naar binnen kijkt – met oog voor de behoeften van inwoners, ondernemers en partners. Zo maken we ons werk effectiever, slimmer en leuker.

Voor het realiseren van onze ambities is een flexibele en krachtige organisatie nodig. Daarbij blijven we, waar nodig, gebruikmaken van externe expertise. Tegelijkertijd zetten we sterk in op het versterken van onze vaste organisatie. Daarbij kijken we ook of we vaste mensen kunnen inzetten voor tijdelijke projecten en programma's.

We streven naar duurzame inzetbaarheid van onze mensen en doen er alles aan om collega's te behouden. Behoud betekent continuïteit, kwaliteit en kennis binnen onze organisatie. Daarom beperken we externe inhuur waar mogelijk en bouwen we aan een sterke formatie. Onze organisatie bestaat uit circa 500 FTE, waarvan jaarlijks gemiddeld 50 vacatures opnieuw ingevuld moeten worden. Door werk te maken van goed werkgeverschap, willen we het aantal vacatures structureel terugbrengen en mensen langer behouden voor Den Helder.

Planning & Control en Financiën

De in juli 2023 vastgestelde Visie op planning en control is het kader van waaruit gewerkt wordt aan: - compactere documenten voor planning en control met meer aandacht voor hoofdlijnen - goed leesbare sturingsinformatie - duidelijkheid over de rol van de aan de gemeente verbonden partijen en wat deze partijen bijdragen aan de maatschappelijke doelen van de gemeente.

De implementatie van de visie is afgestemd met de auditcommissie. Stapsgewijs worden zowel de P&C producten als de beleidskaders aangepakt en waar nodig geactualiseerd. De adviezen van de accountant krijgen daarbij aandacht waarmee ook de laatste omissies ten opzichte van de voorschriften worden weggenomen.

Een belangrijk aandachtspunt is de meetbaarheid van indicatoren en doelen. We werken hierbij zoveel mogelijk toe naar weergeven van de cijfers voor een meerjarige reeks zodat de lezer direct kan zien welke ontwikkeling zich voordoet.

Een ander aandachtspunt is het consequent informeren over de uitvoering van de aanbevelingen van de Rekenkamer. Dit is als vast onderdeel in de P&C documenten opgenomen.

Naast de rapportages aan de raad wordt gewerkt aan verbeterde interne stuurinformatie. Voor deze informatie wordt meer nadruk gelegd op het vastleggen van afspraken en verplichtingen en maken van prognoses. De extra aandacht op dit vlak moet helpen bij het scherper begroten en het verkleinen van het verschil tussen de rekeninguitkomst en actuele begroting.

Rechtmatigheidsverantwoording

Vanaf het verslagjaar 2023 neemt het college een rechtmatigheidsverantwoording op in de jaarrekening. Dit betreft een schriftelijke verklaring waarmee verantwoording wordt afgelegd over de naleving van de regels die relevant zijn voor het financiële reilen en zeilen van de gemeente. De accountant toetst of deze verantwoording klopt.

Van belang is dat de baten en lasten alsmede de balansmutaties getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door de raad vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving.

Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In de rechtmatigheidsverantwoording licht het college van burgemeester en wethouders toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd.

De rechtmatigheidsverantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door de raad bepaald en bedraagt 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves.

In de paragraaf bedrijfsvoering geeft het college onder meer een toelichting op de rechtmatigheidsfouten en -onduidelijkheden per rechtmatigheids criterium. Hierbij geeft het college aan welke verbetermaatregelen zij gaat treffen om rechtmatig handelen in de toekomst te borgen.

Voor wat betreft de interne beheersing geldt dat de verbijzonderde interne controle voor 2025 blijvende aandacht vraagt voor de verankering van (fraude)risicomanagement in de organisatie. Ook het actualiseren van werkprocessen blijft continu aandacht vragen evenals de borging van de aantoonbare prestatielevering. Komende tijd zal aandacht worden besteed aan de beheersing van de zorgkosten in het sociaal domein en de IT-beheersmaatregelen.

Openbaarheidsparagraaf

De Wet open overheid (hierna: Woo) heeft tot doel overheden transparanter te maken. In de openbaarheidsparagraaf dient aandacht te worden besteed aan de uitvoering van de Woo.

In deze paragraaf gaan we in op:

- Actieve openbaarmaking;
- Passieve openbaarmaking;
- Verbetering van informatiehuishouding.

Actieve openbaarmaking

Actieve openbaarmaking betreft het openbaar maken van informatie uit eigen beweging. In de Woo is bepaald welke informatiecategorieën openbaar gemaakt moeten worden. Maar nog niet alle informatiecategorieën zijn in werking getreden. Dit betekent dat een aantal informatiecategorieën nog niet verplicht actief openbaar moet worden gemaakt. De informatie wordt ontsloten via het Register van Overheidsorganisaties.

Op het moment van schrijven is niet bekend wanneer de volgende informatiecategorieën in werking gaan treden. De verwachting is wel dat er in 2026 bepaalde informatiecategorieën worden aangewezen voor inwerkingtreding. Het beleidsvoornemen voor 2026 is dan ook om te voldoen aan de dan aangewezen informatiecategorieën. Overigens wordt op het moment van schrijven voldaan aan de verplichte informatiecategorieën van dat moment.

De gemeente kiest voor samenwerking met het Regionaal Archief Alkmaar waar we al mee samenwerken. Het Regionaal Archief Alkmaar wil dit proces faciliteren door het ontwikkelen van een publicatieplatform zodat wij in de komende jaren daar een aantal verplichte informatiecategorieën kunnen publiceren.

Passieve openbaarmaking

Passieve openbaarmaking betreft het openbaar maken van informatie nadat hierom is verzocht. Dit wordt een Woo-verzoek genoemd. Het beleidsvoornemen voor 2026 is om de Woo-verzoeken te blijven afwikkelen volgens de wet.

Verbetering van informatiehuishouding

De informatiehuishouding beter op orde hebben is een belangrijke randvoorwaarde voor het actief openbaar maken van de verplichte informatie in de Woo. Het opschonen en overzetten van ongestructureerde data is hier een onderdeel van.

Het beleidsvoornemen voor 2026 is het verkrijgen van grip op de archivering van e-mail op bestuurlijk niveau, conform de Archiefwet 1995 en de Woo, die voorschrijven dat e-mail in een goede, geordende en toegankelijke staat moet verkeren.

Doelen in 2026:

1. alle verplichte informatiecategorieën actief openbaar maken zodat ze voor diverse doelgroepen toegankelijk zijn.
2. Woo-verzoeken goed blijven afwikkelen volgens de wet en procedures.
3. verbeteren van de informatiehuishouding is een continue proces, met de komende periode speciale aandacht voor ongestructureerde data en informatie. Deze sluit dan beter aan bij de verplichting om informatiecategorieën, zoals de voorgeschreven door de Woo, openbaar te maken.

Verbonden partijen

Algemeen

De gemeente Den Helder werkt op vele fronten samen. Binnen dit scala aan samenwerkingsvormen zijn verbonden partijen de (zelfstandige) organisaties waaraan de gemeente zich bestuurlijk én financieel verbonden heeft. Een verbonden partij komt tot stand wanneer een publiek belang aan de orde is bij de uitvoering van een taak, die de gemeente niet per se zelf hoeft uit te voeren, en andere instrumenten, zoals inkoop of subsidie, niet toereikend zijn. Het heeft in dat geval een meerwaarde om een zelfstandige organisatievorm te kiezen die het beste past bij de publieke taak. En deze taak bepaalt dan of een publiekrechtelijke, of een privaatrechtelijke organisatie passend is.

De definitie van een verbonden partij, zoals opgenomen in het BBV luidt als volgt: 'een verbonden partij is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie, waarin de provincie of de gemeente een bestuurlijk én een financieel belang heeft'.

Publiekrechtelijke organisaties zijn de gemeenschappelijke regelingen die op grond van de Wet Gemeenschappelijke regelingen (Wgr) in het leven zijn geroepen.

Privaatrechtelijke organisaties zijn, onder andere, stichtingen, vennootschappen en verenigingen en vinden hun wettelijke bepalingen in het Burgerlijk Wetboek.

Een gemeente heeft een bestuurlijk belang als zij zeggenschap heeft, dit kan door:

- Het hebben van een zetel in het bestuur door een vertegenwoordiger van de gemeente, of
- Het hebben van stemrecht.

Een gemeente heeft een financieel belang als zij middelen ter beschikking heeft gesteld die:

- verloren gaat in geval van faillissement van de verbonden partij (leningen/aandelenkapitaal) en/of: waarvoor de gemeente aansprakelijk gesteld kan worden (borgstellingen/garanties).

Relevante beleidskaders

- [Het beleidskader Verbonden partijen \(vastgesteld, juni 2018\)](#)
- [Informatievoorziening door gemeenschappelijke regelingen \(vastgesteld 22 januari 2018\)](#)

De actualisatie van het beleidskader verbonden partijen wordt in Q4 2025 aangeboden aan de raad.

Overzicht verbonden partijen:

In de onderstaande tabel worden alle verbonden partijen weergegeven.

Uit de tabel blijkt het aandeel van de gemeente in de partij en de bijdrage die in de begroting is opgenomen.

Tevens is zichtbaar de verantwoordelijk portefeuillehouder, het omvang van de deelneming van de gemeente in risicodragend kapitaal (gestorte aandelen en agio). Tot slot is een risicoduiding opgenomen.

De partijen zijn elk afzonderlijk uitgebreid toegelicht (inclusief beschrijven van het algemene doel) in de [bijlage verbonden partijen](#).

Risicoduiding verbonden partijen

In de tabel is met een letter aangegeven welke risicobeeld de gemeente heeft bij de verbonden partijen.

A De verbonden partij heeft geen verbijzonderd risico. De bijdrage aan de partij is onderdeel van de begroting van de gemeente en er is geen risicodragend kapitaal ingebracht. Veelal is er sprake van een gemeenschappelijke regeling.

B De verbonden partij is een BV of NV, de gemeente heeft een financieel belang en de partij is gezond.

C De verbonden partij is een BV of NV, de gemeente heeft een financieel belang en het ingebrachte risicodragende kapitaal staat onder druk. Er is sprake van een bijzonder risico.

In deze paragraaf staan we apart stil bij de benadering van de verbonden partijen met risicoclassificatie C. Dit betreft:

- Willemsoord/Stichting Erfgoed Den Helder
- Zeestad
- Luchthaven Den Helder BV/Den Helder Airport CV.

Overzicht verbonden partijen	Progr.	Portefeuille houder	Aandeel	Begroting 2026	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Risico
Bedragen x € 1.000							
Gemeenschappelijke Regelingen							
Gesubsidieerde arbeid Kop van Noord-Holland (GrGA)	2	N. Nanning	25%	11.040	350	2.475	A
Veiligheidsregio Noord-Holland-Noord	3	J. de Boer	8,3%	4.732	5.135	48.362	A
Regionaal Historisch Centrum Alkmaar (RHCA)	4	F. Camara	12,5%	327	396	1.227	A
GGD Hollands Noorden	4	P. de Vrij	8,1%	4.210	1.910	28.055	A
Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (OD NHN)	3	P. Bais	5,5%	1.205	3.566	6.759	A
Cocensus	1	P. van Diepen	7,1%	1.088	177	0	A
Stichtingen en Verenigingen							
Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG)	1	n.v.t.	0,3%		60.361	194.055	A
Deelnemingen Den Helder (BV's, NV's en CV's)							
Ontwikkelings- en Exploitiemaatschappij Willemsoord BV	3	N. Nanning	100%		5.055	5.846	C
NV Port of Den Helder	3	F. Camara	100%		24.912	32.751	B
Luchthaven Den Helder BV	3	F. Camara	100%		7.465	43	C
Zeestad CV	3	P. Bais	49,5%		0	68.025	C
Zeestad BV	3	P. Bais	50%		18	0	C
Ontwikkelingsmaatschappij Noord-Holland Noord	3	O. Wagner	5,9%		1204	3628	A
ROM Inwest	3	O. Wagner	5,2%		41.580	111	A
NV HVC	4	P. van Diepen	3,8%		231.154	928.387	A
Bank Nederlandse gemeenten	5	P. van Diepen	0,4%		470.000	110.500.000	A
Alliander	5	P. Bais	0,4%		6.038.000	3.897.000	A
Overige							
Mobipunten	3	O.Wagner	33%		415	9	A

Willemsoord BV./Stichting Erfgoed Den Helder

In 2019 is besloten om belangrijke onderdelen van het erfgoed in Den Helder onder te brengen bij de Stichting Erfgoed Den Helder (SEDH). Het betreft delen die in beheer zijn bij de SEDH en bij Willemsoord bv (WObv). WObv bleef als 100% deelneming van de gemeente als afzonderlijke (vastgoed) Bv. bestaan, terwijl het beheer en het personeel werd ondergebracht bij de stichting Erfgoed, waarmee de gemeente een subsidierelatie onderhoudt. Omdat het in stand houden van het monumentale erfgoed meer kost dan gedacht heeft adviesbureau Panteia eind 2023 een onderzoek uitgevoerd naar de voorwaarden die nodig zijn om het erfgoed in stand te houden. Naar aanleiding hiervan worden organisatorische aanpassingen doorgevoerd en zijn er vanaf 2025 extra (financiële) middelen beschikbaar gesteld.

Zeestad BV/CV

In 2007 is Zeestad als zelfstandige ontwikkelbedrijf opgericht. Zeestad is betrokken bij de stedelijke vernieuwing van Den Helder voor de plangebieden Stadshart, Stelling van Den Helder en Nieuw Den Helder Centrum. De onderhanden projecten in deze gebieden naderen de voltooiing. Eind 2024 heeft de provincie Noord-Holland het belang in Zeestad overgedragen aan Den Helder. Den Helder en Zeestad BV zijn de aandeelhouders van Zeestad CV. Onderzocht wordt hoe Zeestad in een 2.0 versie kan worden voortgezet. Voor de voorbereiding en realisatie van de onderhanden projecten is in de begroting dekking opgenomen. De belangrijkste hiervan zijn:

➤ *Zone stadspark van station tot dijk.*

In dit gebied werken gemeente, Helder Vastgoed Bv/Woningstichting en Zeestad gezamenlijk aan de ontwikkeling van een stadspark as tot aan de zeedijk. Hiermee wordt de relatie van de stad met de zee gelegd en ontstaat een aantrekkelijk woonmilieu aan het park.

➤ *Winkelhart.*

Dit project omvat de omvorming van het voormalige V&D-pand tot een nieuw woon-en winkelgebied. Het huidige winkelcentrum "Kroonpassage" maakt onderdeel uit van de plannen.

➤ *Willemsoord Zuid.*

In het uitwerkingsplan stadshart 2008 is opgenomen dat er een nieuwe fiets/voetgangersbrug komt die de kop van de Beatrixstraat met Willemsoord verbindt. Ook wordt het entreegebied van Willemsoord getransformeerd zodat het past bij het maritieme en cultuurhistorische karakter van Willemsoord

Luchthaven Den Helder BV/Den Helder Airport CV

De financiële vermogenspositie van Luchthaven Den Helder BV (LDH) is in de afgelopen jaren relatief goed geweest, met de kanttekening dat deze als gevolg van toekomstige verslechterende resultaten van haar (50%) dochteronderneming Den Helder Airport (DHA) in de nabije toekomst kan verslechteren. Deze verslechtering is veroorzaakt door het dalend aantal vliegbewegingen in de olie & gas (offshore) industrie en de hogere vergoeding voor het medegebruik van de luchthaven die wordt betaald aan het rijk.

Langs een aantal lijnen wordt gewerkt aan om te voorkomen dat het de Luchthaven in een neerwaartse spiraal komt:

- Herpositionering als Nationale offshore luchthaven incl. lobby
- Offshore energy luchtbrug (Air charter)
- Vergroening grondoperaties
- Pilot duurzame luchtvaart (CO2-neutrale routeontwikkeling in samenwerking met de Provincie, het Ministerie van I&W en het Platform Duurzaam Vliegen
- Maritieme luchtvaart innovaties (UAV, UAM)
- Uitbreiding met een hangar (om zowel helikopters als de aantrekkende fixed-wing markt te kunnen faciliteren)
- Shortstay. Bestaand kantoorgebouw wordt omgebouwd tot shortstay voor offshore passagiers en medewerkers van de gevestigde offshore bedrijven en operators.

Grondbeleid

Visie grondbeleid

Het grond- en vastgoedbeleid staat in dienst van de ambities van de stad. Het is geen doel op zichzelf maar een middel om de visie op de stad te realiseren. Deze visie hebben wij vastgelegd in diverse beleidskaders en in de programmabegroting. De omgevingsvisie speelt een belangrijke rol in het geven van meer kader aan de ontwikkelingen waar Den Helder voor staat. Het gemeentelijk grondbeleid is vastgelegd in beleidskader Grondbeleid 2019 en in het beleidskader vastgoed 2022-2024. Beide beleidskaders worden in 2025 geactualiseerd.

Vanuit de ontwikkelingen in de haven, ambities van de luchthaven en de ontwikkeling van de stad Den Helder en Julianadorp zelf is er een toegenomen vraag naar bedrijventerrein, havencapaciteit en grond voor woningbouw. Hiervoor is een goede ruimteverdeling nodig. Het is wenselijk dat de gemeente meer regie heeft op de ontwikkelingen die spelen in het havengebied, op de stedelijke vernieuwing in de binnenstad, bij de versterking van de wijken en de woningbouwontwikkeling.

Wijze van grondbeleid

De situatie is bepalend voor de gemeentelijke rol in een gebiedsontwikkeling. De keuze voor actief of faciliterend grondbeleid, of een combinatie hiervan, is met name afhankelijk van de geformuleerde doelstellingen en de rol die marktpartijen daarin kunnen spelen. Eigen grondbezit en actief grondbeleid draagt altijd bij aan de realisatie van de doelen en is in veel gevallen noodzakelijk binnen de gemeente Den Helder om de doelen te bereiken. Maar betekent veelal dat de gemeente (financieel) risicodragend opereert. Doordat niet alle ruimtelijke doelen via faciliterend grondbeleid zijn te realiseren is actieve ontwikkeling, ondanks de kosten en/of risico's, vaak nodig. Om de huidige ambities die de gemeente heeft waar te maken speelt de gemeente een actieve rol in ontwikkelingen. Uitgangspunt is dat toekomstige ontwikkelingen per saldo een waardevolle en duurzame toevoeging moeten zijn voor de omgeving (mens en natuur) en zo min mogelijk negatieve effecten hebben op de omgeving. Onder de Omgevingswet wordt een grondontwikkeling gezien als onderdeel van een gebiedsvisie. Dit betekent dat het integraal resultaat uitgangspunt vormt bij een gebiedsontwikkeling. Het gaat daarbij om zowel het financieel resultaat als het maatschappelijk resultaat. Verschillende ontwikkelingen of wensen in een gebied kunnen we met elkaar in verbinding brengen, ook buiten de plangrenzen van het feitelijke ontwikkelingsgebied. Daarbij kijken we of er financiële opbrengsten in een gebied aanwezig zijn die bij kunnen dragen in andere gewenste maatschappelijke en/of ruimtelijke ontwikkelingen zodat deze in samenhang worden gerealiseerd.

Bij faciliterend grondbeleid stelt de gemeente kaders voor de ontwikkeling vast, maar laat ze de ontwikkeling (en winstpotenties en risico's) over aan ontwikkelaars. Waar externe partijen zelfstandig grond willen ontwikkelen sluit de gemeente zogenoemde anterieure overeenkomsten. In deze overeenkomsten wordt vastgelegd welke inspanningen de gemeente zal leveren en welke vergoeding daar tegenover staat. Aanvullend kunnen afspraken worden gemaakt over planning, voortgang en fasering. In het omgevingsplan is de bestemming van de grond vastgelegd. Op het moment dat de ontwikkelaar de afspraken niet nakomt, kan hier alleen sturing op plaats vinden via vergaande maatregelen die niet snel genomen worden. Te denken valt aan bestemmingswijziging, vestigen van voorkeursrecht of onteigening.

Overzicht lopende grondexploitaties

Onderstaand geven we een overzicht van het geprognosticeerde planresultaat op eindwaarde van de per 1 januari 2025 in exploitatie genomen gronden.

Complex bedrag x € 1.000		Boekwaarde complex 31-12-2024	Resultaat Eindwaarde incl. voorzieningen	Einddatum grondexploitatie
Willem-Alexanderhof	Grondexploitatie	17.447	-8.611	31-12-2027
	Voorziening	8.611	8.611	
Totaal		8.836	0	
Molenwerf	Grondexploitatie	288	-858	31-12-2026
	Voorziening	858	858	
Totaal		-570	0	
Tillenhof	Grondexploitatie	423	0	31-12-2027
Station Zuid	Grondexploitatie	590	17	31-12-2027
Totaal		1.013	17	

Uit bovenstaand overzicht blijkt dat de gronden die we in exploitatie hebben genomen op eindwaarde een neutraal resultaat hebben. Dit resultaat is inclusief de getroffen voorzieningen van € 9.469.272 (voorziening is bepaald op eindwaarde).

Eenmaal per jaar worden de grondexploitaties geactualiseerd. Dit vindt plaats als onderdeel van de opstelling van de jaarrekening. Deze actualisatie is tevens de basis van de nieuwe begrotingsraming.

Beleid reserves en risicobeheersing

Aan gebieden die we in ontwikkeling nemen, zijn risico's verbonden, zoals:

- Tegenvallende grondverkoop, waardoor de exploitatieperiode langer wordt.
- Afwaardering van de grondprijzen door de actuele marktsituatie.
- Kostenstijgingen die optreden.
- Andere voorbeelden van risico's zijn:
- Noodzakelijke, onverwachte investeringen.
- Veranderde wettelijke regelgeving.
- Planologische procedures die langer duren en daardoor vertragend en kostenverhogend werken.

Om risico's te verkleinen wordt in voorbereiding van een project zoveel mogelijk onderzoek gedaan en worden risico's in kaart gebracht. Om het risico van tijd te verminderen zetten we in op het zoveel mogelijk parallel plannen in het planontwikkelingsproces om zo de ontwikkelingstijd te minimaliseren. Dit betekent ook dat het project minder gevoelig is voor koersverandering door marktsituatie, wetgeving of politieke kleur. Een korter/intensiever proces vraagt op dat moment om een verhoogde capaciteit maar over de hele planperiode, omdat deze korter wordt, om een minder grote inzet van de gemeente, ontwikkelaar en adviseurs. Om de gevolgen van risico's financieel te kunnen opvangen, maken we hiervoor een reservering in de algemene reserve. De gehanteerde risicoanalyse bestaat uit een opslag op de nog te maken kosten en een opslag op de nog te realiseren opbrengsten. Hieronder geven we het risico weer van de per 1 januari 2025 in exploitatie zijnde gronden.

Complex bedragen x € 1.000	Te realiseren kosten	Te realiseren opbrengsten	Risico-opslag	Ontwikkelrisico
Willem Alexanderhof	6.319	15.485	5,0%	1.090
Molenwerf	564	0		28
Tillenhof	584	1.013		80
Station Zuid	3.805	4.415		411
Totaal gronden in exploitatie	11.272	20.913		1.609

Wij lopen voor de grondexploitaties een risico op onvoorziene financiële tegenvallers. Het risico is gerelateerd aan de nog te realiseren kosten en opbrengsten. De opbrengsten zijn later in de tijd gefaseerd dan de investeringen. Een groot deel van de investeringen doen we vooraf (verwervingen, bouwrijp maken en dergelijke) om het mogelijk te maken grond te verkopen en opbrengsten te realiseren. Vertraging in het project en hierdoor het later realiseren van de opbrengsten hebben dan ook een negatief effect op het resultaat van het project. Willem Alexanderhof betreft een langdurige exploitatie waarbij een groot aantal woningen worden ontwikkeld. Hier zijn in 2013 overeenkomsten over afgesloten. In Willem Alexanderhof moet van de totale kosten nog ca. 14% uitgevoerd worden. Aan de opbrengstenkant moet nog ca. 33% worden gerealiseerd. Voor het project Molenwerf zijn afspraken over de ontwikkeling vastgelegd in een overeenkomst. Het betreft een relatief korte ontwikkeling waardoor de risico's minder groot zijn. Ook Tillenhof en Station Zuid zijn exploitaties met een relatief korte uitvoeringsperiode. Deze projecten zijn echter net in uitvoering gegaan, dus daarmee zijn de risico's nog groot voor deze projecten.

We hebben het ontwikkelrisico ingeschat op een bedrag van € 1.609.000. Het totale risico legt een beslag op de algemene reserve en daarmee op de weerstandscapaciteit van de gemeente.

Toerekening bovenwijkse voorzieningen

Momenteel worden investeringen in het belang van de gemeenschap niet doorberekend op initiatiefnemers, terwijl uitbreiding van (bedrijfs-) activiteiten wel kunnen leiden tot meer druk op de infrastructuur door meer verkeersbewegingen. Dit noemen we bovenwijkse kosten en er zijn mogelijkheden om dit, naar redelijke verdeling, toe te rekenen aan initiatiefnemers (bedrijven en woningen). Hierdoor wordt de gemeente in staat gesteld om investeringen te doen om de groei van de gemeente te faciliteren. Het opstellen van een nota bovenwijkse voorzieningen zorgt ervoor dat de gemeente transparant opereert, geeft inzicht in de investeringsopgave in bovenwijkse voorzieningen en geeft ontwikkelende partijen vooraf duidelijkheid over de te verhalen kosten. De gemeente gaat hiervoor in 2025 beleid ontwikkelen.

Gronden per 1-1-2025 niet in exploitatie genomen

De gemeente heeft een aantal potentiële ontwikkelgronden in het bezit.

- We hebben de Riepel.
- We hebben grond Westoever en Spoorweghaven (loods) aangekocht en gronden van NS/Prorail. Deze gronden hebben een toekomstige ontwikkelpotentie. Het gebied Spoorweghaven kent meerdere grondeigenaren. Op basis van gesprekken wordt hiervoor een ontwikkelstrategie opgezet om het gebied tot ontwikkeling te kunnen brengen.
- Daarnaast is het Sportpark Ruyghweg aangekocht. De atletiekbaan is gerenoveerd. Het andere deel van het gebied betreft een strategische grondaankoop met het doel de beoogde gebiedsontwikkeling op te pakken in samenhang met de ontwikkeling van het Spoorweghavengebied en Westoever. Voor de ontwikkeling van het gebied is een concept transformatiekader ontwikkeld. De ontwikkeling van Sportpark Ruyghweg als woningbouwgebied is september 2025 ter besluitvorming aangeboden.
- De grondexploitatie Doggerswijk West is afgesloten. De grond vertegenwoordigt een waarde en is opgenomen onder materiële vaste activa. Onderzocht wordt of hier een flexwonen project kan worden gerealiseerd.

Plannen

Plannen die in planvorming zijn:

- Ruyghweg, besluitvorming ter vaststelling grondexploitatie Q3 2025
- Dijkkwartier fase 1, besluitvorming ter vaststelling financiële bijdrage **Q4 2024**
- Julianadorp Oost/ONS, besluitvorming ter vaststelling grondexploitatie Q2 2026
- Flexwonen De Dogger, start realisatie wordt nog onderzocht in relatie tot andere ontwikkelingen in het gebied
- Maranathakerk, besluitvorming Q1 2026

In visievorming zijn de gebieden Spoorweghaven en Bijlweg.

Subsidies

De wettelijke grondslag van een subsidie wordt gevonden in de Awb en in de gemeentelijke subsidieverordeningen. Door middel van het vaststellen van deze begroting zijn de subsidieplafonds voor de onderstaande deelverordeningen, organisatiesubsidies en doelstellingen gekoppeld aan de regio visie sociaal domein vastgesteld.

Specifieke uitkeringen van het Rijk

Gemeenten krijgen specifieke uitkeringen van het Rijk, waarvoor de verantwoording verloopt via de systematiek van Single information, Single audit (SiSa). Voor subsidies die uit deze middelen worden betaald is er een bovenliggend afwegingskader dat door het Rijk is vastgesteld. Met welk instrument dergelijke Rijksmiddelen worden ingezet vergt afstemming. Het budget voor subsidies die vanuit de specifieke uitkering (op basis van de gemeentelijke ASV) zijn verleend, kan daardoor gedurende het jaar bijgesteld worden.

In de tabel deelverordeningen is de omvang weergegeven van de subsidieplafonds per deelverordening / subsidieregeling.

Deelverordeningen	
Beleidsregels subsidie deskundigheidsbevordering 2020	32.006
Subsidieverordening evenementen Den Helder 2020	147.687
Peuteropvang en Voorschoolse educatie	1.639.601
Subsidieverordening sportverenigingen	401.621
Subsidieregeling bewonersorganisaties Den Helder	41.600
Totaal	2.262.515

De subsidieplafonds voor de subsidieregelingen Regio Deal Waterstof binnen de Regio Deal Maritiem Cluster worden niet via de begroting van de gemeente Den Helder vastgesteld.

In de tabel organisatie subsidie worden de subsidies weergegeven die verleend worden op basis van een specifieke begrotingspost. Onderstaande bedragen zijn de subsidieplafonds voor deze begrotingssubsidies.

Organisatie subsidie	
Mondriaanfonds	19.846
Stichting Beheer Sport- en Evenementenaccommodaties Den Helder (BSE)	200.000
Stichting Citymarketing Den Helder	273.226
Stichting De Helderse Vallei	874.550
Stichting De Nollen	24.456
Stichting Erfgoed Den Helder	562.067
Stichting Jeugd Onderwijs en Cultuur Den Helder	87.098
Stichting Jeugdfonds Sport Den Helder	171.391
Stichting Kopgroep Bibliotheken	2.227.874
Stichting Museumhaven	104.523
Stichting Nationaal Reddingmuseum Dorus Rijkers	218.847
Stichting New Energie Coalition	52.000
Stichting Ondernemen aan zee	775.320
Stichting Regio-omroep Noordkop	174.575
Stichting Schouwburg de Kampanje	2.350.436
Stichting Strandexpl. Noordkop	419.502
Triade	1.343.748
Vereniging Amsterdam IJmuiden Offshore Ports	50.000
Stichting Wildopvang De Helderse Vallei	74.333
Willemsoord B.V. (Ontwikkelings- en Exploitatiemaatschappij)	605.693
Totaal	10.609.485

Voor het jaar 2026 zijn ook middelen gereserveerd voor sociaal maatschappelijke inzet gekoppeld aan de doelstellingen van Regionale visie Sociaal beleid. De daaraan gekoppelde subsidieplafonds staan in onderstaande tabel.

Taakstelling subsidies

Een van de opdrachten in de begroting 2024 en 2025 is het uitwerken van een vermindering van de subsidies die de gemeente verstrekt. Vorig jaar heeft de raad daarbij besloten om nieuwe bezuinigingen op de cultuursector te schrappen. Het tweede deel maakt nog onderdeel uit van de meerjarenraming. De beperkte demping van het ravijn in het gemeentefonds en de uitspraken in de commissievergadering van 24 maart 2025 maken dat de keuze wordt voorgelegd om ook de taakstelling voor € 450.000 minimaal twee jaar uit te stellen. Daarnaast gaat de bezuiniging op preventieve maatregelen in tegen de vastgestelde regiovisie sociaal domein en tegen de ontwikkelbeweging van de lokale teams. De taakstelling is niet volledig te realiseren in 2026 en daarmee ook niet volledig meegenomen in onderstaande bedragen.

Een stabiel en waardig bestaan voor iedere inwoner		
Bemoeizorg	420.471	GGD HN GGZ Kop van Noord-Holland Reclassering Nederland
Leefomgeving en zorg	370.614	Team Sportservice NH Stichting Kopgroep Bibliotheken Triade
Verbinding onderwijs-zorg	1.486.257	GGD HN Peuterspeelzaal 't Zwanenest Stichting Meerwerk Basisscholen Stichting Samenwerkingsverband PO Kop van NH Stichting Scholen aan Zee Stichting Kopgroep Bibliotheken Stichting Parlan MEE en de Wering
Werk en inkomen/financiële educatie,- ondersteuning	156.399	Humanitas afd. Kop van NH MEE en de Wering St Consuminderhuis Het FUNDament
Wonen/tijdelijke opvang	2.820.484	GGD HN MEE en de Wering Stichting Blijf van m'n Lijf Stichting DNO Den Helder
Totaal	5.254.225	
Optimaal deelnemen aan de maatschappij		
Inclusieve samenleving	72.890	Art.1 BureauDiscriminatie zaken Stichting 15 augustus herdenking Stichting 4 en 5 mei Den Helder
Ondersteunen in integratie	164.343	Intern. Vrouwen Centrum
Voorkomen en terugdringen afstand tot de arbeidsmarkt	492.459	Stichting Hortus Overzee Stichting Werkgroep Vrijwillig Landschapsbeheer Den Helder
Totaal	729.692	
Voorkomen en vroegtijdig verhelpen van problemen		
Preventie vroegsignalering	2.245.938	GGZ Kop van Noord-Holland Humanitas afd. Kop van NH MEE en de Wering Team Sportservice NH
Versterken sociale basis, ondersteunen buurt- en wijkhuizen	471.234	Het Buurtcollectief MEE en de Wering Stichting Beheer MFC Julianadorp Stichting MFC 'T Wijkhuis
Totaal	2.717.173	

Zoveel mogelijk zelf oplossen		
Dementiezorg	51.586	Alzheimer Ver. N-H Noord Stichting Geriant Stichting Odensehuis
Ondersteunen van andere doelgroepen	1.814.409	GGD HN GGZ Kop van Noord-Holland MEE en de Wering Parnassia Groep B.V. RCO De Hoofdzaak Stichting Buurtgezinnen Stichting Inloophuis Den Helder eo Stichting Mantelzorgcentrum Stichting Present Stichting Slachtofferhulp Nederland Stichting Voedselbank Den Helder
Verslavingszorg	721.349	Parnassia Groep B.V.
Totaal	2.587.344	
Veilig, Gezond en Vitaal		
Gezond leven	802.886	Sportfederatie Team Sportservice NH Stichting Olympisch Netwerk MEE en de Wering
Kansrijke start	178.092	GGD HN St. Speelgoedbank Den Helder Stichting Babyspullen Stichting Leergeld
Ondersteunen thuiswonen	349.691	AristoZorg MEE en de Wering Stichting Afgestoft Stichting Omring
Totaal	1.330.669	
Voldoende Vrijwilligers, Mantelzorgers en Professionals		
Platform vrijwilligers	112.459	MEE en de Wering
Vrijwilligers en mantelzorgers in de zorg behouden	28.348	Stichting Zorg aan Zee
Totaal	140.807	
Totaal begroting 2026	25.631.910	

Opvolging aanbevelingen onderzoeken rekenkamer

Algemeen

De rekenkamer onderzoekt of het geld van de gemeente zinnig, zuinig en zorgvuldig is besteed. Op basis daarvan wordt de doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid van het gemeentebestuur bepaald. De rapporten van de rekenkamer zijn openbaar en voor iedereen toegankelijk.

In de uitgebrachte rapporten zijn aanbevelingen opgenomen die worden voorgelegd aan de gemeenteraad. In deze paragraaf wordt ingegaan op de opvolging van die aanbevelingen.

Informatiebeveiliging

In opdracht van de rekenkamer is een Informatiebeveiligings-onderzoek uitgevoerd bij de gemeente Den Helder met als focus het beveiligingsniveau van de facetten 'organisatie', 'de mens' en techniek. Dit informatiebeveiligings-onderzoek heeft plaatsgevonden in de periode mei 2023 t/m januari 2024. De hoofdvraag van het onderzoek is als volgt: 'Is de informatieveiligheid bij de gemeente Den Helder voldoende gewaarborgd?' Met de volgende doelen op het gebied van IB&P wordt opvolging gegeven aan de aanbevelingen van het onderzoek van de rekenkamer naar informatiebeveiliging.

1. Aanstellen van een fulltime ISO en een fulltime PO voor het faciliteren van de medewerkers in het nemen van verantwoordelijkheden en correct handelen op het vlak van informatieveiligheid en privacy en om het strategisch informatiebeveiligingsbeleid tactisch en operationeel in de organisatie in te bedden.
2. De CISO en de FG zijn op strategisch niveau in de organisatie gepositioneerd.
3. Er wordt gewerkt volgens het jaarlijks informatiebeveiligingsplan welke door is opgesteld onder leiding van de directie.
4. Risicomanagement is onderdeel van de bedrijfsvoering en de verantwoordelijkheid voor de uitvoering van risicoanalyses is belegd bij (lijn) management. Het (lijn)management wordt bij de uitvoering gefaciliteerd door een fulltime aangesteld ISO.
5. Leveranciersmanagement, waarbij jaarlijkse controle op de naleving door de leveranciers van de eisen, is middels workflow onderdeel van de verantwoordelijkheid van het (lijn)management waardoor aankopen altijd langs IB&P gaan.
6. Een continuïteit/crisismanagementplan is opgesteld en er worden periodiek oefeningen gehouden om te waarborgen dat de plannen het team in de praktijk functioneren.
7. De FG rapporteert aan het hoogst leidinggevend orgaan binnen de gemeente, het college, om de onafhankelijk te kunnen waarborgen. De FG is op het daarvoor benodigde strategische niveau in de organisatie gepositioneerd.
8. Het privacybeleid is geactualiseerd en faciliteert de uitvoering hiervan. Er wordt een fulltime PO aangesteld die de uitvoering van het actuele privacybeleid mede faciliteert.
9. Aan de specifieke beleidsprocessen rondom dataclassificatie wordt aandacht besteedt door i-bewustwordingsprogramma's en voorbeeldgedrag.
10. De geldende eisen en procedures worden breder bekend gemaakt bij de medewerkers middels gerichte communicatieprogramma's en i-bewustzijnstrainingen en micro-learnings.

Benchmarkonderzoek Energiebesparingsplicht Den Helder

Over het Benchmarkonderzoek heeft de rekenkamer een brief gestuurd die eindigt met een aantal aanbevelingen.

Aanbeveling aan de raad:

Praat mee als raad en neem een positie in. We doen enkele suggesties van vragen die u met elkaar kunt bespreken: Welke kaders wilt u het college meegeven voor een volgend energiebesparingsakkoord (vanaf 2026), beschikt u over voldoende informatie om te controleren of de resultaten uit het energiebesparingsakkoord (2022-2025) zijn gerealiseerd en of de beoogde CO2-reductie in 2030 zal worden behaald, ontvangt u voldoende informatie om uw controlerende taak uit te voeren?

Aanbevelingen aan het college:

De omgevingsdienst NHN voert de toezichtstaken voor 16 gemeenten (inclusief Den Helder) en de provincie Noord-Holland uit. Uit de informatie die de rekenkamers Alkmaar, Den Helder, Hollands Kroon en Den Helder hebben ontvangen, verwacht de rekenkamer dat bovenstaande bevindingen over de OD NHN ook gelden voor de andere deelnemers. De rekenkamer heeft de volgende vier aanbevelingen aan het college uitgebracht:

1. Ga samen met de overige opdrachtgevers met de OD NHN het gesprek aan over wat ervoor nodig is om het toezicht door de OD NHN op orde te krijgen.

2. Ga samen met de overige opdrachtgevers met de OD NHN het gesprek aan over de periodiek te verstrekken informatie over resultaten in termen van de realisatie van de geplande activiteiten, het energiebesparingspotentieel en de gerealiseerde energie- en CO2-reductie.
3. Informeer de raad periodiek over het toezicht en over de realisatie van de doelstelling om in 2030 de CO2 gereduceerd te hebben met 55%. Zorg ervoor dat er ook toezicht plaatsvindt op de naleving van de energielabel C-plicht voor eigenaren van kantoorgebouwen binnen de gemeentegrens van Den Helder. Dat toezicht vindt momenteel niet plaats.
4. Stel als gemeenschappelijke gemeenten een brief op aan de minister om te verzoeken de milieuopleidingen (die inmiddels allemaal zijn gesloten) opnieuw te openen en promoten om deskundig personeel te krijgen om de in dit rapport besproken taken uit te voeren.

Stand van zaken opvolging:

De provincie Noord-Holland heeft in samenwerking met gemeenten en de omgevingsdiensten, gewerkt aan een verlenging van het Energiebesparingsakkoord Noord-Hollandse Bedrijven 2022-2025 tot 31 januari 2026. De ambitie om op die datum alle bedrijven gecontroleerd te hebben, is teruggebracht tot de ambitie om alle bedrijven die op 1 januari 2025 bekend waren bij de OD NHN, te hebben geïnformeerd over de energiebesparingswetgeving.

De ambitie is naar beneden bijgesteld omdat de ingelopen achterstanden in de controles waarschijnlijk niet meer worden ingehaald. Hierover zijn met alle deelnemers gesprekken gevoerd, wat heeft geleid tot nadere afspraken in het verlengde Energiebesparingsakkoord. Voor de achterstanden noemt de provincie de volgende redenen: onvolledige data m.b.t. de omvang van bedrijvenbestand en energieverbruik, een lagere bereidwilligheid om te voldoen aan de wetgeving dan verwacht en personeelstekort. Anderzijds is de advisering van bedrijven in Den Helder wel volgens planning verlopen (budget is volledig besteed), waarbij de opbrengst in ton CO2-besparing is uitgedrukt.

De verlenging van het Energiebesparingsakkoord heeft het volgende opgeleverd:

- Betere afspraken over het uitdraaien van lijsten door OD NHN met daarin de periodieke voortgang
- Opschoning van data door de recente toegang tot de energieverbruiksgegevens van de netbeheerders
- Ontwikkelen van één portaal waarin de omgevingsdiensten data kunnen delen
- Expliciet benoemen dat geen toezicht op C-labels wordt uitgevoerd. Gemeenten dienen dit zelf te doen, aangezien de omgevingsdiensten dit niet oppakken en dat ook niet voornemens zijn.

Daarmee zijn de aanbevelingen 1 en 2 opgevolgd en een deel van aanbeveling 3. De verantwoording aan de raad over CO2-besparing in relatie tot de doelstelling in 2030, wordt via de jaarlijkse monitoring van het Programma Duurzaamheid 2024-2027 aangeboden. Tot slot gaan we met de OD NHN in gesprek over aanbeveling 4 om gezamenlijk een brief op te stellen.

Bijlagen

Meerjarig investeringsplan 2026-2029

Overzicht investeringen 2026-2029	Jaar	Krediet	Besteed tot en met 2024	2025	2026	2027	2028	2029
Bedragen x € 1.000								
A. Lopende investeringen								
Programma 3, Vitale gemeente		35.278	2.313	4.207	6.042	11.418	7.297	4.000
Ontwikkeling ONS/Julianadorp	2020	7.000	1.219	1.281	2.500	2.000		
Aandelen Stichting Administratiekantoor ROM	2022	2.083	1.042	416	416	208		
Opknappen kades Helden kanaal fase 2 2024	2024	5.211	51	1.853	1.653	1.653		
Dijkkwartier	2025	5.000		500	1.000	1.500	2.000	
Spoorweghaven Noord en Zuid	2025	1.250			250	1.000		
Kadeverbreding Het Nieuwe Diep	2025	11.000				2.500	4.500	4.000
Stadspark	2025	468		57	57	57	297	
Mechanisatie Boerenverdietsluis	2025	3.266		100	166	2.500	500	
Programma 4, Leefbare gemeente		54.951	2.578	17.885	25.741	8.247	500	0
Wildopvang bouwkundig	2020	1.963	190	250	1.523			
Riolering Kruiszwijn 3,4 en 5	divers	10.636	915	4.747	4.975			
Nieuwbouw prinses Margrietschool en KDV	2023	11.860	760	6.650	4.450			
Riolering Oostslootbuurt	2024	6.000	714	3.286	2.000			
Riolering Tuindorp Oost	2024	2.336		682	827	827		
Riolering Geleerdenbuurt	2024	4.144		175	1.956	2.013		
Doorfietsroute 2024	2024	780		200	180	400		
Vervanging schakelkasten openbare verlichting	2025	1.300		800	500			
Gemalen bouwkundig 2025	2025	260		130	130			
Nieuw perspectief gebiedsgericht 2025 (groen)	2025	86			86			
Nieuw perspectief gebiedsgericht 2025 (GGW)	2025	634			634			
Gebiedsgerichte aanpak 2025	2025	1.000			1.000			
Fietstunnel Zuid	2025	6.000		600	3.100	1.800	500	
Verduurzaming Willemsoord	2025	4.000			2.000	2.000		
Aanpassing openbare ruimte Balistraat	2025	375		100	275			
Halte Bellevue	2025	720		90	90	540		
Spoorstraat	2025	438		44	394			
Stationsgebied West	2025	770		51	51	667		
OR in aansluiting op woningbouw Flexwonen	2025	880		40	840			
OR in aansluiting op woningbouw Kreekpad/Kasteel	2025	550		40	510			
OR in aansluiting op woningbouw Vechtstraat	2025	220		0	220			
Totaal Lopende investeringen		90.229	4.891	22.092	31.784	19.665	7.797	4.000

Overzicht investeringen 2026-2029	Jaar	Krediet	Besteed tot en met 2024	2025	2026	2027	2028	2029
Bedragen x € 1.000								
B. Nieuwe vervangingsinvesteringen								
Programma 3, Vitale gemeente		7.007			2.404	420	1.137	3.047
JVC vervanging kunstgras/ballenvangers/hekwerk/dugouts	2026	86			86			
Linie kunstgras vervangen hockeyveld	2026	190			190			
Streepjesberg veld C kunstgras toplaag vervangen	2027	305				305		
Streepjesberg veld D kunstgras toplaag vervangen	2028	311					311	
Linie verlichting hockeyveld	2029	32						32
Streepjesberg kweldrains(1e fase)	2029	48						48
Sportpark de Schooten tennisveld onderbouw	2029	95						95
Cruijff Court toplaag vervangen	2029	91						91
Zeedoksuis – vervangen deuren (SLA)	2026	540			540			
Zeedoksuis – ophaalbrug (SLA)	2026	130			130			
Van Kinsbergenbr.-conserv staal/deklaag (SLA)	2026	108			108			
Koopv.binnenhaven – kadewand jachthavens (SLA)	2026	756			756			
Koopv.binnenhaven – houten steiger (SLA)	2026	54			54			
Drijvende steiger (noodz veiligheid) (SLA)	2026	540			540			
Zeedoksuis – sluiskolk (SLA)	2027	114				114		
Zeedoksuis – vervangen deuren (SLA)	2028	567					567	
Oostoeverbrug – afsluitbomen VRI (SLA)	2028	259					259	
Zeedoksuis – brugdek (SLA)	2029	97						97
Oostoeverbrug – landhfdn,dek,hersteladv. (SLA)	2029	200						200
Handelskade – kadeconstructie (SLA)	2029	1.296						1.296
Het Nieuwe Diep – baggerwerk vaarweg (SLA)	2029	1.188						1.188
Programma 4, Leefbare gemeente		53.315			15.800	12.780	12.180	12.180
Vervangingsinvesteringen wegen	2026	6.000			1.500	1.500	1.500	1.500
Vervanging schakelkasten Openbare Verlichting	2026	500			500			
Gebiedsgerichte aanpak	2026	4.000			1.000	1.000	1.000	1.000
Openbare ruimte gebiedsgericht	2026	5.320			1.330	1.330	1.330	1.330
Herinrichting speelterreinen	2026	400			100	100	100	100
Herplant bomen agv iepziekte	2026	1.000			250	250	250	250
Rioleringswerken	2026	28.000			7.000	7.000	7.000	7.000
Verbeteringswerken Stedelijk Water	2026	4.000			1.000	1.000	1.000	1.000
Verduurzaming installaties Brandweerkazerne Bastiondreef	2026	2.870			2.270	600		
Straatverlichting lichtmasten	2026	850			850			
Verkeersregelinstallaties	2026	375			375			

Overzicht investeringen 2026-2029	Jaar	Krediet	Besteed tot en met 2024	2025	2026	2027	2028	2029
Bedragen x € 1.000								
Overhead		5.253			1.948	2.018	637	650
Tractiemiddelen	2026	1.420			788	381	222	30
Netwerk + switches	2026	608			50	118	220	220
Servers en storage	2026	1.200			250	750	100	100
Werkplek excl ipad en iphone	2026	1.005			790	215		
Landmeten/Cad	2026	140			70		70	
Noodstroomvoorziening	2027	75				50	25	
Telefonie/Mobiele Devices	2027	730				430		300
Narrow casting	2027	30				30		
Klantbegeleidingszuil	2027	45				45		
Totaal Nieuwe vervangingsinvesteringen		65.575			20.152	15.218	13.954	15.876

Overzicht investeringen 2026-2029	Jaar	Krediet	Besteed tot en met 2024	2025	2026	2027	2028	2029
Bedragen x € 1.000								
C. Nieuwe investeringen in de ruimtevragers								
Programma 3, Vitale gemeente		12.350			7.850	1.500	1.500	1.500
Vitaliteit winkelgebieden	2026	350			350			
Cofinanciering IKW	2026	6.000			6.000			
Vorbereidingskrediet Nieuwe Diep/Nieuwe Werk	2026	6.000			1.500	1.500	1.500	1.500
Programma 4, Leefbare gemeente		4.453			1.453	1.500	0	1.500
Verkeersveiligheid	2026	646			646			
Doorfietsroute fase 2	2026	2.307			807			1.500
Natuurcompensatie en ontsluiting OR Wildopvang	2027	1.500				1.500		
Totaal nieuwe investeringen in de ruimtevragers		16.803			9.303	3.000	1.500	3.000
Totaal investeringen		172.607	4.891	22.092	61.239	37.883	23.251	22.876

Overzicht van het verloop van reserves en voorzieningen

Reserves

Reserves	Saldo	Resultaat	+/+	-/-	Saldo	+/+	-/-	Saldo
Bedragen x € 1.000	31-12-24	2024	2025	2025	31-12-25	2026	2026	31-12-26
Algemene reserve	29.473	-4.776	0	0	24.697	-2.521	2.148	20.028
Te bestemmen resultaat	-2.986	2.986	-2.521	0	-2.521	2.521		0
Totaal algemene reserve	26.487	-1.790	-2.521	0	22.176	0	2.148	20.028

Bestemmingsreserves								
Zorgzame gemeente								
Reserve Beschermd Wonen	4.918	590	0	30	5.478	0	286	5.192
Reserve BUIG gelden	1.844	0		652	1.192	0	513	679
Reserve buurthuizen	400	0	0	0	400	0	0	400
Vitale gemeente								
Reserve Helders perspectief	571	0	0	165	406	0	140	266
Reserve Bovenwijkse voorzieningen	133	0	0	0	133	0	0	133
Reserve molen Visbuurt	200	0	0	200	0	0	0	0
Reserve Uitvoering Klimaatakkoord	246	0	0	0	246	0	0	246
Reserve onderhoud civiele kunstwerken haven	2.139	0	0	0	2.139	0	0	2.139
Reserve kwetsbare naar kansrijke buurt	1.100	0	0	0	1.100	0	0	1.100
Reserve Hortus Overzee	350	0	0	0	350	0	0	350
Reserve jaarlijks onderhoud haven (PoDH)	48	0	0	0	48	0	0	48
Leefbare gemeente								
Reserve evenementen	281	0	0	115	166	0	35	131
Reserve bodemsanering	1.143	0	0	25	1.118	0	0	1.118
Reserve watergangen	141	0	0	0	141	0	0	141
Egalisatiereserve Afval	126	0	0	126	0	0	0	0
Algemene dekkingsmiddelen								
Reserve nog uit te voeren werkzaamheden	3.414	1.200	0	4.614	0	0	0	0
Reserve co-financiering	1.100	0	0	0	1.100	0	0	1.100
Kapitaalegalisatiereserves	17.309	0	0	676	16.633	0	697	15.936
Totaal bestemmingsreserves	35.463	1.790	-	6.603	30.650	-	1.671	28.979
Totaal reserves	61.950	-	-2.521	6.603	52.826	-	3.819	49.007

Reserves	Saldo	+/-	-/-	Saldo	+/-	-/-	Saldo	+/-	-/-	Saldo
Bedragen x € 1.000	31-12-26	2027	2027	31-12-27	2028	2028	31-12-28	2029	2029	31-12-29
Algemene reserve	20.028	0	0	20.028	0	0	20.028	0	0	20.028
Te bestemmen resultaat	0	226		226	1.368		1.594	2.050		3.644
Totaal algemene reserve	20.028	226	0	20.254	1.368	0	21.622	2.050	0	23.672

Bestemmingsreserves										
Zorgzame gemeente										
Reserve Beschermde Wonen	5.192	0	103	5.089	0	103	4.986	0	103	4.883
Reserve BUIG gelden	679	0	0	679	0	0	679	0	0	679
Reserve buurthuizen	400	0	0	400	0	0	400	0	0	400
Vitale gemeente										
Reserve Helden perspectief	266	0	120	146	0	0	146	0	0	146
Reserve Bovenwijkse voorzieningen	133	0	0	133	0	0	133	0	0	133
Reserve molen Visbuurt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Reserve Uitvoering Klimaatkoord	246	0	0	246	0	0	246	0	0	246
Reserve onderhoud civiele kunstwerken haven	2.139	0	0	2.139	0	0	2.139	0	0	2.139
Reserve kwetsbare naar kansrijke buurt	1.100	0	0	1.100	0	0	1.100	0	0	1.100
Reserve Hortus Overzee	350	0	0	350	0	0	350	0	0	350
Reserve jaarlijks onderhoud haven (PoDH)	48	0	0	48	0	0	48	0	0	48
Leefbare gemeente										
Reserve evenementen	131	0	35	96	0	35	61	0	0	61
Reserve bodemsanering	1.118	0	0	1.118	0	0	1.118	0	0	1.118
Reserve watergangen	141	0	0	141	0	0	141	0	0	141
Egalisatiereserve Afval	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Algemene dekkingsmiddelen										
Reserve nog uit te voeren werkzaamheden	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Reserve co-financiering	1.100	0	0	1.100	0	0	1.100	0	0	1.100
Kapitaallegalisatiesreserves	15.936	0	713	15.223	0	713	14.510	0	713	13.797
Totaal bestemmingsreserves	28.979	0	971	28.008	0	851	27.157	0	816	26.341
Totaal reserves	49.007	226	971	48.262	1.368	851	48.779	2.050	816	50.013

Voorzieningen

Voorzieningen	Saldo	+/+	-/-	Saldo	+/+	-/-	Saldo
Bedragen x € 1.000	31-12-24	2025	2025	31-12-25	2026	2026	31-12-26
Egalisatievoorzieningen (heffingen)	1.404	0	310	1.094	0	58	1.036
Onderhoud riolering	1.404	0	310	1.094	0	58	1.036
Kostenegalisatievoorzieningen	6.485	840	2.501	4.824	970	1.560	4.234
Onderhoud gebouwen	4.050	655	2.068	2.637	679	1.211	2.105
Onderhoud sportaccommodaties	1.134	185	433	886	291	349	828
Groot onderhoud watergangen	280	0	0	280	0	0	280
Wet Inburgering 2021	1.021	0	0	1.021	0	0	1.021
Voorzieningen voor risico's en verplichtingen	4.695	0	598	4.097	0	540	3.557
Wachtgeld voormalig wethouders	617	0	306	311	0	208	103
Waterbreed	917	0	0	917	0	0	917
Watertoren	66	0	0	66	0	0	66
Pensioenen voormalig bestuurders	1.919	0	0	1.919	0	0	1.919
Spaarverlof	348	0	0	348	0	0	348
Regeling vervroegde uittreding	828	0	292	536	0	332	204
Totaal voorzieningen	12.584	840	3.409	10.015	970	2.158	8.827

Voorzieningen	Saldo	+/+	-/-	Saldo	+/+	-/-	Saldo	+/+	-/-	Saldo
Bedragen x €1.000	31-12-26	2027	2027	31-12-27	2028	2028	31-12-28	2029	2029	31-12-29
Egalisatievoorzieningen (heffingen)	1.036	0	153	883	44	0	927	274	0	1.201
Onderhoud riolering	1.036	0	153	883	44	0	927	274	0	1.201
Kostenegalisatievoorzieningen	4.234	863	775	4.322	863	435	4.750	863	855	4.758
Onderhoud gebouwen	2.105	679	584	2.200	679	261	2.618	679	768	2.529
Onderhoud sportaccommodaties	828	184	191	821	184	174	831	184	87	928
Groot onderhoud watergangen	280	0	0	280	0	0	280	0	0	280
Wet Inburgering 2021	1.021	0	0	1.021	0	0	1.021	0	0	1.021
Voorzieningen voor risico's en verplichtingen	3.557	0	284	3.273	0	23	3.250	0	0	3.250
Wachtgeld voormalig wethouders	103	0	103	0	0	0	0	0	0	0
Waterbreed	917	0	0	917	0	0	917	0	0	917
Watertoren	66	0	0	66	0	0	66	0	0	66
Pensioenen voormalig bestuurders	1.919	0	0	1.919	0	0	1.919	0	0	1.919
Spaarverlof	348	0	0	348	0	0	348	0	0	348
Regeling vervroegde uittreding	204	0	181	23	0	23	0	0	0	0
Totaal voorzieningen	8.827	863	1.212	8.478	907	458	8.927	1.137	855	9.209

Overzicht structurele toevoegingen en onttrekkingen reserves

Bedragen x € 1.000	2026	2027	2028	2029
Structurele onttrekkingen:				
Nieuwbouw Pijler/Herderschee	52	52	52	52
Onderwijscluster Pasteurstraat	64	64	64	64
Noorderhaaks	23	23	23	23
Polderweg	11	11	11	11
Fietspad Duinweg	4	4	4	4
Streepjesberg	6	6	6	6
Villa Kakelbont	14	14	14	14
Koningstraat-Spoorstraat	111	111	111	111
Stadspark	175	175	175	175
Sportlaan 10	19	19	19	19
Serverruimte	18	18	18	18
Renovatie Ambachtsweg	30	30	30	30
Nieuwbouw stadhuis	147	147	147	147
Parkeerterrein de Schooten		10	10	10
Ontwikkeling Prinsenstraat/herinriching Spoorstraat	14	14	14	14
Wildopvang	0	6	6	6
LED-verlichting	8	8	8	8
Laadpalen	3	3	3	3
Totaal structurele onttrekkingen	697	713	713	713

Overzicht incidentele baten en lasten

Programma				
Omschrijving	2026	2027	2028	2029
Lasten				
Programma 1, Samenwerkende gemeente	216	62	0	0
Opzet regionale GR	216	62		
Programma 2, Zorgzame gemeente	3.928	223	103	0
Oekraïne opvang	2.075			
Inzet Buig-gelden	513			
SPUK sport en bewegen, gezondheidsbevordering	534			
continuïteit dienstverlening team Zorg	400			
Inzet maatschappelijke opvang en beschermd wonen	286	103	103	
Toekomstscenario Jeugd	120	120		
Programma 3, Vitale gemeente	190	120	0	0
Helders perspectief	140	120		
Flexcamera's	50			
Programma 4, Leefbare gemeente	757	385	35	0
SPUK sport en bewegen, gezondheidsbevordering	372			
Quelderduijn	200	200		
Inzet evenementen	35	35	35	
Maritiem evenement	150	150		
Overhead	0	0	0	0
Totale lasten	5.091	790	138	0
Baten				
Programma 1, Samenwerkende gemeente	0	0	0	0
Programma 2, Zorgzame gemeente	-3.408	-103	-103	0
BR: onttrekking beschermd wonen	-286	-103	-103	
Oekraïne opvang	-2.075			
BR: Buig	-513			
SPUK sport en bewegen, gezondheidsbevordering	-534			
Programma 3, Vitale gemeente	-140	-120	0	0
BR: Helders perspectief	-140	-120		
Programma 4, Leefbare gemeente	-407	-35	-35	0
SPUK sport en bewegen, gezondheidsbevordering	-372			
BR: evenementen	-35	-35	-35	
Algemene dekkingsmiddelen	0	0	0	0
Overhead	0	0	0	0
Totale baten	-3.955	-258	-138	0
Saldo baten en lasten	1.136	532	0	0

Overzicht verplichte BBV indicatoren

* = Deze cijfers hebben betrekking op het jaar 2023 i.p.v. 2024.

BBV verplichte indicatoren		Nederland 2024	Gemeente 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Zorgzame gemeente					
Banen	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 - 64 jaar	836,6*	779,6*	770,0	780,0
Jongeren met een delict voor de rechter	% 12 t/m 21 jarigen	1*	2*	0,2	0,2
Kinderen in uitkeringsgezin	% kinderen tot 18 jaar	6,0*	6,0*	6,0	5,9
Netto arbeidsparticipatie	% van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking	73,2	70,5	70,0	70,5
Werkloze jongeren	% 16 t/m 22 jarigen	2*	2*	1,4	1,4
Personen met een bijstandsuitkering	Aantal per 10.000 inwoners	343,6	362,8	275,0	350,0
Lopende re- integratievoorzieningen	Aantal per 10.000 inwoners van 15 - 64 jaar	203,1	86,6	69,0	80,0
Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	13,7	17,8	14,3	16,0
Jongeren met jeugdbescherming	% van alle jongeren tot 18 jaar	1,0	2,3	1,9	1,9
Jongeren met jeugdreclassering	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	0,4	0,5	0,3	0,3
Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo	Aantal per 10.000 inwoners	720	840	847	840
Vitale gemeente					
Functiemenging	%	54,2	48,9	49,0	49,0
Vestigingen (van bedrijven)	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar	181,8	114,2	140,0	140,0
Gemiddelde WOZ-waarde	x € 1.000	379	241	260	260
Nieuw gebouwde woningen	Aantal per 1.000 woningen	8,4	3,8	5,0	5,0
Demografische druk	%	70,4	77,5	77,5	77,5
Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden	€	911	748	833	876
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	€	994	912	1.003	1.045

BBV verplichte indicatoren		Nederland 2024	Gemeente 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Leefbare gemeente					
Verwijzingen Halt	Aantal per 1.000 jongeren	9	12	11	11
Winkeldiefstallen	Aantal per 1.000 inwoners	2,2	5,3	4,0	4,0
Geweldsmisdrijven	Aantal per 1.000 inwoners	4,3	5,7	5,7	5,7
Diefstallen uit woning	Aantal per 1.000 inwoners	1,2	1,5	0,9	0,9
Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	Aantal per 1.000 inwoners	5,7	10,9	7,0	7,0
Absoluut verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	6,7	7,9	5,0	5,0
Relatief verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	28	42	35	35
Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	% deelnemers aan het VO en MBO onderwijs	2,3	3,4	3,5	3,5
Niet-sporters	%	42,5	52,5	52,5	52,5
Omvang huishoudelijk restafval	Kg/inwoner	148	208	200	200
Hernieuwbare elektriciteit	%	14,4	10,6	NB	NB
Overhead					
Formatie	Fte per 1.000 inwoners	NB	8,7	8,8	8,9
Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	NB	8,9	7,8	8,0
Apparaatskosten	Kosten per inwoner	NB	478	495	525
Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur	NB	19,2	7,6	13,0
Overhead	% van totale lasten	NB	9,3	10,4	10,5

Overzicht baten en lasten per taakveld

Bedragen x € 1.000		Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
		2024	2025	2026	2027	2028	2029
Lasten		291.536	292.097	280.624	272.086	263.741	265.959
0.1	Bestuur	6.066	5.948	5.764	5.127	4.450	4.450
0.10	Mutaties reserves	12.285	0	0	0	0	0
0.2	Burgerzaken	3.387	3.360	3.409	3.427	3.166	3.166
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	1.524	1.326	1.241	1.249	1.256	1.241
0.4	Overhead	32.096	30.762	30.612	30.635	30.838	30.515
0.5	Treasury	9.029	4.305	4.169	4.927	5.093	5.071
0.61	OZB woningen	330	374	346	346	346	346
0.62	OZB niet-woningen	352	375	390	390	390	390
0.64	Belastingen overig	1	1	0	0	0	0
0.8	Overige baten en lasten	48	-129	-1.625	-660	208	1.299
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	5	5	5	5	5	5
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	4.965	5.681	6.199	6.343	6.323	6.307
1.2	Openbare orde en veiligheid	2.969	3.661	3.312	3.109	2.815	2.813
2.1	Verkeer en vervoer	9.345	10.672	10.761	11.114	11.276	11.461
2.2	Parkeren	844	777	637	636	1.153	1.149
2.4	Economische havens en waterwegen	2.659	3.215	3.146	2.762	3.383	3.692
3.1	Economische ontwikkeling	3.178	6.118	2.478	2.404	2.727	2.725
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	29	13	12	12	12	12
3.4	Economische promotie	31	498	391	375	39	39
4.2	Onderwijshuisvesting	4.907	5.140	5.307	5.603	5.625	5.568
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	6.259	6.754	6.238	6.051	6.051	6.051
5.1	Sportbeleid en activering	1.320	1.423	1.414	1.067	867	867
5.2	Sportaccommodaties	5.136	4.536	4.577	4.701	4.588	4.589
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	4.603	4.958	4.757	4.577	4.427	4.392
5.4	Musea	221	858	248	248	248	248
5.5	Cultureel erfgoed	1.954	2.808	2.732	2.597	2.668	2.661
5.6	Media	2.155	2.409	2.394	2.228	2.228	2.228
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	7.681	8.187	7.698	7.662	7.689	7.674
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	8.561	8.860	8.888	6.549	6.549	6.549
6.21	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen WMO	3.036	1.320	1.077	1.077	1.077	1.077
6.22	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	347	1.016	958	981	995	995
6.23	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	987	2.647	2.257	2.180	2.244	2.244
6.3	Inkomensregelingen	34.981	37.399	37.400	38.255	39.124	40.323
6.4	WSW en beschut werk	8.324	6.909	7.021	6.706	6.351	5.917
6.5	Arbeidsparticipatie	3.826	4.455	3.591	3.374	3.479	3.473
6.60	Hulpmiddelen en diensten (WMO)	4.370	3.993	4.237	4.304	4.368	4.368
6.711	Huishoudelijke hulp (WMO)	7.339	6.469	6.696	6.559	6.660	6.660
6.712	Begeleiding (WMO)	5.466	5.609	5.821	6.168	6.056	6.056
6.713	Dagbesteding (WMO)	2.613	2.400	2.314	2.314	2.314	2.314
6.752	Jeugdhulp ambulant regionaal	21.744	21.206	22.458	21.959	17.384	17.474
6.762	Jeugdhulp met verblijf regionaal	13.652	13.596	13.207	12.969	13.024	13.024
6.763	Jeugdhulp met verblijf landelijk	0	1.187	1.218	1.200	1.205	1.205
6.791	PGB WMO	97	217	235	235	235	235
6.792	PGB Jeugd	74	75	81	81	81	81

Bedragen x € 1.000		Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
		2024	2025	2026	2027	2028	2029
6.811	Beschermd wonen (WMO)	7.784	7.928	8.055	7.621	7.649	7.586
6.812	Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	4.901	5.725	5.668	5.507	5.387	5.387
6.821	Jeugdbescherming	2.367	2.418	2.421	2.381	2.395	2.395
6.822	Jeugdreclassering	1.772	1.622	1.686	1.669	1.674	1.674
6.92	Coördinatie en beleid Jeugd	0	1.116	844	444	390	390
7.1	Volksgezondheid	3.515	4.277	3.931	2.831	2.832	2.831
7.2	Riolering	4.730	4.184	4.405	4.842	5.049	5.426
7.3	Afval	9.224	9.905	9.995	9.995	9.995	9.994
7.4	Milieubeheer	3.088	5.879	3.864	3.229	3.229	3.229
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	586	566	560	561	563	564
8.1	Ruimte en leefomgeving	1.288	1.473	1.244	1.248	1.239	1.239
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	7.443	11.502	9.779	5.819	-109	-109
8.3	Wonen en bouwen	6.042	4.107	4.102	4.094	4.433	4.401
Baten		-288.562	-288.796	-280.924	-274.067	-265.814	-269.228
0.1	Bestuur	-1.371	-1.077	-843	-539	-66	-66
0.10	Mutaties reserves	-18.370	-6.553	-1.671	-971	-851	-816
0.2	Burgerzaken	-1.251	-1.397	-1.477	-1.495	-1.234	-1.234
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	-1.518	-1.128	-1.167	-1.167	-1.167	-1.167
0.4	Overhead	-5.000	-2.532	-994	-924	-854	-792
0.5	Treasury	-4.515	-5.261	-5.014	-5.735	-6.253	-6.030
0.61	OZB woningen	-7.431	-7.717	-8.187	-8.187	-8.187	-8.187
0.62	OZB niet-woningen	-8.027	-9.362	-9.921	-9.921	-9.921	-9.921
0.63	Parkeerbelasting	0	0	0	0	-800	-800
0.64	Belastingen overig	0	0	0	0	0	0
0.7	Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	-159.272	-165.279	-169.753	-170.605	-167.025	-169.361
0.8	Overige baten en lasten	0	-311	75	-302	-302	-444
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	0	-53	-54	-54	-54	-54
1.2	Openbare orde en veiligheid	-171	-620	-553	-338	-43	-43
2.1	Verkeer en vervoer	-670	-877	-838	-838	-838	-838
2.2	Parkeren	-125	-108	-112	-112	-112	-112
2.4	Economische havens en waterwegen	-300	0	0	0	0	0
3.1	Economische ontwikkeling	-844	-1.199	0	0	0	0
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-9	0	0	0	0	0
3.4	Economische promotie	-2.282	-2.335	-2.438	-2.438	-2.438	-2.438
4.2	Onderwijshuisvesting	-15	-7	-30	-72	-72	-72
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-3.998	-3.847	-3.383	-3.196	-3.196	-3.196
5.1	Sportbeleid en activering	-435	-395	-355	0	0	0
5.2	Sportaccommodaties	-768	-1.172	-1.158	-1.158	-1.158	-1.158
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-96	-202	-201	-21	-21	-21
5.6	Media	-57	-57	0	0	0	0
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-1.052	-885	-721	-721	-721	-721
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	-5.834	-4.800	-4.138	-1.789	-1.789	-1.789
6.21	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen WMO	-916	0	0	0	0	0
6.22	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	0	-469	-487	-487	-487	-487
6.23	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	0	-70	-63	0	0	0
6.3	Inkomensregelingen	-31.954	-30.438	-30.129	-30.490	-31.172	-32.051
6.5	Arbeidsparticipatie	-404	-889	0	0	0	0

Bedragen x € 1.000		Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
		2024	2025	2026	2027	2028	2029
6.60	Hulpmiddelen en diensten (WMO)	-18	-18	-18	-18	-18	-18
6.711	Huishoudelijke hulp (WMO)	-557	-224	-493	-1.060	-1.060	-1.060
6.752	Jeugdhulp ambulant regionaal	-23	0	0	0	0	0
6.791	PGB WMO	0	0	0	0	0	0
6.811	Beschermd wonen (WMO)	-893	-180	-220	-220	-220	-220
6.812	Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	-68	-57	-41	-41	-41	-41
6.92	Coördinatie en beleid Jeugd	0	-108	0	0	0	0
7.1	Volksgezondheid	-1.106	-1.774	-1.230	0	0	0
7.2	Riolering	-5.462	-6.965	-7.186	-7.624	-7.830	-8.208
7.3	Afval	-12.264	-12.734	-13.355	-13.356	-13.357	-13.357
7.4	Milieubeheer	-1.134	-3.401	-1.888	-1.253	-1.253	-1.253
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	-368	-325	-352	-367	-382	-382
8.1	Ruimte en leefomgeving	-55	-49	-49	-49	-49	-49
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	-7.423	-11.262	-9.788	-5.827	-150	-150
8.3	Wonen en bouwen	-2.509	-2.658	-2.693	-2.693	-2.693	-2.693
Totaal		2.974	3.301	-300	-1.981	-2.073	-3.270

Overzicht verbonden partijen

Gemeenschappelijke regelingen			
Veiligheidsregio Noord-Holland-Noord			
Vestigingsplaats	Alkmaar		
Website	https://www.vrnhn.nl/		
Beleid			
Bestuurlijk belang	Elk lid van het algemeen bestuur heeft een aantal stemmen afhankelijk van het aantal inwoners van de gemeente, die dit lid vertegenwoordigt. Portefeuillehouder: J. de Boer		
Openbaar belang	Het gezamenlijk behartigen van belangen die de schaal van de individuele gemeenten te boven gaan, ten behoeve van de veiligheid van de bevolking in het samenwerkingsgebied.		
Partijen	Gemeenten Alkmaar, Bergen, Castricum, Den Helder, Drechterland, Enkhuizen, Dijk & Waard, Heiloo, Hollands Kroon, Hoorn, Koggenland, Medemblik, Opmeer, Schagen, Stede Broec en Texel.		
Stemverhoudingen	conform verdeelsleutel 8,3%		
Financieel (bedragen x € 1.000)			
Financieel belang	01-01-2026	01-01-2025	
Aandelenkapitaal	0	0	
Exploitatatiebijdrage	4732	4132	
Overige bijdragen	0	0	
Jaarrekening	31-12-2024	31-12-2023	
Eigen vermogen	5135	5333	
Vreemd vermogen	48362	42613	
Leningen/garanties	26591	29597	
Exploitatieresultaat	4732	4132	
Ontwikkelingen en risico's			
Ontwikkelingen	Bij investeringen en nieuwe contracten kunnen de kosten oplopen en is de verwachting dat de prijzen de komende jaren mogelijk verder stijgen. Het is goed dat de VRNHN dit risico tijdig in beeld brengt. De voorgenomen ontwikkeling van een meerjarenplan om de begroting ook op lange termijn sluitend te houden, wordt als positief ontvangen.		
Risico's	Taakverschuiving/uitbreiden van taken van de Veiligheidsregio kan leiden tot meer financiële bijdragen en risico's. Daarnaast is er een reëel risico als de voorgenomen ontwikkeling om de begroting op lange termijn sluitend te houden niet gehaald wordt.		

Regionaal Historisch Centrum Alkmaar (RHCA)		 Regionaal Archief Alkmaar	
Vestigingsplaats	Alkmaar		
Website	https://www.regionaalarchiefalkmaar.nl		
Beleid			
Bestuurlijk belang	Elk lid van het algemeen bestuur heeft een aantal stemmen afhankelijk van het aantal inwoners van de gemeente, die dit lid vertegenwoordigt. Portefeuillehouder: F. Camara		
Openbaar belang	Het Regionaal Historisch Centrum Alkmaar voert voor de aangesloten gemeenten de wettelijke taken uit zoals beschreven in de Archiefwet 1995: • De in de archiefbewaarplaats berustende archiefbescheiden van de deelnemers in een goede, geordende en toegankelijke staat te beheren (artikel 30 Archiefwet 1995) en het kosteloos verstrekken van inzage daaruit aan het publiek (artikel 14 Archiefwet 1995); • Het toezicht uitoefenen op het beheer van de archiefbescheiden van de deelnemers voor zover deze niet zijn overgebracht (artikel 32 Archiefwet 1995); Naast deze taken heeft de gemeenschappelijke regeling ook nog de opdracht tot het stimuleren van de lokale en regionale geschiedbeoefening en het daartoe aanleggen van een zo compleet mogelijke collectie bronnenmateriaal op dit gebied (artikel 4 GR RHCA 2018).		
Partijen	De gemeenten Alkmaar, Bergen, Castricum, Den Helder, Dijk en Waard, Heiloo, Hollands Kroon, Schagen, Texel en het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier.		
Stemverhoudingen	12,5% (6 van de 48 stemmen)		
Financieel (bedragen x € 1.000)			
Financieel belang	01-01-2026	01-01-2025	
Aandelenkapitaal	0	0	
Exploitatatiebijdrage	327	313	
Overige bijdragen	0	0	
Jaarrekening	31-12-2024	31-12-2023	
Eigen vermogen	396	355	
Vreemd vermogen	1227	1071	
Leningen/garanties	0	0	
Exploitatieresultaat	327	313	
Ontwikkelingen en risico's			
Ontwikkelingen	De toename van de bronnen die via internet te raadplegen zijn, en de inzet van social media en de digitale dienstverlening in het algemeen, heeft de afgelopen jaren geleid tot een toename van de raadpleging van de website en van onze bronnen die via andere webportalen raadpleegbaar zijn. De website zal in de komende periode aangepast moeten worden aan de nieuwe ontwikkelingen, met name de release van een nieuwe versie van het collectiebeheersysteem waarmee we onze bronnen aan het publiek presenteren en doorzoekbaar maken. Gemeenten werken digitaal en vormen daarmee digitale archieven. Ook deze archieven volgens de Archiefwet overgebracht moeten worden naar het Regionaal Archief. Voor het Regionaal Archief betekent het werken met een e-depot dat er continu aandacht moet zijn voor de ontwikkeling van de aanwezige kennis en competenties. Met de toename van de overgebrachte digitale archieven zal er in de toekomst ook extra werk ontstaan door taken rond het duurzaam beheer en het beschikbaar stellen van deze informatie aan burgers en ambtenaren.		
Risico's	Om de hoeveelheden over te brengen informatie, en daarmee ook de bijbehorende extra werkzaamheden en kosten, in te kunnen schatten, voert het Regionaal Archief regelmatig de Monitor Digitale Informatie uit. Hiermee wordt tevens zicht verkregen op andere bepalende gegevens, zoals gebruikte opslagformaten, gebruikte applicaties, toekomstige risico's en waar de prioriteiten voor overbrenging liggen. Voor de gemeenten zelf kunnen er kosten ontstaan voor bijvoorbeeld de (indien nodig) aanpassing van systemen en data om aansluiting op het e-depot mogelijk te maken en de data te kunnen opnemen in het e-depot.		

GGD Hollands Noorden		 GGD Hollands Noorden <i>Samen werken aan gezond leven</i>	
Vestigingsplaats	Alkmaar		
Website	https://www.ggdhollandsnoorden.nl/		
Beleid			
Bestuurlijk belang	Elk lid van het algemeen bestuur heeft een aantal stemmen afhankelijk van het aantal inwoners van de gemeente, die dit lid vertegenwoordigt. Portefeuillehouder: P. de Vrij		
Openbaar belang	Het gezamenlijk behartigen van belangen die de schaal van de individuele gemeenten te boven gaan, ten behoeve van de gezondheid van de bevolking in het samenwerkingsgebied.		
Partijen	Gemeenten Alkmaar, Bergen, Castricum, Den Helder, Drechterland, Enkhuizen, Dijk en Waard, Heiloo, Hollands Kroon, Hoorn, Koggenland, Medemblik, Opmeer, Schagen, Stede Broec en Texel.		
Stemverhoudingen	8,1 %		
Financieel (bedragen x € 1.000)			
Financieel belang	01-01-2026	01-01-2025	
Aandelenkapitaal	0	0	
Exploitatiebijdrage	4210	3763	
Overige bijdragen	0	0	
Jaarrekening	31-12-2024	31-12-2023	
Eigen vermogen	1910	2110	
Vreemd vermogen	28055	23835	
Leningen/garanties	0	0	
Exploitatieresultaat	4210	3763	
Ontwikkelingen en risico's			
Ontwikkelingen	In de kadernota 2026 heeft GGD HN, op verzoek van de 16 deelnemende gemeenten, meerdere bezuinigingsscenario's uitgewerkt. Op basis van de zienswijzen die zijn afgegeven en de besluitvorming op 12 maart 2025 in het algemeen bestuur is in de begroting het 5% scenario opgenomen. Dit zijn 11 bezuinigingsmaatregelen met een totaal bezuinigingsbedrag van 1,6 miljoen. Eén maatregel wordt op verzoek van het algemeen bestuur nog onderzocht op haalbaarheid. De verwachting is dat in 2026 de JGZ medewerkers gaan werken met het nieuwe digitale dossier. Ook wordt ingezet op samenwerking met de GGD'en in de regio op het gebied van forensische geneeskunde.		
Risico's	Frictiekosten door bezuinigingsopgave, verbetering basispakket & ziekteverzuim JGZ, implementatie ICT applicaties, hoge instroom veilig thuis en seksuele gezondheid zijn de risico's die behoren bij de GR taken.		

Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (OD NHN)			
Vestigingsplaats	Hoorn		
Website	https://www.odnhn.nl/		
Beleid			
Bestuurlijk belang	Elk lid van het algemeen bestuur heeft een vastgesteld aantal stemmen, waarbij de stemverdeling voor de gemeenten is gebaseerd op de combinatie van inwoneraantal en in te brengen budget. Het aantal stemmen voor de Provincie is gebaseerd op het in te brengen budget. Portefeuillehouder: P. Bais		
Openbaar belang	De regeling is getroffen ter ondersteuning van de deelnemers bij de uitvoering van hun taken op het gebied van vergunningsverlening, toezicht en handhaving (landelijke milieu- en Wabotaken).		
Partijen	Gemeenten Alkmaar, Bergen, Castricum, Den Helder, Drechterland, Enkhuizen, Dijk & Waard, Heiloo, Hollands Kroon, Hoorn, Koggenland, Medemblik, Opmeer, Schagen, Stede Broec en Texel.		
Stemverhoudingen	5,5%		
Financieel (bedragen x € 1.000)			
Financieel belang	01-01-2026	01-01-2025	
Aandelenkapitaal			
Exploitatiebijdrage	1205	1111	
Overige bijdragen			
Jaarrekening	31-12-2024	31-12-2023	
Eigen vermogen	3566	4188	
Vreemd vermogen	6759	5837	
Leningen/garanties			
Exploitatieresultaat	1205	1111	
Ontwikkelingen en risico's			
Ontwikkelingen			
Risico's			

Cocensus		 cocensus	
Vestigingsplaats	Heemskerk		
Website	https://www.cocensus.nl/		
Beleid			
Bestuurlijk belang	Elk lid van het algemeen bestuur heeft een aantal stemmen afhankelijk van het aantal inwoners van de gemeente die dit lid vertegenwoordigt. Portefeuillehouder: P. van Diepen		
Openbaar belang	Het namens de veertien deelnemende gemeenten zo efficiënt mogelijk heffen, invorderen en kwijtschelden van gemeentelijke belastingen, lokale heffingen en rechten. Het uitvoeren van de Wet WOZ, BAG, afhandelen van bezwaar en beroep, taxatie van vastgoed en het beheer van vastgoedinformatie.		
Partijen	Gemeenten Haarlem, Haarlemmermeer, Hillegom, Beverwijk, Oostzaan, Wormerland, Alkmaar, Bergen, Den Helder, Uitgeest, Castricum, Hillegom, Dijk & Waard en Landsmeer.		
Stemverhoudingen	7,1% (2 van de 28 stemmen)		
Financieel (bedragen x € 1.000)			
Financieel belang	01-01-2026	01-01-2025	
Aandelenkapitaal	0	0	
Exploitatiebijdrage	1088	1036	
Overige bijdragen	0	0	
Jaarrekening	31-12-2024	31-12-2023	
Eigen vermogen	177	224	
Vreemd vermogen	0	0	
Leningen/garanties	0	0	
Exploitatieresultaat	1088	1036	
Ontwikkelingen en risico's			
Ontwikkelingen	Cocensus heeft in de afgelopen jaren haar focus gelegd op het leveren van diensten tegen zo laag mogelijke kosten, terwijl tegelijkertijd de hoogste kwaliteit in dienstverlening wordt nagestreefd. Zo is bijvoorbeeld de eerste herinnering geïntroduceerd. Deze benadering zal ook in de komende jaren worden voortgezet, waarbij schaalvergroting en uitbreiding van de dienstverlening belangrijke onderdelen zijn die hieraan kunnen bijdragen.		
Risico's	De verbonden partij heeft een beperkt eigen vermogen om risico's op te vangen. Feitelijk staan de deelnemende partijen garant. Om de risico's te beheersen wordt twee maal per jaar een uitgebreide risico-inventarisatie aan het dagelijks bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling voorgelegd.		

Gesubsidieerde arbeid Kop van Noord-Holland (GrGa)			
Vestigingsplaats	Schagen		
Website	https://www.grga.nl/		
Beleid			
Bestuurlijk belang	De gemeenten Den Helder, Hollands Kroon en Schagen hebben een belang in de Gemeenschappelijke Regeling Gesubsidieerde Arbeid Kop van Noord-Holland (GR). Elk lid van het algemeen bestuur heeft een aantal stemmen afhankelijk van het aantal inwoners dat de gemeente heeft. De GR heeft een 100% deelneming in Probedrijven nv te Schagen. Portefeuillehouder: N. Nanning		
Openbaar belang	Integrale uitvoering van de Wet Sociale Werkvoorziening (Wsw) en de Participatievoorziening beschut werk (artikel 10b Participatiewet) en de daaruit voortvloeiende en daarmee verband houdende voorschriften en regelingen.		
Partijen	Gemeenten Den Helder, Hollands Kroon en Schagen		
Stemverhoudingen	Iedere gemeente heeft een even zware stem.		
Financieel (bedragen x € 1.000)			
Financieel belang	01-01-2026	01-01-2025	
Aandelenkapitaal	350	350	
Exploitatatiebijdrage	11040	10460	
Overige bijdragen	0	0	
Jaarrekening	31-12-2024	31-12-2023	
Eigen vermogen	350	50	
Vreemd vermogen	2475	3375	
Leningen/garanties	0	0	
Exploitatieresultaat	11040	10460	
Ontwikkelingen en risico's			
Ontwikkelingen	Het bestuur van de GRGA heeft in maart 2025 de bestuurlijke opdracht vastgesteld waarin verschillende scenario's worden onderzocht. De bestuursopdracht heeft als doel om een toekomstbestendige en (financieel) duurzame structuur te ontwikkelen voor het sociaal ontwikkelbedrijf in de regio. Dit moet bijdragen aan een sterke en inclusieve arbeidsmarkt waarin zoveel mogelijk mensen kunnen deelnemen aan werk in de Kop van Noord-Holland. Concrete doelstellingen van de bestuursopdracht: 1. Transitie van Probedrijven naar een sociaal ontwikkelbedrijf. 2. Bevorderen van in-, door- en uitstroom van werknemers. 3. Financieel gezond en toekomstbestendig sociaal ontwikkelbedrijf. 3. Onderzoek en herstructurering van governance en financiering van de GRGA. Onderzoek naar de verzelfstandiging van werkonderdelen van Probedrijven N.V. (zoals Proschoon B.V.). Verkenning van de transitie van Probedrijven van een NV naar een gemeenschappelijke regeling (GR) en de integratie van de GRGA daarin. Analyse van de mogelijkheden om taken van Probedrijven binnen de nieuwe GR uit te breiden, met aandacht voor regionale voorbeelden en de toenemende personeelstekorten. Voor 2026 is sprake van een overgangsjaar waarin de behoefte aan transitie van GRGA en Probedrijven naar een nieuwe structuur en uitvoeringsmodel duidelijk zal worden.		
Risico's	De risico's die samenhangen met de uitvoering van de regelingen zijn laag.		

Overige verbonden partijen

Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG)

Vestigingsplaats Den Haag

Website <https://vng.nl/>

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

Beleid

Bestuurlijk belang Den Helder is lid van de vereniging om haar belangen te behartigen bij het Rijk.

Portefeuillehouder: P. van Diepen

Openbaar belang De VNG heeft als doel de lokale overheid te versterken zodat zij hun inwoners optimaal kunnen bedienen:
- Zij ondersteunt de leden collectief en individueel bij de vervulling van hun bestuurstaken.
- Voor de leden of groepen van leden maakt zij afspraken met andere overheden over het arbeidsvoorwaardenbeleid in de overheidssector en overeenkomsten inzake arbeidsvoorwaarden van personeel in de sector gemeenten aangaan met werknemersorganisaties.
- Zij behartigt de publieke belangen van de gemeenten in relatie met de andere overheden.

Partijen 342 gemeenten (1 januari 2025)

Stemverhoudingen In principe 1 stem op de 342 leden. In de praktijk blijken deelgroepen (grote gemeenten in diverse klassen) daarnaast invloed te hebben.

Financieel (bedragen x € 1.000)

Financieel belang	01-01-2026	01-01-2025	
Aandelenkapitaal	0	0	
Exploitatatiebijdrage	1	1	
Overige bijdragen	0	0	
Jaarrekening	31-12-2024	31-12-2023	
Eigen vermogen	60361	56301	
Vreemd vermogen	194055	117669	
Leningen/garanties	0	0	
Exploitatieresultaat	1	1	

Ontwikkelingen en risico's

Ontwikkelingen Door fusies neemt het aantal gemeenten dat aandeelhouder is af.

Risico's Er zijn risico's vanuit de prijsontwikkelingen voor de exploitatie. Er is enerzijds een afspraak over de toegestane prijsontwikkelingen en anderzijds heeft de VNG te maken met prijsstijgingen vanuit de contracten en de CAO die hiervan kunnen afwijken. Via de jaarlijkse begroting wordt de ontwikkeling van dit risico gemonitord.

Vennootschappen en coöperaties

Ontwikkelings- en Exploitatiemaatschappij Willemsoord BV

Vestigingsplaats	Den Helder
Website	http://www.willemsoordbv.nl/

Beleid

Bestuurlijk belang	Gemeente Den Helder is 100% aandeelhouder. Het aandeelhouderschap wordt uitgeoefend door het college. Portefeuillehouder aandeelhoudersrol: P. van Diepen
Openbaar belang	De doelstelling van Willemsoord bv is 'het (her)ontwikkelen van gronden, gebouwen en/of andere registergoederen te Den Helder, waaronder de Oude Rijkswerf Willemsoord'. De kernactiviteiten van Willemsoord bv bestaan uit: - Het in stand houden en beheren, exploiteren van cultuur historisch erfgoed met als doel zelfstandig via bijdragen, verhuur vastgoed en het faciliteren van evenementen in de exploitatie te kunnen voorzien; - Het ondersteunen van huurders op Willemsoord in het aantrekken van bezoekers door middel van marketingactiviteiten en evenementen; - Het voeren van parkmanagement (afval en beveiliging).
Partijen	De gemeente Den Helder
Stemverhoudingen	100%

Financieel (bedragen x € 1.000)

Financieel belang	01-01-2026	01-01-2025	
Aandelenkapitaal	20	20	
Exploitatiebijdrage	0	0	
Overige bijdragen		647	
Jaarrekening	31-12-2024	31-12-2023	
Eigen vermogen	5463	5540	
Vreemd vermogen	18470	18470	
Leningen/garanties	18000	18000	
Exploitatieresultaat	0	0	

Ontwikkelingen en risico's

Ontwikkelingen	In 2024 heeft een onderzoek plaatsgevonden naar de bedrijfsvoering en governance van Willemsoord bv (WObv) en Stichting Erfgoed Den Helder (SEDH). Dit in verband met het te bekostigen (toekomstige) onderhoud en verduurzaming van Willemsoord. De uitkomsten van het onderzoek worden verder uitgewerkt tot concrete aanpassingen van de afspraken en verantwoordelijkheidsverdeling tussen Willemsoord en de gemeente.
Risico's	De waarderingsgrondslagen van Willemsoord wijken op het onderdeel van de bedrijfspanden af van de gemeente. De panden van Willemsoord zijn gewaardeerd op basis van een commerciële taxatie. Schommelingen in de waarde werken door naar een herwaarderingsreserve. Het risico bestaat dat de uitkomsten van de taxatie het exploitatieresultaat in positieve, maar in negatieve zin kunnen doen omslaan. Voor de financiering van WObv (en de in WObv te integreren entiteiten van SEDH) wordt vanaf 2024 een beroep op de aandeelhouder gedaan.

NV Port of Den Helder		 PORT OF DEN HELDER	
Vestigingsplaats	Den Helder		
Website	https://portofdenhelder.nl/		
Beleid			
Bestuurlijk belang	Gemeente Den Helder is 100% aandeelhouder. Het aandeelhouderschap wordt uitgeoefend door het college. Portefuillehouder aandeelhoudersrol: P. van Diepen Portefuillehouder: F. Camara		
Openbaar belang	De vennootschap heeft ten doel het (doen) uitoefenen van het havenbedrijf en exploiteren van haven- en industrieterreinen. Onderdeel van het doel van de vennootschap is: - De ontwikkeling, de aanleg, het beheer en de exploitatie van haven en industriegebieden, in de ruimste zin van het woord. - De bevordering van een effectieve, veilige en efficiënte afhandeling van het scheepvaartverkeer en het zorg dragen voor nautische en maritieme orde en veiligheid in de door de vennootschap beheerde havens, alsmede het optreden als bevoegde havenautoriteit in het havengebied van Den Helder. - Het bevorderen van de economische ontwikkeling, het imago daaronder begrepen, binnen de door de vennootschap beheerde havens en industrieterreinen. - Het bevorderen van een veilige bedrijfsvoering, het stimuleren van een zo laag mogelijke milieubelasting en het betrachten van zorg voor een veilige woonomgeving. - Het opzetten, coördineren en uitvoeren van parkmanagement en het stimuleren en initiëren van samenwerking tussen bedrijven binnen de haven en industrieterreinen. - Het bevorderen en tot stand brengen van civiel medegebruik van de onder het beheer van het ministerie van Defensie staande havens en terreinen in Den Helder. - Het bevorderen van haven gebonden werkgelegenheid in de gemeente Den Helder en omliggende regio.		
Partijen	De gemeente Den Helder		
Stemverhoudingen	100%		
Financieel (bedragen x € 1.000)			
Financieel belang	01-01-2026	01-01-2025	
Aandelenkapitaal	94	94	
Exploitatiebijdrage	987	954	
Overige bijdragen	0	0	
Jaarrekening	31-12-2024	31-12-2023	
Eigen vermogen	26826	24912	
Vreemd vermogen	32751	32751	
Leningen/garanties	30480	30480	
Exploitatieresultaat	987	954	
Ontwikkelingen en risico's			
Ontwikkelingen			
Risico's			

Zeestad CV			
Vestigingsplaats	Den Helder		
Website	https://zeestad.nl/		
Beleid			
Bestuurlijk belang	De gemeente Den Helder is 100% aandeelhouder van Zeestad cv. Het aandeelhouderschap wordt uitgeoefend door het college. Portefeuillehouder aandeelhoudersrol: P. van Diepen Portefeuillehouder: P. Bais		
Openbaar belang	Zeestad is ontwikkelaar en uitvoerder van stedelijke vernieuwing in Den Helder.		
Partijen	Gemeente Den Helder (commanditair vennoot) en Zeestad bv (beherend vennoot)		
Stemverhoudingen	99%		
Financieel (bedragen x € 1.000)			
Financieel belang	01-01-2026	01-01-2025	
Aandelenkapitaal	18	18	
Exploitatiebijdrage	0	0	
Overige bijdragen	0	0	
Jaarrekening	31-12-2024	31-12-2023	
Eigen vermogen	0	0	
Vreemd vermogen	0	0	
Leningen/garanties	0	0	
Exploitatieresultaat	0	0	
Ontwikkelingen en risico's			
Ontwikkelingen	De binnenstad van Den Helder en delen van Willemsoord zijn nog steeds in ontwikkeling. De werkzaamheden van Zeestad en haar strategische partners (wo. Gemeente, Woningstichting/Helder Vastgoed Bv.) dragen hieraan bij. Afhankelijk van de keuze met welk vehicle de stadsvernieuwing in de komende jaren kan worden voortgezet (Zeestad of alternatieven) komen ook nieuwe projecten zoals ontwikkeling Dijkkwartier etc. in beeld. Onbekend is nog hoe deze in ontwikkeling worden genomen. Nieuwe projecten komen volledig voor rekening van de gemeente. Dit betekent dat Zeestad in de komende jaren over voldoende projecten moet beschikken om exploitatie- en overheadkosten rendabel te houden.		
Risico's			

Zeestad BV			
Vestigingsplaats	Den Helder		
Website	https://zeestad.nl/		
Beleid			
Bestuurlijk belang	Gemeente Den Helder is 100% aandeelhouder. Het aandeelhouderschap wordt uitgeoefend door het college. Portefeuillehouder aandeelhoudersrol: P. van Diepen Portefeuillehouder: P. Bais		
Openbaar belang	Zeestad is ontwikkelaar en uitvoerder van stedelijke vernieuwing in Den Helder		
Partijen	De gemeente Den Helder, Provincie Noord-Holland		
Stemverhoudingen	100%		
Financieel (bedragen x € 1.000)			
Financieel belang	31-12-2024	31-12-2023	
Aandelenkapitaal	18	18	
Exploitatiebijdrage	0	0	
Overige bijdragen	0	0	
Jaarrekening	31-12-2024	31-12-2023	
Eigen vermogen	18	18	
Vreemd vermogen	0	0	
Leningen/garanties	0	0	
Exploitatieresultaat	0	0	
Ontwikkelingen en risico's			
Ontwikkelingen	De binnenstad van Den Helder en delen van Willemsoord zijn nog steeds in ontwikkeling. De werkzaamheden van Zeestad en haar strategische partners (wo. Gemeente, Woningstichting/Helder Vastgoed Bv.) dragen hieraan bij. Afhankelijk van de keuze met welk vehikel de stadsvernieuwing in de komende jaren kan worden voortgezet (Zeestad of alternatieven) komen ook nieuwe projecten zoals ontwikkeling Dijkkwartier etc. in beeld. Onbekend is nog hoe deze in ontwikkeling worden genomen. Nieuwe projecten komen volledig voor rekening van de gemeente. Dit betekent dat Zeestad in de komende jaren over voldoende projecten moet beschikken om exploitatie- en overheadkosten rendabel te houden.		
Risico's			

NV HVC			
Vestigingsplaats	Alkmaar		
Website	https://www.hvcgroep.nl/		
Beleid			
Bestuurlijk belang	De gemeente Den Helder bezit met 112 aandelen 3,0% van het aantal aandelen A van HVC. Het aandeelhouderschap wordt uitgeoefend door het college. Portefeuillehouder: P. van Diepen		
Openbaar belang	De NV HVC heeft als doel aan haar aandeelhoudende gemeenten en waterschappen, diensten en adviezen te bieden op het gebied van hergebruik van grondstoffen, afvalbeheer en het opwekken en leveren van duurzame energie. HVC ondersteunt haar aandeelhouders in hun ambitie voor het realiseren van de landelijke doelstelling van 75% gescheiden inzameling en hergebruik van huishoudelijk afval. HVC draagt bij aan het realiseren van de ambitie voor gemeenten en waterschappen van 14% duurzame energie door te investeren in energieprojecten gericht op de productie (en afzet) van duurzame warmte, elektriciteit en gas. Als aandeelhoudende gemeente heeft Den Helder met HVC een dienstverleningsovereenkomst afgesloten voor de inzameling van huishoudelijk afval.		
Partijen	De eigenaren van HVC zijn 52 gemeenten en 8 waterschappen uit Noord-Holland, Zuid-Holland, Flevoland en Friesland.		
Stemverhoudingen	3,0%		
Financieel (bedragen x € 1.000)			
Financieel belang	01-01-2026	01-01-2025	
Aandelenkapitaal	248	248	
Exploitatatiebijdrage	0	0	
Overige bijdragen	0	0	
Jaarrekening	31-12-2024	31-12-2023	
Eigen vermogen	255575	231154	
Vreemd vermogen	966359	928387	
Leningen/garanties	0	0	
Exploitatieresultaat	0	0	
Ontwikkelingen en risico's			
Ontwikkelingen	Op dit moment draaien afvalverbrandingsinstallaties voor restafval op volle toeren. De afvalsector staat aan de vooravond van een ingrijpende verandering. Vanaf 2028 zullen afval-energiecentrales (AEC's) waarschijnlijk onder het Europese Emissiehandelssysteem (EU ETS) vallen. Daarnaast betalen AEC's vanaf 2026 ook voor CO2-uitstoot onder de nationale CO2-heffing. Dit betekent dat de uitstoot van koolstofdioxide in de afvalsector een prijs krijgt: bedrijven moeten betalen voor de hoeveelheid CO2 die ze uitstoten. Hierdoor wordt afvalpreventie, afvalscheiding en recycling nog belangrijker voor het verminderen van restafval en afvalverbranding. Het uitbreiden van warmtenetten zijn voor HVC een belangrijk middel om huishoudens aardgasvrij te maken.		
Risico's	Verhoging van de tarieven door toekomstige nieuwe wet en regelgeving omtrent CO2-heffing (2026) en afvalverbranding (2028) .		

Luchthaven Den Helder bv			
Vestigingsplaats	Den Helder		
Website	https://denhelderairport.nl/		
Beleid			
Bestuurlijk belang	Gemeente Den Helder is 100% aandeelhouder. Het aandeelhouderschap wordt uitgeoefend door het college. Portefuillehouder aandeelhoudersrol: P. van Diepen Portefuillehouder: F. Camara		
Openbaar belang	Het exploiteren van de luchthaven Den Helder door diensten te verlenen aan de offshore helikopter vervoersmarkt en de algemene luchtvervoersmarkt. Luchthaven Den Helder bv is 50% beherend vennoot van Den Helder Airport cv. De andere (stille) vennoot is CHC Helikopters. In de cv vinden de bedrijfsactiviteiten plaats.		
Partijen	De gemeente Den Helder		
Stemverhoudingen	100%		
Financieel (bedragen x € 1.000)			
Financieel belang	01-01-2026	01-01-2025	
Aandelenkapitaal	45	45	
Exploitatiebijdrage	0	0	
Overige bijdragen	0	0	
Jaarrekening	31-12-2024	31-12-2023	
Eigen vermogen	7465	7369	
Vreemd vermogen	43	43	
Leningen/garanties	39	39	
Exploitatieresultaat	0	0	
Ontwikkelingen en risico's			
Ontwikkelingen	- Herpositionering als Nationale offshore luchthaven incl. lobby. - Onderhandeling Defensie inzake medegebruik die in 2024 hebben geleid tot een (met ingang van 2026) aanzienlijke verhoging van de bijdrage aan het Rijks vastgoedbedrijf inzake het medegebruik - Offshore energy luchtbrug (Air charter) - Vergroening grondoperaties - Pilot duurzame luchtvaart (CO2-neutrale routeontwikkeling i.s.m. Provincie, Ministerie van I&W en Platform Duurzaam Vliegen - Maritieme luchtvaart innovaties (UAV, UAM) - Uitbreiding met een hangaar (om zowel helikopters als de aantrekkende fixed-wing markt te kunnen faciliteren) - Shortstay. Bestaand kantoorgebouw wordt omgebouwd tot shortstay voor offshore passagiers en medewerkers van de gevestigde offshore bedrijven en operators. - Nieuwe juridische structuur waarbij de risico's tussen Luchthaven BV en CHC gelijk worden verdeeld is operationeel.		
Risico's	- De exploitatie van Den Helder Airport is afhankelijk van de ontwikkelingen van de energiemarkt (zowel fossiel als duurzaam) die van invloed zijn op het aantal vliegbewegingen en passagiers. - Het duurt het nog tot zeker 2030 voordat de huidige afname van vliegbewegingen gerelateerd aan de olie- en gasmarkt is vervangen door voldoende vliegbewegingen voor de markt van windenergie op zee. Een periode van tekorten kan gaan ontstaan. - De financiële gevolgen van het nieuwe contract met het RVB inzake medegebruik MVK De Kooy heeft forse impact op de exploitatie van de luchthaven, wat in combinatie met de afnemende vliegbewegingen, de toekomstige continuïteit van de luchthaven kan beïnvloeden. Dit geldt eveneens voor de nieuwe juridische structuur en de overeenkomst met LVNL voor 1ATM.		

Bank Nederlandse Gemeenten NV (BNG Bank)			
Vestigingsplaats	Den Haag		
Website	https://www.bngbank.nl/Home		
Beleid			
Bestuurlijk belang	Elk lid van het algemeen bestuur heeft een aantal stemmen afhankelijk van het aantal aandelen dat de gemeente bezit. De gemeente Den Helder bezit 0.39% van de aandelen, dat zijn 211.731 aandelen met een nominale waarde van 2,50 per stuk. Portefeuillehouder: P. van Diepen		
Openbaar belang	BNG Bank is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. Toelichting: het eigenaarschap van gemeenten, provincies en de Staat, alsmede het door de statuten beperkte werkterrein van de bank, bieden financiers het vertrouwen dat het risico van kredietverlening aan dit instituut zeer beperkt is. BNG Bank bundelt de uiteenlopende vraag van klanten tot een beroep op de financiële markten dat aansluit op de behoefte van beleggers wat betreft volume, liquiditeit en looptijd. Door de combinatie van beide elementen heeft de bank een uitstekende toegang tot financieringsmiddelen tegen zeer scherpe prijzen, die weer worden doorgegeven aan decentrale overheden en aan instellingen voor het maatschappelijk belang. Dat leidt voor de burger uiteindelijk tot lagere kosten voor tal van voorzieningen.		
Partijen	Aandeelhouders van de bank zijn uitsluitend overheden, gemeenten, provincies en de Staat. Van de aandelen is 50% in het bezit van gemeenten.		
Stemverhoudingen	0,4%		
Financieel (bedragen x € 1.000)			
Financieel belang	01-01-2026	01-01-2025	
Aandelenkapitaal	529	529	
Exploitatiebijdrage	0	0	
Overige bijdragen	0	0	
Jaarrekening	31-12-2024	31-12-2023	
Eigen vermogen	4800000	4700000	
Vreemd vermogen	5500000	4900000	
Leningen/garanties	0	0	
Exploitatieresultaat	0	0	
Ontwikkelingen en risico's			
Ontwikkelingen			
Risico's	De BNG Bank heeft een credit rating van AAA bij Moody's, bij Standard & Poor's en bij Fitch. BNG Bank staat in de top 5 van veiligste banken ter wereld. De uitstekende kredietwaardigheid verschaft de bank een sterke inkooppositie op de internationale geld- en kapitaalmarkt. Verder leent de gemeente geld van de BNG Bank, niet andersom.		

Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord NV			
Vestigingsplaats	Alkmaar		
Website	https://nhn.nl/		
Beleid			
Bestuurlijk belang	Elk lid van het algemeen bestuur heeft een aantal stemmen afhankelijk van het aantal aandelen dat de gemeente bezit. Aandelenverdeling: 49 % provincie Noord-Holland 17 % gemeenten in de regio Kop van Noord-Holland 17 % gemeenten in de regio Alkmaar 17 % gemeenten in de regio West-Friesland. Portefeuillehouder: O. Wagner		
Openbaar belang	Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord (ONHN) is sinds 2007 de uitvoeringsorganisatie op het gebied van economische ontwikkeling van en voor de regio Noord-Holland Noord. Zij dragen bij aan de ontwikkeling van het vestigingsklimaat, het ondersteunen van het bestaande mkb, het aantrekken van nieuwe bedrijven en het betrekken van bedrijven bij regionale opgaven. We voeren onze activiteiten uit binnen de uitdagingen en kansen van de regio en de beleidskaders van onze partners. Deze context bepaalt waarop zij ons de komende jaren richten.		
Partijen	Provincie Noord-Holland, Gemeenten Alkmaar, Bergen, Castricum, Den Helder, Drechterland, Enkhuizen, Dijk en Waard, Heiloo, Koggenland, Hollands Kroon, Hoorn, Medemblik, Opmeer, Schagen, Stede Broec, Texel en Uitgeest.		
Stemverhoudingen	5,9%		
Financieel (bedragen x € 1.000)			
Financieel belang	31-12-2024	31-12-2023	
Aandelenkapitaal			
Exploitatiebijdrage			
Overige bijdragen			
Jaarrekening	31-12-2024	31-12-2023	
Eigen vermogen	1225	1203	
Vreemd vermogen	4252	3628	
Leningen/garanties		0	
Exploitatieresultaat			
Ontwikkelingen en risico's			
Ontwikkelingen	De samenwerking is voortgezet voor de komende zeven jaar, tot en met 31 december 2031. In de nieuwe DVO is geformuleerd wat er nodig is voor de toekomst. Er is gezamenlijk gebouwd aan concrete doelen om uit te voeren voor de drie voornaamste transities		
Risico's	Er worden geen risico's voorzien. De liquiditeitspositie van het Ontwikkelingsbedrijf is gezond.		

Alliander NV				
Vestigingsplaats	Arnhem			
Website	https://www.alliander.com/nl/			
Beleid				
Bestuurlijk belang	De grootste aandeelhouders zijn de provincies Gelderland (44,68%), Friesland (12,65%) en Noord-Holland (9,16%) en de gemeente Amsterdam (9,16%). De overige aandeelhouders hebben minder dan 3% aandelen. De gemeente Den Helder bezit 473.825 aandelen van de totaal 136.794.964 uitgegeven aandelen a € 5 nominaal (0,35%). Portefeuillehouder: P. Bais			
Openbaar belang	Alliander is een energienetwerkbedrijf. Dagelijks ondersteunt het ruim 3 miljoen klanten met toegang tot energie. Het zorgt voor een betaalbare, betrouwbare en bereikbare energievoorziening in een groot deel van Nederland. Als netwerkbedrijf is Alliander verantwoordelijk voor de regionale distributie van energie, zoals elektriciteit, (bio)gas en warmte. Alliander wil haar positieve invloed, zoals het welzijn van de klanten vergroten dankzij een betrouwbare, betaalbare en voor iedereen onder gelijke condities toegankelijke energievoorziening. Daarnaast wil Alliander haar negatieve invloed, zoals de uitstoot van broeikasgassen, minimaliseren.			
Partijen	De aandeelhouders zijn provincies en gemeenten.			
Stemverhoudingen	0,35%			
Financieel (bedragen x € 1.000)				
Financieel belang	01-01-2026	01-01-2025		
Aandelenkapitaal	253	253		
Exploitatatiebijdrage	0	0		
Overige bijdragen	0	0		
Jaarrekening	31-12-2024	31-12-2023		
Eigen vermogen	6038	4749		
Vreemd vermogen	3873	4038		
Leningen/garanties	495	495		
Exploitatieresultaat	0	0		
Ontwikkelingen en risico's				
Ontwikkelingen	De provincie Noord-Holland, Liander en TenneT werken samen en in overleg met de gemeenten, in een Taskforce Energie-Infrastructuur Noord-Holland. Vanuit deze Taskforce pakken zij in drie sporen gezamenlijk het volgelopen elektriciteitsnet aan: 1. Sneller realiseren energie-infrastructuur: oplossen van de knelpunten van vandaag, bijv. de uitbreiding van het onderstation aan de Landmetersweg 2. Integraal programmeren energiesysteem van de toekomst: keuzes maken voor de toekomst, ontwerpen, sturen en programmeren. Hiervoor is o.a. een Deepdive gehouden met de gemeente, PoDH en defensie. 3. Slimme energie-oplossingen: efficiënter benutten van de bestaande infrastructuur.			
Risico's	Alliander is onderhevig aan de volgende potentiële marktrisico's: - het risico dat de waarde van een financieel instrument verandert door veranderingen in commodityprijzen; dit betreft met name de inkoop van netverliezen; - het risico dat de waarde van een financieel instrument verandert door fluctuaties in valutakoersen; - het risico dat de waarde van een financieel instrument verandert door veranderingen in markttrentes. Alliander dekt marktrisico's af door middel van de aan- en verkoop van derivaten. Alliander tracht de volatiliteit in de winst-en verliesrekening zoveel mogelijk te beperken door het toepassen van hedge-accounting. .			

Mobipunten B.V.			
Vestigingsplaats	Anna Paulowna		
Website			
Beleid			
Bestuurlijk belang	Het project Mobipunten is onderdeel van De Kop Werkt! en wordt uitgevoerd samen met de gemeenten Schagen en Hollands Kroon. Portefeuillehouder: O. Wagner		
Openbaar belang	De activiteiten van Mobipunten B.V. bestaan voornamelijk uit het beheren en exploiteren van zogenaamde Mobipunten in de gemeenten Den Helder, Hollands Kroon en Schagen. De vennootschap is een initiatief en samenwerking van en tussen de voorgenoemde gemeenten uit de Kop van Noord-Holland. De doelstelling van de vennootschap is het verbeteren van de bereikbaarheid en leefbaarheid door inzet van verschillende vormen van vervoer, diensten en services bij de zogenoemde Mobipunten ten behoeve van werkgevers met haar werknemers en burgers. Het openbaar vervoer is er vaak vlak in de buurt en er wordt deelvervoer aangeboden, zoals deelauto's en deelfietsen. De Mobipunten kunnen uitgebreid worden met aanvullende diensten, zoals een pakketdienst.		
Partijen	Gemeente Den Helder, Hollands Kroon en Schagen		
Stemverhoudingen	Mobipunten B.V. is een verbonden partij waarbij de gemeente een indirect belang heeft. De verdeling is 1/3 per aandeelhouder; gemeente Den Helder, de gemeente Hollands Kroon en de gemeente Schagen.		
Financieel (bedragen x € 1.000)			
Financieel belang	31-12-2024	31-12-2023	
Aandelenkapitaal			
Exploitatiebijdrage			
Overige bijdragen			
Jaarrekening	31-12-2024	31-12-2023	
Eigen vermogen	415	517	
Vreemd vermogen	9	6	
Leningen/garanties			
Exploitatieresultaat			
Ontwikkelingen en risico's			
Ontwikkelingen			
Risico's	Per jaar heeft de gemeente Den Helder € 15.000 beschikbaar gesteld voor deelauto's. Het kan lastig worden om daarmee te sturen. In de kadernota is alleen een bedrag genoemd, geen voorwaarden. Per jaar kan dat geld ingetrokken worden. Het is zaak om goed positie te kiezen en scherp te zijn. Daarnaast heeft Den Helder 1/3 van de aandelen van Mobipunten BV. Daarmee draait Den Helder op voor 33% van de eventuele verliezen.		

ROM InWest B.V.			
Vestigingsplaats	Haarlem		
Website	www.rominwest.nl		
Beleid			
Bestuurlijk belang	Portefeuillehouder: O. Wagner		
Openbaar belang	Het gezamenlijke doel van InWest Regio BV is te komen tot duurzame economische structuurversterking van de Metropool Regio Amsterdam (MRA) en de regio Noord-Holland Noord.		
Partijen	Gemeenten van Noord-Holland		
Stemverhoudingen	5,2%		
Financieel (bedragen x € 1.000)			
Financieel belang	01-01-2026	01-01-2025	
Aandelenkapitaal	120	120	
Exploitatiebijdrage	0	0	
Overige bijdragen	0	0	
Jaarrekening	31-12-2024	31-12-2023	
Eigen vermogen	41580	41612	
Vreemd vermogen	111	112	
Leningen/garanties	0	0	
Exploitatieresultaat	0	0	
Ontwikkelingen en risico's			
Ontwikkelingen	2023 en 2024 stonden daarbij in het teken van het positioneren van een jonge organisatie in een bestaand ecosysteem met de fondsen. In 2024 is het beheer van de portefeuille van het Participatiefonds Duurzame Economie Noord-Holland B.V. bij ROM InWest ondergebracht en heeft ROM InWest de rol van mede-opdrachtgever vervuld ten aanzien van het acceleratieprogramma GO!NH waarmee de positie van ROM InWest in het ecosysteem is versterkt. Doel is dat ROM InWest in 2026 in Noord-Holland als de logische ontwikkelpartner wordt gezien die begrijpt wat innovatieve ondernemers nodig hebben en aan de basis staat van belangrijke transitie opgaven in de regio, mede door bepalende innovaties en transitie te financieren. Dit betekent dat we onze integrale ketenbenadering en het ecosysteem waarvan wij deel uitmaken verder willen versterken. Daarbij zal onze focus liggen op het verbeteren van het innovatiepotentieel en innovatieklimaat in de regio vanuit onze kerntaken ecosysteemontwikkeling, business development en investeren. Naast het versterken van het regionalecosysteem zullen zij hun liaisonrol op het gebied van internationaliseren verder oppakken waarmee de impact van onze werkzaamheden nog groter zal worden.		
Risico's	ROM InWest is actief in een hoog-risico financieringslandschap. Zij helpen jonge innovatieve ondernemingen die nog in ontwikkeling zijn. Dit betekent dat zij een hoog risicoprofiel durven te accepteren waar andere financiers en marktpartijen dat – nog – niet doen. Ze ontwikkelen en maken gebruik van interne processen om de beheersing van de risico's te beoordelen en te monitoren. ROM InWest volgt de in de Corporate Governance Code opgenomen best practices, waarbij wel rekening wordt gehouden met de nog jonge leeftijd van de organisatie. In 2024 heeft ROM InWest nadrukkelijk stappen gezet met als doel de interne beheersing en het risicomanagement naar een hoger plan te brengen. De belangrijkste processen zijn beschreven opdat per proces een (fraude en operationele) risicoanalyse nader kan worden uitgevoerd om de risico's die verbonden zijn aan de strategie en activiteiten van de vennootschap, en de met haar verbonden onderneming, te inventariseren en te managen. Het geheel aan maatregelen en acties wordt regelmatig besproken in de Audit Risk en Impact Commissie van ROM InWest.		

Technische uitgangspunten

Uitgangspunten	Perc.
Loonontwikkeling	4,10%
Prijsontwikkeling	3,50%
Gemeenschappelijke regelingen	3,50%
Gesubsidieerde instellingen	4,00%
Gemeentelijke heffingen	3,60%

Voor de GR-en geldt dat naast de prijsstijging 2026 een nacalculatie 2023 is toegekend van 3,9%. In totaal stijgen deze lasten met 7,4%.

Deze indexatie is vastgesteld in oktober 2024 en verwerkt in de kadernota's 2026. Op de kadernota's is voor alle regelingen een zienswijze van de gemeenteraad uitgebracht.

Den Helder in cijfers

Inwoners

Aantal inwoners
1-1-2025

56.662

Inwoners naar leeftijdsklasse (1-1-2025)

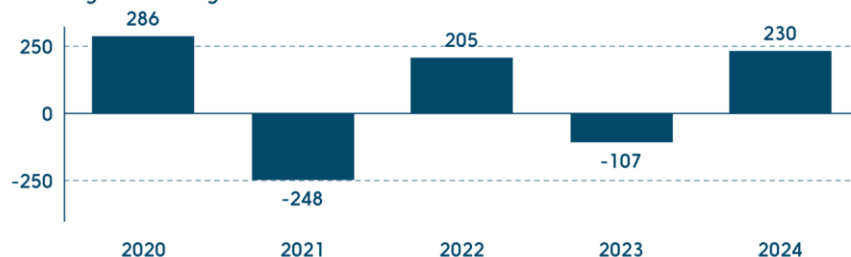

Aantal huishoudens
1-1-2025

27.635

Bevolkingsontwikkeling 2020-2024

Gebouwen, woningen en overige

Aantal woningen
(1-1-2025)

28.808

% eengezinswoningen
(1-1-2025)

73%

Gemiddelde WOZ-
waarde (2025)

€ 261.000

Nieuwbouw woningen
(2024)

110

Aantal gebouwen
(1-1-2024)

35.838

Aantal motorvoertuigen
(1-1-2023)

33.972

Leerlingen basisonderwijs
(2024/2025)

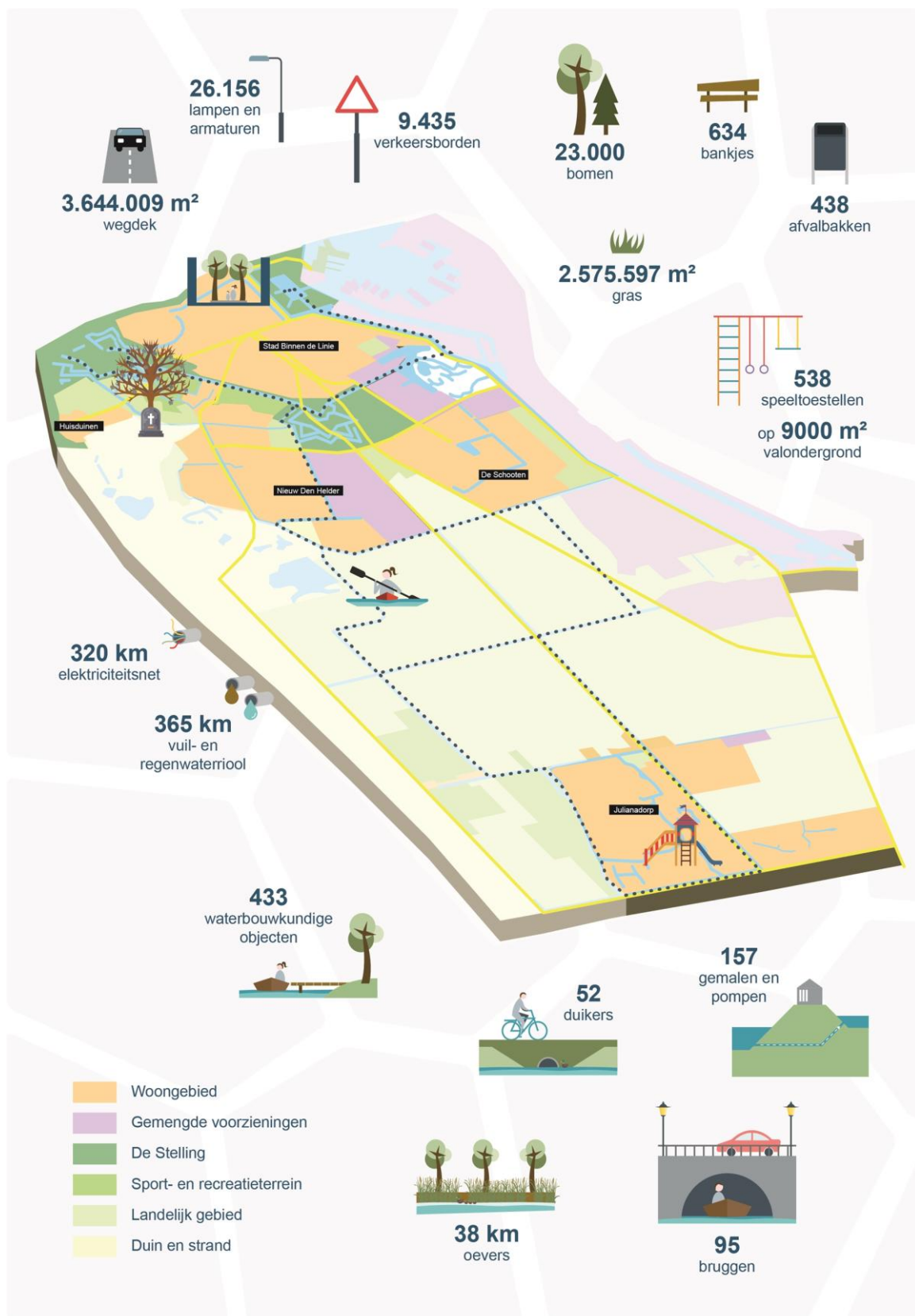
4.100

Leerlingen voortgezet onderwijs
(2024/2025)

2.510

Openbare Ruimte

Voor uitgebreide cijfers en gegevens over de Gemeente Den Helder verwijzen wij u naar de uitgebreide databank Den Helder in cijfers; [Den Helder in Cijfers - Gemeente Den Helder](#).

